

Çin ve Japon orduları arasında yeniden kanlı bir harp başladı

Tarihî surların yakınında bulunan Hanku şehri alevler içinde yanıyor

Japonlar Şanghayı da tehdit etmeğe başladılar

Şanghay limanı bir Japon deniz üssüne döndü. Japon gemileri karaya mühimmat çıkarıyorlar

Londra, 11 (Hususi) — Pekinin 50 kilometre uzağında, meşhur tarihî surların yakınında kâin Hankeu şehri önde, bugün Çin merkezi hükümet

kuvvetlerle Japon kıt'aları arasında ilk ciddi çarpışma vuku bulmuştur. Çarpışma çok şiddetli ve kanlı olmuştur. (Devamı 3 üncü sayfada)

Ordumuzun büyük manevraları

Yunan askerî hey'eti yarın geliyor, diğer hey'etler müteakip günlerde gelecekler

Manevra sahasında hazırlıklarla meşgul olan kıt'alarımızdan biri Çorlu, 11 (Hususi muhabirimizden telefonla) — Büyük manevra hazırlıkları çok ilerlemiştir. Manevra hazırlıklarını tetkik ve teftişlerde bulunmak üzere ge-

len genel kurmay ikinci başkanı korge-neral Asım Gündüz, yarın (bugün) İstanbul'a dönmektedir. (Devamı 11 inci sayfada)

Üsküdar adliye binası yandı

Sabaha karşı çıkan ateş süratle genişlemiş, bina tamamen yanmıştır

Bir kısım evrak kurtarıldı. Yangının sebebi henüz meçhuldür

Bu gece sabah saat üçe karşı Üsküdar'da Doğancılarda adliye binasında yangın çıkmış, ateş sür'atle genişliye reh binayı sarmıştır. İtfaiye yangın yerine geldiği zaman

ahşap binanın arka tarafındaki dış kaplamalarını alevler içinde bulmuş, ateşin genişlememesi için gayretler sarfetmişse de muvaffak olamamıştır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Türkiyenin yakın Şarktaki mühim mevki

Bir Sovyet gazetesi Alman, İtalyan siyaseti karşısında Türkiyenin barış politikasını tebarüz ettiriyor

Moskova, 11 (A.A.) — Pravda gazetesi yakın Şarkta faşist yayımı hakkında neşrettiği bir makalede diyor ki:

«Türkiye Balkanlar ve Akdeniz üzerinden Şarkta doğru ilerleyen Alman ve İtalyan yayımının yolları üzerinde bulunduğundan dolayı (Devamı 3 üncü sayfada)

Evden kaçan 12 yaşında bir afacan 3 günde ne yaptı?

«Geceleri ekme arabası içinde yattık, gündüzleri para kazandık,»

Bir kaç gün ev-tih civarındaki evinden çıkıp akşam dönmiyen küçük bir yaramaz, üç gün, bütün ailesini heyecana, telaşa ve sokaklara düşürmüş, üç gün sonra Kadıköyünde bulunmuştur. 12 yaşındaki Hamdi'nin bu üç günlük macerası çok enteresandır:

Fatih civarında, Hasanhalife mahallesinde, Vatanperver sokaklarında 40 numaralı evde, bakkal Küçük Hamdi Siirtli Halil oturmaktadır. Halilin dükkânı (Devamı 8 inci sayfada)

Küçük Hamdi Siirtli Halil oturmaktadır. Halilin dükkânı (Devamı 8 inci sayfada)

Büyük ikramiyeyi kazanan soğuk kanlı bir talili

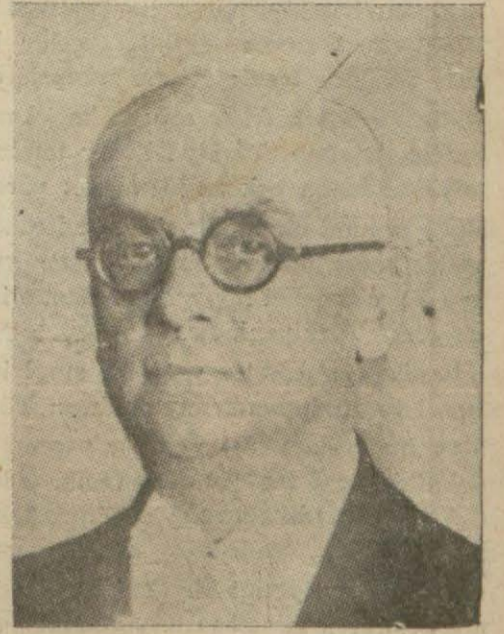
Dün Eminönü meydanı, gene mahşerî günlerinden birini yaşadı. Piyangodan kazandıkları paraları almaya gelmiş talihliler, ve piyangodan para kazananları gıptaıyla seyreden talihsizler, piyango gışelerinin önlerinde birbirlerine girmişlerdi. (Devamı 11 inci sayfada)

Şarktan doğan nur

Hükümetimizin iktisadî tedbirleri hariçte güzel akisler yaptı

Bir Viyana gazetesi, Garplıların tahakkuku için peşinde dolaştıkları bir meseleyi Türkiye bir hamlede hallediverdi, diyor.

Türkiye devleti, bir iki hafta evvel mühim bir karar aldı; ithalâta karşı konulmuş olan bir takım tahditleri ve memnuiyetleri toptan kaldırdı. Vâkiâ bu kaldırış kayıtsız ve şartsız değildir; güm-rük himayeleri, memleketin yerli istih-salini ve klering usulleri de haricî mübadele müvazenesini himaye edecektir; bununla beraber, hâdisenin haiz olduğu ehemmiyet küçük değildir; o kadar küçük değildir ki hariçte güzel akisler yaptığını bile görüyoruz. Bir Viyana gazetesi, Der. Morgen, bu mesele hakkında güzel bir yazı yazmış. Şöyle söylüyor: «Başta Van Zeeland ve Amerika hariçiyeye müsteşarı Cordell Hull olduğu halde, en mühim garplıların, kat'î bir netice elde etmeksizin, ne zamandanberi tahakkuku için peşinde dolaştıkları bir meseleyi, Şarkta inkişaf ve tekâmül halinde bu- (Devamı 2 inci sayfada)

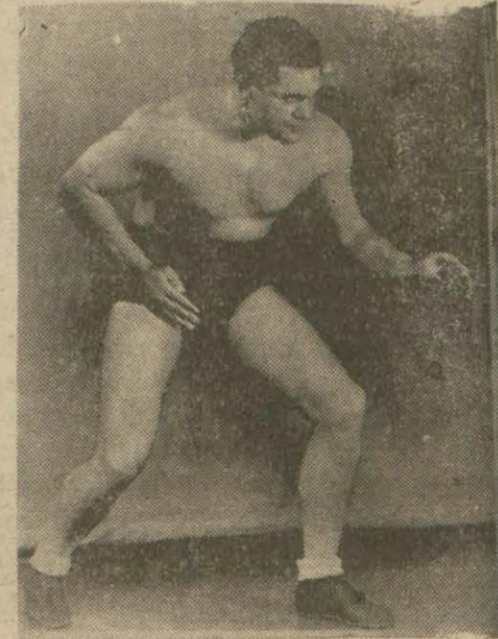

İktisat Vekili Celâl Bayar

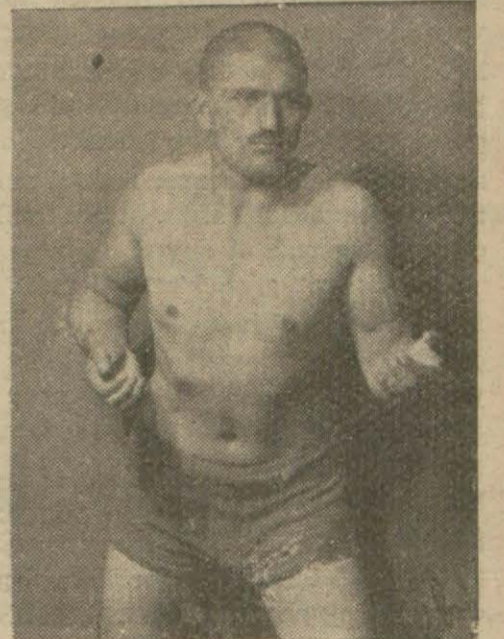
Cim Londos Pariste galip geldi

Pehlivanlar arasında ben sen davası aldı, yürüdü

Tekirdağlı: «Vandervaldle ben güreşeceğim,» diyor, Mülâyim ise buna cevap veriyor: «Hayır sıra benim!»,

Vandervald

Mülâyim

Pehlivanlarımız bermutat birbirlerine hülâsa edersek, göreceksiniz ki, bu parçarak, işi sarpa sardırıldılar. Vaziyeti (Devamı 11 inci sayfada)

Bir Bayraklı faciası da Sirkeçide oluyordu

Benzin motöründeki infilâkta sekiz kişi yaralandı, yaralılarından birinin bacağı kırıldı, tahkikat devam ediyor

Benzin motörü batırılırken, kenarda yaralılarından biri (Yazısı 11 inci sayfada)

Hergün

Şarktan
Doğan nurYazan: Muhittin Birgen
(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lunan bir memleket, bir hamlede hallediverdi. Bu hâdisenin, henüz inkılâp ve istihale halinde bulunan ve ötedenberi garbin her nevi mamulâtının müstehliki olduğu halde şimdi mülli bir sanayi yaratmak için uğraşan bir memlekette cereyan edışı, bilhassa dikkate lâyıktır. Eğer bu haber doğru ise, kendi kendilerine kifayet için uğraşan diğer memlekete Türkiye güzel bir misal olarak gösterilmek icap eder.

Bir kaç cümlesini tercüme ettiğim bu makale, Türkiye'deki son kararı böyle hararetle cümlelerle ve «şarktan gelen bir nur» diye tasvir ederken ve onu garp için, bilhassa halen iki yüz elli kalem tahdit nizamı içinde yaşayan Avusturya için bir misal olmak üzere gösteriyor.

Der Morgen gazetesinin, Avusturya namına bu hâdiseye gıpta ile bakması ve Türkiye'deki kararı «şarktan gelen bir nur» şeklinde tasvir etmesi sebepsiz değildir. Şu dakikada Avrupada harici mübadele sistemini Türkiye kadar temizlemiş, hakikaten pek az memleket vardır. Hattâ umumî bir tahdit sisteminden sonra bu kadar umumî bir temizleme yapan bir memleket hiç yoktur. Bunun için bu şeref Türkiyenindir.

Henüz memlekette yeni bir sinai istihsal hayatı uyandırmaya çalışan Türkiye, bu işi kayıtsız ve şartsız yapmış ve dahili istihsal faaliyetini müdafaa edecek tedbirlerini almamış değildir; fakat, bu karar ile, kendisinin enternasyonal mübadele vaziyetini kuvvetli bir slindir den geçirerek tamamen tesviye etmiş, dahili piyasada muayyen ve muntazam hareket imkânlarını temin etmiştir. Bu bakımdan, Türkiyenin bu kararı, eidden gıptaya değer bir hareket olur.

Morgen gazetesinin bu güzel sözlerini ve bunun Türkiye'ye verdiği şerefi, biz iki şeye borçluyuz: Bunun biri, memleketin sahip olduğu iktisadi kudret, diğeri de bu kudreti ve onun faaliyetlerini idare eden Celâl Bayarın başarıcı zekâsı.

Türkiyenin iktisadi kuvvetlerinin küçük olmadığı muhakkaktır. Hudutları içinde muhtelif iklimler yaşayan, nizam ve inzibat içinde çalışmasını bilir bir halk kütesi ile meşkin olan Türkiye'de henüz büyük tabiat zenginlikleri göze çarpmıyorsa da her hangi sahada olursa olsun çalışıldığı zaman mahsul veren istihsal mevzuları vardır. Türk milleti çalışıyor ve mahsul alıyor.

Bay Hitler'e göre, bir memleket bir fabrikadır; bu fabrikada siyasetle ancak, baştakiler meşgul olurlar; onlar siyaseti yaparlar, ötekiler de çalışırlar ve istihsal ederler. Tıpkı fabrikanın umumî idaresine müdürlerin meşgul olmaları gibi. Eğer bu görüş, bazı şartlar dahilinde, doğru bir görüş ise Türkiye de böyle bir tarla ve fabrika halindedir: Siyaseti müdürler yapıyorlar ve halk ta istihsal ile meşgul bulunuyor.

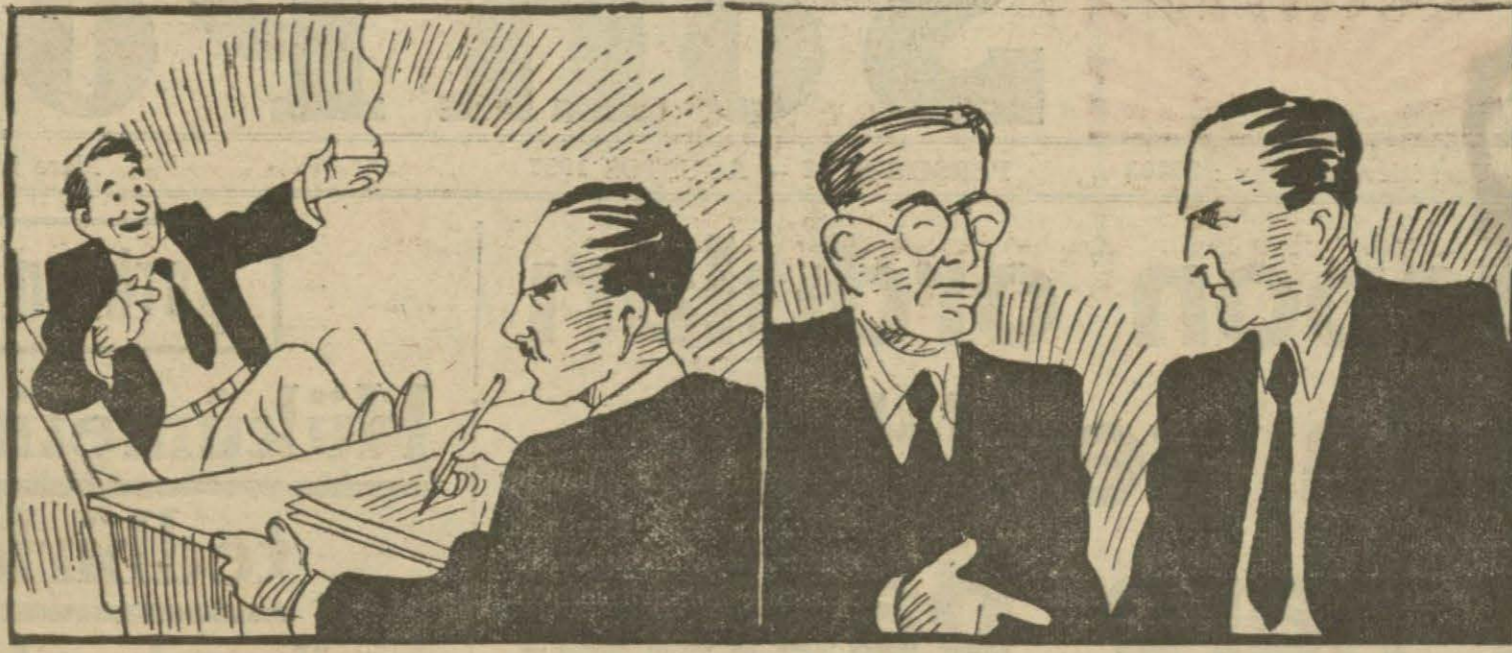
İktisadi işlerimizin idaresine gelince, bu noktada Celâl Bayara memleket çok borçludur. Nafiz görüşü, derin arayışı, doğru buluşu ile Türkiyenin tarlasını ve fabrikasını idare eden bu umumî müdür, yedi senedenberi hassas parmaklarla, bir yandan memleket iktisadiyatının nazımını tuta tuta, öbür taraftan da muhiti yokhya yokhya işleri o tarzda sevketti ki, bugün Türkiyenin harici ve dahili piyasasında kuvvetle göze çarpan bir inkişafa kadar gelmiş bulunuyoruz. Eğer bu inkişaf olmasaydı, şu son kararı almaya kimse cesaret edemezdi.

Celâl Bayar, bu kararın alınmasını arkadaşlarına teklif ederken elbet neticeden emin bulunuyordu. Bizce o tahditler ve memnuniyetler artık maziye aittir. Eminiz ki Celâl Bayarın ince zekâsı, şimdi memlekete yeni şeyler hazırlamakla diğer bir merhale hamlesinin tahakkukunu mümkün kılacak kuvvetleri toplamakla meşguldür: Fiat seviyelerini indirmek ve Türkiye'de hayat seviyesini yükseltecek olan bir istihlak genişliği devri açmak.

Muhittin Birgen

Resimli Makale:

X Lâübali olmuyalım.. X

Bazı kimseler lâübaliği kendileri için bir meslek yapıyorlar. Hiç tanımadıkları ile iki dakika içinde dost olurlar. Kırk yıllık dostluğun bile müsaade etmeyeceği hadde kadar çıkarlar. Bu gibi adamların uyandırdıkları his sadece bir tiksindir. Seviyece kendilerinin üstünde olanları kızdırır, kendisinden aşağı olanları da başına çıkarır.

Muhatabımıza karşı kabul edeceğimiz hareket tarzının ölçüsü onun bize yaptığı muamelenin aynı olamaz. Her şeyden evvel ciddi, dürüst, vekarlı ve sözümdede samimi olacağız, ancak bundan sonradır ki karşımızdakinin hareketine mukabele edebiliriz. İnsan hayatında ciddiyete olduğu kadar lâüfeye de, lâübaliğe de cevaz vardır, fakat hepsi de bir ölçü ile kullanılır.

SÖZ ARASINDA

Amerikada
Motörlü diş
Fırçaları çıktı

Amerikada piyasaya çıkarılan elektrikli diş fırçaları, bizi artık diş macunundan kurtaracak gibi görünüyor. Bunun için fırçanın sapında bulunan küçük motörü işletmek kâfidir. Bu suretle dişler güzel güzel oğuluyor, diş etlerine de mükemmel bir masaj yapılıyor.

Başka fırçalarla karışmasını diye de bu elektrikli fırçaların sapları renk renktir.

Yıldırım hücumuna uğrayan
bir köylü

Macar gazeteleri Macaristanda bir köylünün yıldırımlar tarafından durmadan takip edildiğini yazıyorlar. Köylü Daslantany köyünde bir ev yaptırmış. Ve kapisına da 23 rakamını koymuş. Eve girip henüz yerleşirken müthiş bir bora çıkmış, yıldırımlardan birine isabet etmiş, çatısını çöktürmüş. Adamcağızla karısı ölümden güç kurtulmuşlar.

Aradan on beş gün geçince, köylü çatıyı tamir edip yeniden eve girdikten sonra gene müthiş bir yağmur başlamış, bir yıldırım, gene eve isabet etmiş, üç havayı ile beraber eşyasının bir kısmını yakmış.

Adamcağız bu ikinci yıldırımdan ve üçüncü defa eve yerleştikten sonra aynı hâdiselerle karşılaşınca köylüler kendisini bir kenara çekmişler:

— Bu 23 rakamı sana uğursuz geliyor. Artık evden vazgeç!

Demişler ve eşyasını başka bir eve taşımışlar.

Zavalı köylü yıldırımların er geç burada da kendisini bulacaklarından korkmaktadır.

HERGÜN BİR FIKRA

Sürurinin cevabı

Meddah Süruriyi dostları bir baloya götürmek istiyorlardı. Sürurinin simokini yoktu. Balonun yapıldığı otelein metrdotelini kandırdılar. Adanın iki simokini varmış, birini alıp Süruriye giydirdiler. Süruri, metrdotelin simokini arkasında baloda görüldüğü zaman simokinin ne suretle ve kimden tedarik edildiğini duyanlardan biri yanına sokuldu:

— Buranın metrdotelisi sizsiniz değil mi?

Dedi, Süruri hiddetlendi. Fakat hiddetini belli etmeden cevap verdi.

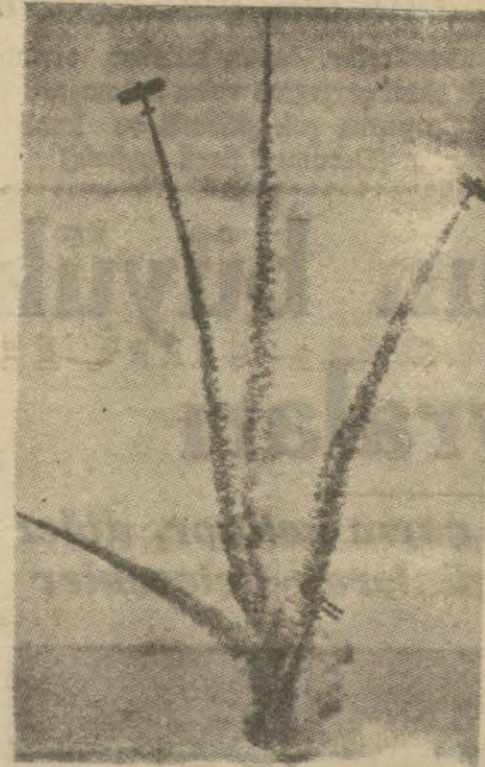
— Hayır, ben değilim, fakat kendisini beş dakika evvel gördüm. Yeni bir garsona ihtiyacı olmadığını söylüyordu. Buraya kadar boşuna zahmet etmişsiniz.

Japonyada ışık
Saçan gözlük
İcat edildi

Japonyalı bir göz doktoru, geceleyin veyahut karanlık bir odada, ışığa hacet kalmaksızın okuyabilmek için yeni bir gözlük icat etmiştir. Gözlükte, adesenin içine gömülmüş ampuller vardır. Pil cep te taşınacaktır. Düğmeye basarsanız, ampuller yanmakta, bu suretle istediğiniz şeyi okuyup yazabilmektesiniz.

Ölürken zengin olan amele

Viyanada inşa edilmekte olan büyük bir bina henüz ikmal edilmeden çökmüş ve içinde çalışmakta bulunan işçilerden biri enkaz altında ezilmişti. Filler ismindeki bu işçinin cesedi çıkarılınca cebinde piyango bileti bulunmuştur. İşin garibine bakın ki bu bina çökerken belediye dairesinde de piyango çekiliyormuş. Ve biçare Fillerin bileğine de birinci ikramiye olan 30 bin Avusturya şilini isabet etmişti.

Gökyüzünde
Tayyare
Dumanından bir çiçek

Tayyarecilik bugunlerde alabildiği büyük bir tekâmül devresi geçiriyor. İşte yukarıda gördüğünüz resimde de dört tayyare bir araya gelerek kuyruklarından saçtıkları dumanla havada bir çiçek şekli vücuda getirmişlerdir.

Torbali civarında arılar
bir at öldürdüler

İzmir gazeteleri geçen gün Torbalıda Aslanlar köyünde geçen garip bir hâdiseden bahsediyorlar. Hâdisenin kahramanları sayılmıyacak kadar çok bir sürü arı ile beş amele, bir kadın ve iki at. Ameleler ile kadın ve iki at köy yakınında bir bataklık kurutulması ameliyesinde çalışırken birden bire büyük bir vızılı duyulmuş ve akabinde de arı yığını zavallıların üzerlerine hücum etmiş. Ne yapacaklarını şaşırarak ameleler, kadın ve iki at tabanları kaldırıp kaçmağa, bağırp haykırmıya, arılar da peşlerine düşüp hepsini ayrı ayrı sokmağa başlamışlar. Köyden bunların âvazını işiten köylüler evlerinden fırlamışlar, fakat arıları görünce gene evlerine, kaçmışlar. Nihayet amelelerle kadın birer kapıya sığınarak ölümden kurtulmuşlar. fakat atlardan biri arıların soktuğu iğnelerden şifayap olamayıp derhal nallarını dikmiş.

Amelelerle kadın yüzü gözü, kolu bacağı şiş bir halde yataklara serilmişler. Kadın şimdi hâlâ başını yastıktan kaldıramıyormuş!

Sözün Kosa

Nasrettin hocanın evi
Ve belediye icraatı

E. Talu

Nasreddin hoca bir ev yaptır-
mış. Bina tamam olunca, ahbablarını çağırması, göstermiş, reylerini sormuş. Biri demiş ki:

— Ev güzel ama, merdiven yerinde değil. sağda olmalı idi.

Hoca merdivenin yerini değiştirmiş. Bir diğeri:

— Pencereley poyraza nazır, kışın odaları ısıtamazsın, lodos tarafına geçersen iyi olur, buyurmuş.

Hoca poyraza bakan pencereleri ördürmüş, lodos cihetinde yenilerini açtırmış.

Hâsil her kafadan bir ses çıkmış; hoca hepsini dinlemiş; herkesin dileğini yapmış. Sonunda bakmış ki ev bir şeye benzemiyor. Ahbablarını bir daha toplamış:

— İşte, demiş, sizin istediğiniz ev budur. Arzularımızı yerine getirdim. Şimdi müsaade edin de bunu yıkıp, kendi istediğim gibi bir ev yaptırayım!

İstanbul belediyesi, şu bir kaç hafta içinde, çoktandır alışmadığımız bir faaliyet gösterdi; icraatta bulundu. Her birini bir türlü itirazla karşıladık. Hâlâ orta çağ usulüne yük taşımakta temerrüd eden hamalın, eti sineklerin pis temasları altında kokan kasabın, balıklarının meşhuk tazelini maşrapa ile su serpererek muhafazaya çalışan balıkcinin, vapurdan, tramvaydan atlayan hayatın hattâ serseri sokak kedisinin fuzulî avukatı kesildik.

Allahtan ki, belediye, Nasreddin hoca gibi, her birimizin hatırını, gönlünü yapmağa yanaşmadı. Yanaşsaydı, ondan önce hepimizi tiksindiren İstanbul iğrenç manzarasından daha sittin sene kurtulamazdık.

Niçin böyle yapıyoruz? Çünkü itiraz, insanlığın esas hususiyetlerinden biridir. Ve çünkü dünya kurulu kurulu, herkesi birden memnun etmiş hiç kimseye tesadüf edilmemiştir.

Fransızlar: «Hem âlemi, hem de kendi babasını memnun etmek muhaldir!» derler. Bu yabancı darbimeselin doğruluğunu son belediye hâdiseler burada da teyid etti.

Çok şükür ki, azim denilen kıymetli şey, kuru gürlüğe pabuç bırakmaz. Türkiye Cumhuriyetinin ikinci şehrinin temizlemeğe azmedenler, şunun bunun karşı koymasına ile, tuttukları yoldan şaşmıyacaktırlar. Yerinde vaki olacak ikaz ve irşadların ise her zaman makbule geçeceklerinden şüphe etmiyelim. Akiselinin haklı tenkide değil, ukalâliğe tahammülü yoktur.

E. Talu

Kızıl derililerde diş
hastalığı yokmuş!

Amerika âlimlerinden birinin yaptığı tekliflere göre dünyanın en sıhhatli adamları yerli Amerikalılar, yani kızıl derililerdir.

Kızıl derililerde hiç bir zaman diş hastalığı denilen bir hastalık yoktur. Bunlar daima av eti ve balık ile geçindikleri için dişleri kat'iyen bozulmamaktadır.

Kızıl derililerde kel bir adama rastlamamızın da imkânı yoktur. Çünkü yerli Amerikalılar daima başı açık dolaşırları için saçları sağlam kalmaktadır.

BU GÜNkü HAVA VE TAKVİM

Havalar çok rütubetli gidiyor

Dün hava gene açık geçmiş, fakat rütubet derecesi yüksek olarak kaydedilmiştir. Hararet derecesi en fazla 28, en az 19 olarak tesbit edilmiştir.

Rüzgâr yıldızdan samiyede 7 metre ile esmiştir. Hava tazyiki 758 e yükselmiştir.

Güneş : 5.06 — Öğle : 12.19
İkindi : 16.11 — Akşam : 19.14
Yatsı : 20.59 — İmsak : 3.10
Rumi sene 1353 — Arabi sene 1356

Hızır 99

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Menemende oturan bir arkadaşımız anlattı:

«Şehrimizin «12,000» nüfusu olmasına rağmen bir ortamektebi yoktur. Her sene ilmektebelerden çıkanlarla sayısı en aşağı 50 tane artan bir çocuk kafilisi ortamektebi için ya otobüs, yahud da trenle İzmir Karşıyaka-

sına gitmek mecburiyetindedirler. Yaz günlerinde vaziyet gene kabili tahammüldür. Fakat kış günlerinde çocuk mektebin ilk dersine yetişebilmek için evinden karanlıkta çıkar, geri döndüğü zaman ortalık gene karanlıktır.»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TEL GRAF HABERLERİ

Çin ve Japon orduları arasında yeniden kanlı bir harp başladı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

muştur. Ağır Japon bataryaları tarafından saatlerce bombardıman edilen Hankeu şehri kâmilan alevler içindedir.

İmtiyazlı muntakalarda

Diğer taraftan, otoritesini Tiençin'deki muntakalarına teşmil eden Japon ordusu bu muntakalardaki posta ve telgraf muhaberatının kontrolü için sansür büroları ihdasını istemiştir.

Konsoloslar derhal toplanarak Japonların bu hareketini protesto etmişlerdir.

Hükümet merkezi naklediliyor

Tokyo, 11 (A.A.) — Nankin'deki bir Japon menbaından alınan haberlere göre Çin hükümeti Nankin'de hükümetin Hankeu'ya nakledilmesi ihtimaline binaen on gemi hazırlamıştır. Hankeu, uzun sürecek bir harp için iyi müdafaa merkezidir.

Harb için gayri kabil bir hale geldiği zaman Mareşal Çang-Kay-Şek'in ilk yapacağı iş, hükümet merkezini nakletmek olacaktır.

Şanghayda vaziyet

Şanghay, 11 (A.A.) — Röyter muhabiri bildiriyor: Şanghay limanı bir

Japon deniz üssüne dönmüştür. Liman dahilinde dört Japon kruvazörü ile sekiz torpido muhribi bulunmaktadır. Ayrıca liman dışında da 12 harb gemisi demirlemiştir. Yeni gelen harb gemileri karaya mühim miktarda mühimmat ve erzak çıkartmıştır.

Çinliler, Şanghaydan kendi milis kuvvetlerini geri çekmeyi ve şehrin müdafaa tertibatını ve istihkamlarını yıkmayı kabul etmedikleri takdirde Japonlar kuvvet istimaline karar vermiş gözükmektedir. Japonların Şanghay şehrinde dört bin bayriye tirandazları vardır. Söylenişine göre Gongsungun otuz mil ağığında bir Japon tayare gemisi durmaktadır. Şanghaydan muhasamat çıkarsa Japonların bilhassa tayyare hücumları yapacakları sanılmaktadır. Japonların dediklerine göre, Çinlilerin Şanghay şehri dahilinde on bin kişilik milis kuvveti ve şehrin 50 mil etrafında ise 100 bin kadar askeri vardır.

Çinliler harb levazımı hazırlıyorlar

Nankin, 11 (A.A.) — Bugün yapılan

büyük hava müdafaa manevralarına bütün hükümet ve belediye memurları ile mektepliler iştirak etmiştir.

İzçiler kapı kapı dolaşarak harb levazımı imali için demir ve bakır toplamaktadır. Herkes evinde ne kadar demir ve bakırdan âlet varsa seve seve vatan müdafaa için vermektedir.

Japon gazetelerinin tavsiyesi

Tokyo, 11 — Bütün Japon gazeteleri, hükümetten «sür'atle Çinlilere hadlerini bildirmesini» talep etmektedirler.

Siyasi Japon mehafilinin mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda harbe girişilmesini ve müzakerelere ancak Çin ordularının kat'i mağlûbiyetinden sonra başlanılmasını arzu etmekte olduğu zannedilmektedir.

Çinliler arasında tesanüd

Şanghay, 11 (A.A.) — Deniz aşırı memleketlerde bulunan Çinliler tarafından büyük mikyasta yapılan teberriyat sayesinde harb sermayesi artmaktadır.

Dün alınan paraların yekünü 44,000 dolara baliğ olmaktadır.

Yeni Zelândada oturan Çinliler 25 bin dolar göndermişlerdir.

Üsküdar adliye binası dün gece tamamen yandı

Adliye dairesi olarak kaymakamlığın yanındaki eski tahakkuk memurluğu binası tahsis edildi. Mahkemeler bugün orada vazifelerine devam edeceklerdir

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Ateş her tarafı sarmış, üç katlı bina alevler içerisinde kalmıştır. Bu vaziyet karşısında Kadıköy ve Üsküdar itfaiyeleri İstanbul itfaiyesinin yardımını istemişlerdir. Bunun üzerine İstanbul itfaiyesinden bir grup hareket etmiştir.

Yaptığımız tahkikata göre ateş ilk önce Kule tarafından görülmüş ve derhal Üsküdar itfaiyesi saat üçe yirmi beş kala haberdar edilmiştir. Üsküdar itfaiyesinden verilen malûmata göre itfaiye yangın yerine geldiği zaman ateşin çatıya kadar çıktığını görmüştür.

Derhal evrakın kurtarılması için harekete geçilmiş ve bir kısmı kurtarılmıştır. Yanan adliye binası eski Üsküdar hükümet binasıdır.

Yangının ne suretle çıktığı tahkik edilmektedir. Nüfusca zayıt yoktur.

Yangın Üsküdar'da heyecan uyandırmış, bir çok kimseler yataklarından kalkarak yangın yerine gitmişler, ateşin söndürülmesine kadar kalmışlardır.

Yangın binanın arkasındaki kaplamalardan ve altkattan çıkmıştır. Ahşap olan bina sür'atle yanmaya başlamış, evrak ve eşyanın kurtarılması imkânsız

bir hale gelmiştir. Yangının çıkışını binanın içinde bulunan gece bekçileri görememişlerdir. Ateşin haricden ve kaplamalar arasından çıkışı bazı şüpheleri dave tetmiş bulunmaktadır. Nezaret altında bulunan bekçiler gece binayı dolaştıktan sonra odalarına çekilip yataklarını söylemektedirler.

Müddeiumumilik ile ceza hâkimliklerine âit sandıklardan bir kaç ile ceza dairesindeki iki dosya dolabı kurtarılabilmmiştir. İcra hâkimliği, müddeiumumilik, ceza, ilâmat, ikinci hukuk ve tebliğat daireleri tibbi adillik tamamen yanmıştır.

İstanbul ve Üsküdar müddeiumumilikleri tahkikat ile meşguldurlar. İstanbul vali vekili Şükrü Süerdem, emniyet müdürü Salih Kılıç, müddeiumumi Hikmet Onat motorlerle Üsküdar'a geçerek yangın vaziyeti ile ve tahkikatla bizzat meşgul olmuşlardır.

Yangın havanın rüzgârsız olmasına rağmen sür'atle genişlediği görülmüştür. İtfaiye Paşakapısına gittiği zaman ateş binanın her tarafını sarmış bulunmuştur.

★ Yangın hakkında İstanbul müddei-

umumisi Hikmet Onat şu malûmatı vermiştir:

— Bina üç kısımdır. Arka kısım yanmıştır. İki kısım kalmıştır. Yangın sulh mahkemesi kaleminin bulunduğu yerin sokak cephesi kaplamasından ve toprak hizasından çıkmıştır. Alev sütunu iki metre yükselinceye kadar kimse görmemiş, iki metre yükseldikten sonra mahalle bekçisi Lâtif görmüş, alâkadarlara haber vermiş ve nöbetçi odacıları uyardırılmıştır. İtfaiye gelinceye kadar yangın yukarı doğru çıkmıştır. İtfaiye gelir gelmez söndürme faaliyetine başlamış, bir kısım tamamen yandıktan, bir kısım da tahrib edildikten sonra söndürülmüştür. Kaplamasından yangın çıkan odanın içindeki evrak kurtarılmıştır, yanan daire sulh hukuk ve ceza mahkemeleri ile asliye ceza mahkemesi ve kalemi, müddeiumumilik kalemi, müddeiumumi ve muavinler dairesi, tabibi adli dairesidir.

Yangının çıkış şekline nazaran ya birisinin attığı sigaranın kaplamaların dibindeki otları tutuşturarak yangına sebep olduğu, yahut ta bir adamın bu işi kasden yaptığı ihtimal dahilinde görülmekte, her iki ihtimal üzerinde de tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir.

Yangının söndürülmesinde itfaiyenin ve Üsküdar kaymakamlığının aldığı tedbirleri takdirle kaydetmek lâzımdır. İtfaiyenin kav halinde bulunan ve tamamen ateşle sarılmış ola adliye binasını üç kısma ayırarak söndürmeye muvafak oluşu bir harikadır. Zayıt pek azdır. Evrakların mühim bir kısmı kurtarılmıştır. Üsküdar adliye makinesinin faaliyetten kalmaması için icab eden bütün tedbirler alınmıştır. Üsküdar adliyesi ve daireleri yanan bütün Üsküdar mahkemeleri bugün eskisi gib. vazifelerine devam edeceklerdir. Üsküdar adliyesine kaymakamlık dairesinin yanındaki esk tahakkuki memurluğunun bulunduğu bna tahsis edilmiştir.

Üsküdar adliyesinde mahkemesi ve iş olanların bugün bu binaya gitmeleri icab etmektedir.

Yangın esnasında kaza da olmanış, yalnız evrak kurtarmak için canla başla çalışan bir mübaşirimizin kolu yanmıştır.

Türkiyenin Yakın Şarkta Mühim mevkii

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Berlin ve Romada devamlı bir itina ile takip olunmaktadır.

İskenderun meselesinden doğan Fransız - Türk ihtilâfı hallolunduktan sonra Türkiye ile Fransa münasebetleri iyileşti ise de bu hal faşistlerin Türkiye'deki bütün entrikalarına tamamen sed çekmedi. Hiç şüphe yok ki Akdeniz paktının Türkiye ve Balkan devletlerinin iştirakile akdi keyfiyeti Roma hükümeti tarafından şarkı Akdenizdeki vaziyetini sağlamlaştırmak için değil, fakat İtalyanın cephe arkasını ve İspanyada yaptığı müdahalenin inkişafı esnasındaki serbestisini temin etmek inak sadile teklif edilmiştir.

Pravda gazetesi matbuatın Kont Ciano tarafından gelecek ilkteşinde Ankara yapılacak olan ziyaret ile İtalyanın Boğazlar mukavelesine iltihakı arasında bir nisbet gördüğüne işaret ederek şu suretle devam etmektedir:

«Görünüşe göre faşist diplomasisi, Boğazlar mukavelesini tanımak için, şimdiden genişliğini tahmin müşkül olan bazı tavizler elde etmeğe çalışacaktır.

Pravda gazetesi, Türkiye - Almanya münasebetlerinde bir çok gayri müsaid işaretlere rağmen eskisi gibi Almanlar için mühim inkişafı görmekte bulunduğunu kaydettikten sonra Türk hükümetinin harici politikası için esas olarak barış için mücadele prensibini kabul ettiğini ve barış davası aleyhindeki maksadlar için Türkiyenin istismar edilmesine müsaade etmeyeceğini bir çok defalar beyan ettiğini ve Türk hükümetinin müşterek emniyetin ve tecezzi kabul etmez barış prensibinin taraftarı bulunduğunu ileri sürmektedir. Son zamanlardaki bir çok hareketler Türkiyenin bu sahada mühim kazançlar tahakkuk ettirdiğini göstermektedir. Türkiye Türk topraklarının mütecevizin genişleme yolu üzerindeki coğrafi vaziyetinin memleketin emniyeti için munzam bir tehdid olduğunu hesaba katarak bilhassa müşterek emniyet teşkilâtine alâkadar olmaktadır. Bu siyasi meselede Türkiye, kuvvetli mütekebil menfaati ve işbirliği rabitalarile bağlı bulunduğu Sovyet Politikasına yaklaşmaktadır. Aynı zamanda hiç şüphe yoktur ki faşist memleketler tecavüz politikalarını takip ederken Türkiyeden arazi elde etmek yolundaki plânlarını ekonomik ve kültürel işbirliği gibi muhtelif şekiller altında ve her vasıtaya müraacaat ederek gizlemişlerdir. Tarih göstermiştir ki, Türkiye bir zamanlar bu plânların farkına varmış ve onlara karşı enerjik bir tarzda mukavemet etmiştir. Hayatî menfaatleri mütecevizlerin taarruzu karşısında istiklâlîni muhafaza etmek için Türkiyeyi bütün kuvvetlerini sağlamlaştırmaya mecbur etmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

• Siyasî karışıklık, çok defa iyi balık avlamaya yarayan bulanık suları andırmış

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Dikkat edilecek olursa görülür ki Berlinle Londranın münasebetleri az çok iyileştiği zaman Roma ile Londranın arası daha fazla açılır ve bilmukabil Londra ile Romanın münasebetleri salâh peyda ettiği zaman Berlinle Londra arasındaki münasebet şekerrenk hal alır. Siyasî barometrenin tahavvüllerini riyazî bir kat'iyetle takip edip buna sebep olan anasırı tam bir surette tayin etmek mümkün olmadığı için, bu tuhaf ve zaman zaman hâsıl olan tahavvülün esasını anlamak ta kabil olmamaktadır. Son defa, ellerindeki ikamet vesikalarının uzatılmasına muvafakat edilmiş üyen üç Alman gazetecisinin bir nevi hudut harici edilmek demek olan bir muameleye tâbi tutulmaları, bu müşahedeye başlıca müsbet bir misal sayılabilir. Bundan evvel Berlin - Londra münasebatı iyice idi. Bilmukabil Roma ile Londra pek anlaşamıyorlardı.

Son zamanda Londra ile Roma arasında mücemeleli bazı adımlar atıldı; ve bunun üzerine hemen Berlinle Londra'nın arası açılmak istidadını gösterdi. Üç Alman gazetecisinin İngiltereden hudut harici edilmek demek olan bir muameleye tâbi tutulmaları üzerine Almanların da, bazı yazılarından dolayı kendisine dış biledikleri Taymis muhabirini kapı dışarı etmek istemeleri, zaten elektrikli bir mahiyet arzeden havada, beklenen fırtınayı kopardı. İngilizler, Almanların İngilterede büyük bir gizli hafiyet teşkilâtı vücuda getirdiklerini iddia ettiler. Hudut harici edilmek istenen gazetecileri de bu teşkilâtın adamları olarak gösterdiler. Almanlar, mukabil iddialar serdettiler ve böylece, zaten karışık olan vaziyet, bir miktar daha karıştırılarak tam bir arap saçına çevrildi.

Eski siyaset adamlarının kanaatine göre, en iyi siyasî manevra, en karışık sınılan vaziyetlerde çevrilmış. Bu hususta da İngiliz diplomasisinin, diğer milletlere karşı büyük üstünlüğü varmış Galiba İngiltere, gözüne kestirdiği balıkları daha iyi avlamak için suyu karıştırıyor. Çünkü vaziyete baktığımız zaman ahvalin, tam bir tekerrür halinde olduğunu görerek bu eski siyasî kurt sözünü hatırlıyoruz. — Selim Ragıp Emeç

Paris Elçimiz Fransız Başvekili ile Görüştü

Paris 11 (Hususî) — Başvekil ve dış bakan vekili Şotan bugün Türkiye büyük elçisi Suat Davazi kabul etmiştir.

Sabahtan Sabaha:

Cinayetler

Ceza kanunlarını hazırlayan adliyeciler çok iyi kalbli insanlardır. Cürme karşı ceza keserlerken daima mücrimi ıslah etmek gayesi güderler. Cürüm unsurlarının tam olması için bütün hafifletici ve kurtarıcı noktaları hüküm verecek heyetin önüne sererler. Hiç bir ceza maddesi yoktur ki ya bir başka madde ile ve yahut maddeye müzeyyel fıkra ile ilk hükmünü hafifletmiş olmasın. İnsanlığı gaflet ve dalâletten kurtarmak ve her hangi bir sebeple işlediği günahın maddî ızdırabından uzaklaştırmak için kanun ve zıllarının aldıkları tedbirler şüphe yok ki birer şefkat ve fazilet eseridir.

Fakat cemiyeti, kitleyi fena itiyatlardan, kötü telâkkilerden kurtarmanın fertleri ağır veya hafif maddî cezalardan kurtarmaktan daha mühim olduğunu kim inkâr eder.

Bazı cürümler vardır ki itiyat halinde cemiyetin ruhuna işlemiştir. Bunlara ceza tayin ederken vak'ayı ve mücrimi düşünmek kitlenin selâmetini tehlikeye koymak olur. Meselâ bizdeki kan gütmeye, kız kaçırma, ırza geçme vak'aları gibi! Kökleri pek eski devirlere dayanan bu cürümler dünkü gibi bugün de yeni Türk cemiyetini tehdit ediyor. Aile salâbetini, cemiyet ahlâkını sarsan bu itiyatların müzmin şekilde devam etmesi muhakkak ki bu cürümlere karşı ceza kanunumuzun yumuşak olmasından ileri geliyor.

Bu tehlikeli itiyatları kültür ve medeniyet tesirile cemiyetin bünyesinden silkip atmak için zamanın tayin edilmez mesafelerini aşmak lâzımdır. Halbuki kanun en geri cemiyetlerin en kökleşmiş itiyatlarını terbiyevî hükümlerle temizleyebilir.

Onun kötü telâkki ve göreneklerinden ayrımağa çalıştığımız Türk cemiyetini bu kanlı ve yüz kızartıcı itiyatlardan da kurtaracak ancak kanun olabilir. Ceza kanunumuzun kız kaçırma, kan gütmeye ve ırza geçme cürümleri üzerine koyduğu maddeleri müessir bir ders ve ibret levhası olacak şekilde şiddetlendirmek ve bu hâdiseleri de meşhut suçlar arasına almak maksadı temin edecektir.

İçtimai ve ahlâki nizamı tesis edecek adaletin sert hükümlerinden başka ne olabilir?

Bürhan Cahit Morkaya

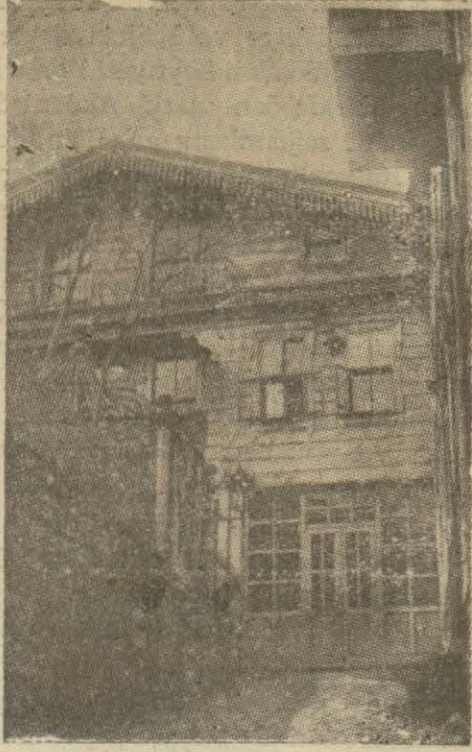
KALBİMİN MASALI

Selâmi İzzete kalbini açan genç kız kimdir? Matbaaya gelir gelmez arkadaşımızın etrafını sardık, bunu sorduk. Selâmi İzzet dedi ki: — Söylemem doğru olmaz... Arkadaşlardan Sait isyan etti. — Biz, dedi, sözünüze inandık, karilerimize vadettik; çünkü sayımda, bu kızın kim olduğunu söylemek için bir gün daha izin istediğinizi yazdık... Öyle değil mi İmsat?.. — Üstadı hakkında ne söyleyeceğini şaşırın İmsatın imdadına yazı işleri Müdürümüz yetiştirdi; — İzin istedi amma, söyleriy diye vadetmedi. Bize bir genç kız kalbini ifşa ediyor ya, bu kadarı kâfi... Yalnız bize bir genç kız kalbini masalını nasıl öğrendiğini söylesin... Selâmi İzzet gülmüştü: — Hatıra defterini okudum. Kalbimin masalı Bir genç kızın hatıra defterinden alınmış demektir...

Mektep için kiralık bina bulunamıyor

Önümüzdeki ders senesi başında İstanbulun muhtelif semtlerinde bir çok ilmekteb açılacaktır. Bu mektepler için yeni bina yapılmıyacak, mevcut büyük binalardan bazıları kiralanacaktır. Maarif idaresi önümüzdeki sene bir ilmekteb buhranı ile karşılaşmamak için 45 bin liranın bu işe ayrılmasını istemiştir. Fakat bütçe darlığı dolayısıyla bu miktar 15 bin lira olarak kabul olunmuştur. Halbuki bu 15 bin lira ile İstanbulun ilmekteb ihtiyacını karşılamak imkânsızdır. Maarif idaresi eskiden kiraladığı ve yeniden kirahyacağı binalar için az para vermek istemektedir. Bu yüzden evvelce binaların maa-rife kiralanmış olanlar bu kere kendilerine eskisinden daha az para verilerek istendiğinden binalarını geri almak istemekte, maarif idaresini müşkül vaziyette bırakmaktadır. Buna göre maarif idaresi elinde mevcut para ile yeni mekteb binası bulamadığı gibi eskilerden de çıkarılmak istemektedir. Maarif müdürü bilhassa Vekâlette bu hususun halli için meşgul olmuştur.

İstanbulda kira ile tutulan ilmekteb binalarından biri

İlk ve ortamekteblerle liseler için Avrupadan sipariş edilen ders levzımı gümrüğe gelmiştir. Bir kaç güne kadar buradan alınarak mekteplere dağıtılacaktır. Maarif Vekâleti, bundan sonra, her ne şekilde olursa olsun, ders le-

ziminin memleket dahilinde imal edilmesini kararlaştırmıştır. Ankara resim ve el işi muallim mektebinden mezun olanlar dağıtıldıkları mekteplerde talebelerle beraber çalışarak bu hususun teminine çalışacaklardır.

Lüleburgazda kıymetli eserler bulundu

Lüleburgazda Umurca höyüklerinde arkeoloğ doçent Arif Müfidin başkanlığı altında yapılan hafriyatın sona ermek üzere olduğunu ve en ehemmiyetli parçaların bulunmasına kuvvetle ihtimal verildiğini yazmıştı. Dün 175 rakımlı büyük höyükte beklenen bu netice elde edilmiştir. İkinci asra aid büyük bir Roma mezarı bulunmuştur. Bu mezar içerisinde kadına aid yüze yakın fevkalâde ehemmiyeti haiz heykeller ve san'at eserleri bulunmuştur.

Bütün Lüleburgazlılar kendi kasabalarında çıkan bu tarihi eserleri alâka ile seyretmektedirler.

Poliste :

İtfaiyecinin oğlu kundakçılık yapmış

Karagümrükte Salmatomrukta Avacıbey mahallesinin Kuyu sokağında 5 numaralı evde oturan Hakkı polise müracaatla Beyoğlu itfaiyesinde Seyfettin'in 8 yaşındaki oğlu Adnanın kendi evinin tahta kaplaması arasında paçavra koyarak ateşlediğini iddia etmiş, ateşi söndürdüklerini söylemiştir. Polise tahkikata başlanmıştır.

24 saatteki kazalar

Bahçekapıda Antep hanı ömünden geçen hamal Fayık'a, 78 numaralı vatman Ali oğlu Kâmilin idaresindeki 77 numaralı tramvay çarparak yaralamıştır.

★ Evvelki gece yarısı saat yirmi dörtte, Ortaköyde oturan Hasan kızı 12 yaşında Ayşeye, tramvay caddesinde, şoför Hüseyinin idaresindeki 1602 numaral otomobil çarparak sol kaşı üzerinden yaralanmasına sebep olmuş, yaralı kız Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

★ Balatta İskele caddesinde Saimin iplik fabrikasında çalışan ustalardan Mehmet Ali sağ elinin bileğini makineye kaptırıp kestirmiş, Balat Musevi hastanesine kaldırılmıştır.

Hırsız müşteriler

Evvelki gece saat 21 de, Galatasaray sergisinde Eminin gazinosunda garson Abbas polise müracaat ederek müşterisi sıfatıyla gelen iki kadının bir masa örtüsünü çaldıklarını söylemiş, Hatice ve Nadide isiminde iki kadını yakalamıştır. Kadınların üstleri aranınca, bir masa örtüsü, bir bardak ve beş gazoz şişesi bulunmuş, Haticeyle Nadide müddei-u-nuriliğe verilmişlerdir.

Yerli mallar Sergisi bu akşam kapanıyor

Dokuzuncu ve sonuncu yerli mallar sergisi bu akşam kapanacaktır. Dün akşam serginin filmi alınmıştır. Açıldığı gündüberi sergiyi gezenlerin sayısı 450 bini bulmuştur. Sergi komitesi, bu sene sergiye iştirak edenler arasında umumî bir müsabaka yapmağa imkân görememiş, yalnız pavyon ve stadların ayrı ayrı karakterlerini göz önünde tutarak her birini kendi branşı dahilinde bir tasnife tabi tutmuştur.

Sergi komiserliği, sergiyi ziyaret edenler arasında bedîî görüşlerine inandığı zevatın da fikirlerini almış ve şu neticeyi elde etmiştir:

A. Dekorculuk birinciliği İş Bankası pavyonunda.

B. Teşhircilik bakımından birincilik Sümer Bank'ta.

C. Dekorasyon ve teşhiri bir arada te'lif etmek, aynı zamanda da istihsalâtının muhtelif sahalarını halka tanıtmak suretile kültürel bir hizmet ifa etmiş olan Eti Bank pavyonu da, Sümer Bank, İş Bankası pavyonlarından hususiyet itibarile ayrılmıştır.

Bu şerait altında, Eti Bank'ı da kendi branşı dahilinde birinci addetmek icab etmiştir.

D. Karamürsel mensucat fabrikası ve İbrahim Ziya müessesesine ait pavyon da teşhir itibarile ikinci derecede gelmektedir.

Bahçedeki pavyonları da ayrı bir tasnife tabi tutmak zaruretî hasıl olmuştur. Bahçedekilerden:

1 — Millî Reasürans dekorculukta birinci.

2 — İnhisarlar pavyonu da teşhir itibarile birinci dereceyi işgal etmektedir.

Yalova kaphıcaları, çimento şirketi de dekorasyon itibarile ikinci gelmektedir.

Taşdelende Yeni tesisat Yaptırılacak

Evkaf, Taşdelen suyunun menbainda yapılacak tesisat için 122 bin lira sarfedecektir. Bir Alman firmasının bu hususta yapmış olduğu teklif muvafık görülmüştür. Avrupadan üç makine gelecektir. Bunlar Taşdelenin menbainda yerleştirilecek ve küçük şişeler burada su doldurulacaktır. Şişelerin kapanması işi de yepyeni tarzda olacaktır.

Yedinci Türk Tıp Kongresi Tehir edildi

Türkiye Tıp Encümeni Genel Sekreterliğinden: Yedinci Millî Türk Tıp Kurultayı toplantısının cumhuriyetimizin on beşinci yıldönümüne tesadüf eden 1938 senesine tehirî sayın başvekilimiz tarafından münasib görülerek Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti ve Kurultay Yüksek Başkanlığından Encümenimize tebliğ buyurulduğu muhterem üyelerimize bildirilir.

Şehir işleri:

Açıktaki yiyecek satılmıyacak

Pazar yerleri sıkı surette teftiş edilecektir. Zabıta memurları pazar esnasında münhasıran pazar yerinde kalacak yiyeceklerin açık saçık bulundurulmamasını, öteye beriye pislik atılmamasını temin edecektir.

Sandoviç, pasta, kebab mısır gibi yiyeceklerin açıktaki satışı menedilmiştir.

HALK OPERETİ
Bu akşam
Heybellada Plaj gazinosunda
ESKİ HAMAM
ESKİ TAS
13 Ağustos
Cuma akşamı
Büyükdere alle bahçesinde
ŞİRİN TEYZE

Festival İstanbulla 40,000 yabancı seyyah getirdi

Bu hafta içinde muhtelif Balkan memleketlerinden 150 san'atkârın gelmesi bekleniyor

Dün hiç tanımadığımız bir kadın sesi telefonla bizden sordu:

— İstanbul festivalinde itfaiyeye tahsis edilen gün ne gündür biliyor musunuz?

Söyledik.

Bu telefon muhaveresini yakın tanıdıklarımızın müracaatları takib etti. hepsi de:

— İstanbul festivalinde itfaiye törenine girebilmek için yol nedir? diyorlardı.

Yekdiğerini takib eden bu müracaatlar gösteriyordu ki, bazı taraflarda şüphe ile karşılanmakta olmasına rağmen İstanbul festivali iyi, cazib numaralarla doldurulduğu, iyi reklâm yapıldığı takdirde, haricen seyyah celbini bırakalım, hiç değilse iç memleketten İstanbulla doğru bir hareket uyandırabilecektir.

Maamafih alâkadar dış memleket seyyahlarının alâkalarını celbetmek noktasında da ümitsiz değildirler. Bu ümid sebsiz sayılmaz. Zira tutulan hesaba göre festival münasebetile şehrimize 1935 yılında (15.000), 1936 yılında 20.000 seyyah gelmiştir.

1937 yılı için şimdiden bir şey söyleyemez, çünkü henüz mevsim bitmemiştir, fakat bugüne kadar gelenlerin derecesine bakılarak tahmin edilebilir ki bu yıl geleceklerin yekünü geçen yıldakinin hiç değilse iki misli fazlası olacaktır.

20 bin, 40 bin, hattâ 80 bin seyyah bir mevsimde İstanbul için belki hiç bir şeydir, fakat alâkadarlar ehemmiyetle işaret ediyorlar ki, bu miktar döviz tedarihinin bütün memleketlerde son derece takyid edilmiş olduğu bir zamanda temin edilmiştir. Döviz tedarihinde ümid edildiği vehile tedricî bir serbesti husule gelmeye başladığı zaman bu miktar sür'atle artacaktır.

Alâkadarlar İstanbulla gelmekte olan ecebi seyyahların buradan iyi intibala dönmeleri meselesine azamî ehemmiyet vermektedirler. Bu meydana tercümanlık işi halledilmiştir. Gelen seyyah şimdî karşısında belediyeden ruhsatnameyi haiz, itimada değer bir tercüman bulmakta, aldatılmak korkusundan uzak kalmaktadır. Hamal işinin halli de memnuniyet verici ikinci bir noktadır.

İstanbul festivalinden beklenen fayda
İstanbulda her sene bir festival tertibi değer mi, değmez mi? Alâkadarlar yukarıda verdiğimiz tafsilâttan anlaşılıyor ki bu suale müsbet bir cevap vermektedirler. Esasen bu festivalleri tertib etmekle takib olunan gaye şudur: İstanbul eski bir şehirdir. Tarih ve âsâriyatı bakımından pek mühim mev-

kii olduğu gibi tabii ve bedîî manzaraları bakımından da dünyanın sayılı şehirlerindedir. İstanbul çok eskidenberi seyyah uğrağıdır. Umumî harbe tekaddüm eden senelerde hiç bir propaganda ve teşkilâtın müdahalesi olmadan İstanbulla seyyah gelir, burada Bizans medeniyetinin bekayasını seyredirdi. Bu arada İstanbulun güzelliğine hayran olanlar da değildi. Bu Bizans eserleri dünya üzerinde o kadar şöhrat bulmuştu ki hemen her seyahate çıkmanın İstanbulla uğraması kadar tabii bir şey olamazdı.

Umumî harb, bütün dünya üzerinde turizm hareketini durdurduğu gibi bitabi İstanbulla gelen seyyah akını da inkıtaa uğrattı. Harb, bittikten sonra hemen her memlekette buhran içinde geçen uzun senelerin tesiri ile pek zarıflamış olan insanlar seyahat merakını düştüler. Evvelâ her memlekette harb sahalarını gezmek suretile turizm hareketi başladı. Bu hareket genişliyerek bir memlekette diğer bir memlekete seyyah akınları başladı. Bilâhara muhtelif iktisadî buhranlar ve mali sıkıntılar dolayısıyla hariçten seyyah celbi her memlekette millî bir menfaat meselesi telâkki edildi. Memleketler, başka memleketlere akin eden seyyahları kendine çevirmek için büyük propaganda teşkilâtı ihdas ettiler. Bu propagandalar tesiri ile İstanbulla gelen seyyahlar tedricen diğer memleketler tarafından celbedildi. Mütareke senelerini müteakib İstanbulla gelen seyyah adedi pek azalmıştı. Halbuki İstanbul yeryüzünde en ziyade seyyah şehri olmağa lâyıktır. Bunu nazarı itibara alan İstanbul belediyesi Türkiyede ilk defa 1930 senesinde küçük bir turizm teşkilâtı kurdu. İstanbulla seyyah celbi için Avrupada propagandalara koyuldu. Ve nihayet Balkan memleketlerinden seyyah celbi için 1935 senesinde ilk Balkan festivalini ve onu müteakib İstanbul festivallerini tertibe başladı. Festivalin tertibinden maksad şehirde turizm hareketini tam manasile canlandırmak, bir taraftan dış memleketlerden seyyah celbine çalışırken Anayurdan da İstanbulla ziyaretçi getirmektir.

Bu sene festivale muhtelif Balkan memleketlerinden 150 kişi gelecektir. Bunlar Balkan festivali haftasında millî oyunlarını, şarkılarını ve danslarını halka göstereceklerdir.

Acıklı bir kayıp

Vali ve Belediye reisi B. Muhtittin Üstündağın biraderi Ekrem Üstündağın oğlu 17 yaşında Piran Üstündağ İzmirde vefat etmiştir. Pederi ve ailesi bu elim ziya münasebetile birçok taziye mektub ve telgrafları aldıklarından teşekkürlerini bildirmektedirler.

İstanbul Belediyesinden:

Madde 1 — Belediye zabıtası talimatnamesinin 20 inci maddesi:

(Caddelere, sokaklara, meydanlara, ön bahçelere, pavyon aralarına ve cadde, sokak ve meydanlar üzerinde bulunan binalar aksamındaki kapılara, pencerelere çamaşır asılamaz ve buralarda halı, yatak takımları, örtü ve diğer şeyler silkilmesini) âmiridir.

Umumî sağlık namına, halkımızın bu madde hükmüne de azamî riayeti ehemmiyetle rica olunur.

Madde 2 — Yine Belediye zabıtası talimatnamesinin 9 uncu maddesi:

(Cadde ve sokaklar hiçbir kimse tarafından hiç bir suretle işgal olunamaz. Dükkâncılar camekân, tezgâh, fıçı, sandık gibi şeylerle ve sair eşya ve mekûlât ve iskemle ile caddeleri muvakkat dahi olsa işgal edilmemesini) emreder.

Dükkân sahiplerinin bu madde ahkâmına tamamen riayet etmeleri temenni olunur.

(B.) (5164)

MEMLEKET HABERLERİ

Kars Halkevi bir âbide gibi yükselecek

Kars (Hususi) — 2 yıldanberi faaliyetini arttırarak git-tiğe muhite yayıl-mağa başlayan Kars Halkevi 6 aylık kış - ilkbahar dahil - programını bitirip yaz faaliyetine geç-miştir.

Kış programının en şayanı takdir tarafları, köycülük, güzel san'atlar, sosyal yardım ve kütüphane kollarına aiddir.

Köycülük ve Güzel San'atlar faaliyeti

Halkevimiz doksanar lira ücretli 5 kişilik bir caz heyeti istihdam etmektedir. Halkevinin bil'umum toplantı ve gezintileri ile balolara neşe saçan caz heyeti aynı zamanda meccanî müzik dersi de vermekte ve sevilmiş halk tür-külerini topluyarak armonize etmekte-dir.

Eskiden konferanslara rağbet pek azdı. Fakat bilhassa bu kış tatbikine geçilmiş olan konserli konferanslar, tahminin fevkinde dinleyici toplamıştır.

Hele her pazartesi akşamı yapılmakta olan köylü gecelerinin mazhar olduğu rağbet öyle bir raddeye geldi ki; her hangi bir işi için şehre gelecek olan köylü, bu gelişini pazartesi günlerine isabet ettirmeğe çalıştı. Köylüyü uzun boylu uykusuz bırakmamak için saat 18 den 21 e kadar devam eden bu toplantılarda kısa ve faydalı konferanslar arasında garbin ve millî müziğimizin seçme parçaları dinletildi, yerli saz şar-irleri sahneye çıkartılarak karşılıklı maniler söyletildi. Bu toplantıların kıymetli bir hususiyeti de; köylü ile konfranslar arasında, konferans veya serbest mevzular üzerinde münakaşalar yapılmaması idi. Böylece, dışarıda sıfırdan aşağı 30 derecede kar fırtınası ortalağı; allak bullak ederken, bol ışık gelen köylü dayı; bir taraftan, ikram edilen sıcak çayını homurduturken, diğer taraftan söylüyor, söyletiyor ve dinliyordu.

Adı «Şehir gecesi» olup bilâistisna her vatandaşın girmekte serbest bulunduğu perşembe gecelerinin evvelkinden farkı, konferans mevzularının daha ağır oluşunda ve bu toplantılara bayanların da gelişindedir.

Sosyal yardım

Eskiden derbeder bir şekilde çalışan bu komite, geçen ders yılı başlarında, derlenip toplanmış ve kurduğu muntazam teşkilât sayesinde Karsın çok hak-miyetli tüccar ve halkına istinad ederek 200 fakir talebeye dokuz ay öğlen yemeği vermiş, ayrıca bu iki yüz çocu-ğun elbise, ayakkabı, çamaşır, hamam ve traş gibi ihtiyaçlarını karşılamıştır.

Soğukla öpülen açık sırtları, kar üs-tündeki çplak ayakları giydirilen bu masum yavrucukların, Halkevinin hu-susî salonlarında karın dolusu sıcak ye-mekleri neşe ile yuvarladıklarını gö-rüp de bu işin organizatörlerini min-

Kars Halkevi keman talebesinden bir grup ve Sosyal Yardım Kolu başkanı Rasim

netle, şükranla anmamak kabil mi

Okuma odası

800 kitap bulunan kütüphanemizde 6 ay zarfında 1300 okuyucu kaydolun-muştur. Her ne kadar bir kütüphane için bu kitap ve okuyucu adedi azsa da, Halkevi, kendi bütçesinden kitap ge-tirtmek suretile bu yekûnları çoğalt-mağa çalışmaktadır.

Temsil kolu

Bu şube, maalesef kendinden bekle-nilen müsmir faaliyeti gösteremiyor. Buna başlıca sebep kadınsızlıktır. Çarşafı, bir çok vilâyetlerden evvel atan, sosyete hayatı hususunda şark ve Ana-dolunun işleri merkezlerinden biri olan Kars'da sahne için kız bulamadığımızı kızarak söylemek mecburiyetindeyim. Hattâ, Maarif Vekâletinin değerli tavsiyelerine rağmen, öğretmen bayan-ların da iltifatlarına mazhar olamıyo-ruz. Ve bu asırda, dudakını boyayıp en-tari giyerek sahneye çıkmak istemiyen erkeklerimize hak verirken, bunların içinde çok değerli yetenekli ve değerli körlenip gitmekte olduğunu acı ile gör-üyoruz.

Yeni Halkevi binası

Halkevimiz, şimdilik C. H. Partisinin oturduğu büyük bir binanın kısmı â-zamını işgal etmektedir.

Karsın tarihi ve kültürel kıymeti ile müteneş bir bina inşası düşünülmüş ve Ankaranın verdiği tahsisatla 50 bin liraya güzel bir bina inşasına başlan-mıştır. Bir çok spor, konferans v.s. sal-onları ile komite bürolarını, duş mahallerini ve her türlü arsî konforu ha-zırlanacak olan bu bina, aynı zaman-da Kars tarihinin ilk kaloriferli yapısı olacaktır.

Karsın tam göbeğinde ve hâkim tepesinde yükselecek olan bu binanın, sönmez bir meş'ale halinde etrafına sı-cak ve ışık saçması için bütün kudret ve samimiyetleri ile çalışacak olan Karslılar; Ankaranın bu değerli teveccühüne ebediyen minnettar kalacaklar-dır.

Fuad Araslı

İzmitte ruam mücadelesi

İzmit ve mülhakatında Ruam ile mücade-le yapılacaktır. Bu maksatla vilâyet baytar müdürlüğü faaliyete geçmiştir. Mücadelede 11 küçük sıhhat memuru, 31 fen memuru çalışacaktır.

İki köyün Harmanlarını Su bastı

Çubuk (Hususi) — Çubuk, Ankara-ya 45 kilometre mesafede ve etrafı ye-şil söğütlerle çevrili, yeni yapılmış ve yapılmakta olan binalarile çok güzel ve cazip bir şekil almaktadır.

Çubuk kazasının 90 köyü, 38,000 nü-fusu vardır. Halkın ekserisi ziraatçıdır.

Perşembe ve cuma günleri olmak ü-zere burada haftada iki gün pazar ku-rulmaktadır. Bu pazarda, köylü, mah-sulünü, yağını ve sairesini satmakta-dır.

Çubuğun yegâne eksikliği elektriktir. Burada spora da çok ehemmiyet veril-mektedir. Fakat maalesef belli başlı bir spor teşekkülü mevcut değildir. Bu alâka ferdi kalmaktadır.

Son günlerde şiddetli yağmurlar yağ-mış, yağmurların faydadan ziyade za-rarı dokunmuştur.

Emirler ve Karkın köylerinde har-manları basan sular arpa ve buğday mahsullerini alıp götürmüştür.

Bu yüzden epey zarar vardır.

Kastamonuda bir araba kazası

Bir kişi öldü, iki kişi ağır yaralandı

Kastamonu (Hususi) — Şehrimizde Selçukî Türklerinden İsmail beyin Taş camisi altında ve kışla yolu üzerinde bir kaza olmuş ve bir köylü ölmüş, iki kişi yaralanmıştır. Kaza şöyle olmuş-tur:

Kircılar köyünden İsmail oğlu Meh-met erik sepetleriyle dolu çift atlı ara-basile şehre gelmiş ve arabayı bakkal Hakkının dükkânı önünde durdurarak erik sepetlerini boşatmaya başlamıştır. Bu sırada kışla yolundan gelmekte o-lan bir kamyon kuvvetli korna çalmış ve ürken atlar arabayı hızla sürükle-miye başlamışlardır.

Arabacı sepetleri bırakıp araba arkasından koşmuş ve atları dizginlerin-den yakalamak istemişse de atlar arabacıyı çığneyerek sürüklemişlerdir. Azgın atlar biraz ileride yoldan gel-mekte olan Tahir oğlu Satıyı ve Meh-met kızı Hasibeyi de çığnemiş ve güç-lükle yakalamışlardır. Ağır olan yara-lılar hastaneye kaldırılmış, Satı hasta-nede ölmüştür.

Mamure taş Ocaklarında iki Amele yaralandı

Eskişehir (Hususi) — Taş ocakla-rında dinamitle taş çıkarılırken feci bir kaza olmuş ve iki kişi ağır surette ya-ralanmıştır. Kaza şöyle olmuştur.

Mamure köyündeki taş ocaklarında ameleler patlatılacak ocağın muhtelif yerlerine dinamitler yerleştirmişler ve sıra ile dinamit fitillerini ateşlemiş-lerdir. Fitiller bir taraftan yanarken bir taraftan dinamitler ateş almış ve taşları patlatmıştır. Artık bir tehlike-nin kalmadığını sanan amele ocağı ka-zarken, ansızın bir dinamit patlamış ve fırlayan taşlar iki kişiyi ağır surette yaralamıştır. Yaralılar Eskişehir'e kal-dırılmışlardır. Tahkikat yapılmaktadır.

Memlekette toplantılar

Maraş (Hususi) — Cumhuriyet biçki yurdu Halkevi toplantı salonunda güzel bir sergi açmıştır. Sergide teşhir edilen eşyalar vali ve ziyaretçiler tarafından çok takdir edilmiştir. Sergiyi hazırlayan talebelere Maraş terzileri tarafından makas ve gönyeden ibaret günün armaları hediye edilmiştir.

Resimde üstte sergiyi açanlar, altta serginin açılmasını bekleyen davetliler görülmektedir.

Çanakkale Halkevi sık sık toplantılar yapmakta, bu toplantılarda faydalı konferanslar verilmekte, müşahabeler yapılmakta, konser dinlenmektedir. Resimde Çanakkale Halkevindeki toplantılardan biri görülmektedir.

Lüleburgaz malmüdürlüğü Mürşit Seçkin Ödemiş malmüdürlüğüne tayin edilmiştir. Bu münasebetle arkadaşları ile samimi bir veda toplantısı yap-mıştır. Resimde Mürşit Seçkin ile arkadaşları görülmektedir.

Ankara yüksek ziraat enstitüsü ziraat fakültesi talebelerinden 22 kişilik bir grup doçent Esat Bozdağın başkanlığında Uşaka gitmişlerdir. Misafirler şeker ve ispirto fabrikalarını gezmiş,, Kalfa köyüne giderek köylülerle konuşmalar yapmış, mensucat fabrikaları, halıcılık ve el dokuma sanayii üz-e-rinde tetkiklerde bulunmuşlardır. Misafirler şerefine Halkevinde yüz kiş-i-lik bir ziyafet verilmiş ve eğlenciler tertip edilmiştir. Resimde talebeler Uşak istasyonunda karşılayıcılar arasında görülmektedir.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Bigada bir yıllık kaçakçılık vukuatı

Biga (Hususi) — Geçen yıl içinde Biga in-hisarlar idaresi takib kolu tarafından tutu-lan 60 kaçakçılık hâdisesinde 161 kilo kıyıl-mış ve 4 kilo da yaprak tütün tutulmuş ol-masına mukabil bu yıl yapılan daha ciddi bir takibat ve alman tedbirler neticesinde 237 kaçak vak'asında 888 kilo yaprak tütü-n-le 323 kilo kıyılmış tütün ve 1358 defter ka-gak sigara kâğıdı yakalanmış, faileri hak-kında da verilen cezalarından başka 11950 lira da para cezası hükmedilmiştir.

Turhal postanesinde teftiş yapıyor

Turhal (Hususi) — Turhal posta ve tel-graf memuru Vecihî Araslının muamelâti tetkik edilmektedir.

Kastamonuda bulunan Vecihî Araslı bu-raya getirilmiş ve ifadesine müracaat edil-miştir.

Gemlikte iki esrar kaçakçısı tutuldu

Bandırmadan Beyköylü İbrahim oğlu Şa-ban Gemlikte esrar satın alırken yakalan-mış 200 lira para cesasile bir sene hapislik cezasına çarptırılmıştır.

★ Gemlikte Abdurrahman oğlu Mehmet isminde birisi güpegündüz esrar satarken yakalanmış, bir sene hapse ve 200 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

Bir malı iki defa satmak istemiş Gemliğin Katırlı köyünden Hüseyin Meh-met sattığı enginarları bir kolayını bulup a-şurdıktan sonra yeniden satmağa uğraşırken yakalanmış bir gün hapislik cezası almıştır.

Adanada köy bekçileri bir örnek giydireliyorlar

Adana (Hususi) — 297 köyde köy bekl-i-lerine yeni modelde tam takım elbise ve şapka giydirelecektir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— Tifo birdenbire gün-de beş vak'aya düşmüştü Hasan Bey.

Hasan Bey — Tabii azi-zim, şehirde temizliğe dik-kat edilince tifo da azalır.

— Amma gene birden-bire on üç vak'aya çıktı.

Hasan Bey — Baromet-re muntazam işliyor de-mek, bir iki gündür te-mizliğe az dikkat edildiği-ne alâmettir.

Mahkemelerde

Beyoğlu üçüncü noterinin muamelâtı tetkik ediliyor

İstanbul ikinci noteri Hasan Ark ve kâtibinin Sultanahmet 1 inci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorguları sonunda tevkiif olunduklarını dünkü sayımızda yazmıştık.

Aynı noterlik le alâkalı bir meseleden dolayı asliye birinci ceza mahkemesine verilen Yani isminin de biri de, evvelki gün geç vakit tevkiif olunmuştur.

Yaninin suçu bu noterlikte karısı Sofya namına bir sahte senet tanzim etmiş olmasıdır.

Diğer taraftan Beyoğlu üçüncü noterliği muamelâtının da müddeiumumilikçe teftiş ve tetkikine başlanmıştır.

Yiyip içtiğinin parasını vermeyen mahkûm oldu

Hasan isminde bir gemi tayfası evvelki akşam Taksim bahçesine giderek, yiyip içtikten sonra, para vermeden sıvışmak istemiştir. Fakat, işin farkına varan garsonlar, Hasanı kaçmak üzereyken yakalamışlar, aralarında münakaşa başlamışlardır.

Suçlu bir aralık garsonların üstüne hücum kalkışmış, bunun üzerine işe polis müdahale etmek mecburiyetinde kalmıştır. İşi büsbütün azıtan Hasan, polise:

— Sana da ne oluyor?.. Seni, buraya tahsildar mı, tayin ettiler, demiştir.

Hasanın asliye 3 üncü ceza mahkemesinde yapılan duruşması sonunda 1 ay hapse, 31 lira ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

Zimmetine para geçiren bir belediye tahsildarı mahkûm oldu

Bir müddet evvel zimmetine para geçirmekten suçlu Beyazıt belediyesi tahsildarlarından Cemal oğlu Enver adliyyeye verilmiş ve asliye 4 üncü ceza mahkemesinde duruşmasına başlanılmıştır.

Bir aralık tevkiif edilmesinden korkarak Kemahtaki amcasının yanına giden Enver parayı tedarik ederek, dönüştür adliye veznesine yatırmıştı.

Enverin duruşmasına asliye 4 üncü ceza mahkemesinde dün de devam olunmuş, suçlu bu paranın çantasından haberi yokken çalınmış olduğunu ileri sürmüştür.

Fakat, yapılan duruşma neticesinde suç sabit olduğundan bir sene müddetle hapse mahkûm edilmiş, ancak zimmete

geçirilen parayı tamamen iade etmiş bulunduğu için cezası altı aya indirilmiştir.

Bazı mahkûmlar Zonguldağa gönderildiler

Zonguldakta Kömürişe bağlı yeni bir ceza evi tesis edilecektir. İnşaatta çalıştırılacak olan 53 mahkûm dün Zonguldaga hareket etmişlerdir.

Muhtelif vilâyetlerden toplanan bu mahkûmlar, önce inşaatta çalışacaklar, bilâhare, kömürişte amele olarak kullanılacaklardır.

Bunlara, muayyen bir gündelik te verilecektir.

Bir düzeltme

Dünkü nüshamızda İstanbul ikinci noteri Hasan Arkin tevkiifi hâdisesinden bahsederken serlevhasında yanlışlıkla Beyoğlu ikinci noteri diye yazılmıştır. Tashih ve itizar ederiz.

24 saatlik belediye vukuatı

Son yirmi dört saatte Beyoğlu mıntakasında tramvaydan atılan 9, sırık hamallığı eden 17, sokakta abdet bostan 2, muhtelif belediye yasaklarına riayet etmeyen 80 kişi hakkında ceza zaptı tanzim ve 33 börek imha edilmiştir. 126 kedi ve 10 köpek de yakalanarak hayvanları himaye cemiyetine gönderilmiştir.

Eminönü kazasında tramvaydan atılan 19, sokağa çöp döken 8, caddeleri ılgal eden 7, markasız hamallık eden 4 kişiye ceza kesilmiştir.

Fatih kazası mıntakasında vapurdan atılan 3, tramvaydan atılan 1 caddeyi ılgal eden 4, sokakta abdest bozan 2, temizliğe riayet etmeyen fırınçılardan 7, sokağa çöp döken 2, sokaklara tavuk salveren 1 kişi yakalanarak para cezası kesilmiş, 107 kedi yakalanmıştır.

İnhisarlarda yeni tayinler

İnhisar umum müdürlüğünde yeni bazı tayin ve tebdiller yapılmıştır: İnhisar müfettiş muavinlerinden Emin. Paşabahçesi ayniyat kontrol âmirliğine, Hâmid, umum müdürlük satış reklâm şubesi kısımlarına, Adana başmüdürü Sırrı, müfettişliğine, Erzincan müstakil müdürü Zekeriyası, Edirne başmüdür muavinliğine, Kastamonu müstakil müdürü Hadi Erzincana, Bandırma müdürü Kadri terfian Kastamonuya, Mardin müdürü Şemsi Bandırma müdürlüğüne, Adapazarı müdürü Halid Fahri, Urla müdürlüğüne, İzmir tütün fabrikasından Kemal Adapazarı müdürlüğüne, İnegöl müdürü Kemal Mardine, Balıkesir başmüdür muavinini İbrahim Cıbalı fabrikası emniyet âmirliğine tayin ve tahvil edilmişlerdir.

HADİSELER KARŞISINDA

Ayaklı gazeteler

Bana:

— Kaç nevi gazete vardır?

Diye sorarlarsa:

— İki nevi gazete vardır.

Cevabını veririm. Ve ilâve ederim:

— Bir nevi bildiğimiz gazeteler:

Ayakları yoktur, kendi kendilerine gezmezler. Ve sesleri yoktur, söylemezler. Sadece okunurlar. Diğer nevi gazetelere gelince: Onların ayakları vardır. Gezerler, ve seslidirler. Yani okunmazlar, dinlenilirler.

Bildiğimiz sessiz gazetede çıkan bir havadisın sesi ve ayaklı gazetede ne şekil aldığına dair misal getirmek isterim. Evvelki gün şu havadisi okudum:

«Üç rubu asır yaşamış olan birahaneçi Lâla dün gece ansızın ölmüştür. Yuttuğu şeftali çekirdeğinin ölümüne sebep olduğu zannedilmektedir.»

Havadis, sessiz gazeteden derhal sesli gazetelere intikal etti.

Tramvayda bir erkek yanındaki erkeğe anlattı:

— Lâlayı bilir misin? Hani şu çatal sakallı meyhaneci. Adam bir şeftali çekirdeği yutmuş, çekirdek midesinde filizlenmiş, ağaç olmuş. Operatörler, doktorlar uğraşmışlar amma nafile! Ağacı sökmemişler, adam da ölmüş.

Kahvede iki tavla partisi arasında sözü geçti:

— Lâla ölmüş. Kendisini iyi tanıırım. Eski vezirlerden birinin lâlasıydı. Tuhaf bir âdeti vardı. Yemeklerden sonra beş on tane şeftali çekirdeği yutardı.

Dün gene çekirdek yutuyormuş. Galiba biraz fazla yutmuş olacak ki midesi hazmetmemiş, ölmüş.

İki kadın vapurda buluşmuşlardı:

— Lâlanın ölümü çok feci.. Karısı da ne kadını, eşi olmaz. Adamın ağzına şeftali çekirdeklerini doldurmuş. Sonra iğne ipliği almış, ağzını torba diker gibi dikmiş, zavallı da ölüvermiş. Allah kimsenin başına vermesin!

Yolda yürüyen bir tanıdığı yolundan alakoydu:

— Azizim artık kadın şerrinden korkmaya başladım. Lâlayı bilirsin.. Hani birahanesinde bira içerdik. Karısı, bir mum yakmış; yanan mumu adamın boğazından aşağı bırakmış. Mum midesine inmiş, orada daha fazla alevlenmiş.. Adam da cayır cayır yanıp, ölmüş.

★

Bir fıkrâ vardır:

Tek ayağı üzerinde sekiz on yalan söyliyene Marsilyalı bir berber, bir sa bah dükkânını açarken komşusuna:

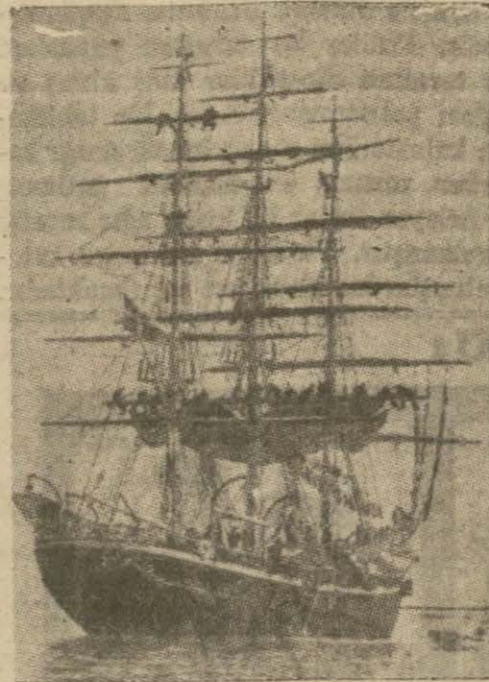
— Haberim var mı, demiş, bir balina balığı tıraş olmak için dükkânıma gelecekmış, fakat çok büyük olduğundan limana girememiş. Ben, biraz sonra gidip olduğu yerde kendisini tıraş edeceğim.

Bu yalan, ağzından ağza yayılmış.. Dönüp dolaşıp, gene berberin kulağına gelmiş. Kendi söylediği yalana kendisi inanmış, tıraş çantasını kapınca balınayı tıraş etmek için yola çıkmış.

Sesli ve ayaklı gazeteler de acaba kendin neşriyatlarına, Marsilyalı berberin kendi yalanına inandığı gibi, gene kendileri inanıyorlar mı?

İMSET

Denizcilikte yelken

Buhar veya benzin kuvvetinin yelken gemilerini ortadan tamamen kaldıracağını sanmamalı: Danimarka bahriyesi yelkeni öğrenmiyenin hakikî bir denizci olamayacağı kanatine el'an sadıktır ve mekteb gemisi olarak hakiki

SİNEMA

Alman sinema diktatörü Leni Riefenstahl'ın hayatı

Sinema diktatörü kadın bir filmin çekilişine nezaret ederken

Alman sinemasının en mühim siması olan ve «Alman sineması diktatörü» lâkabı verilen güzel Leni Riefenstahl şayanı hayret bir azme malik genç bir kadındır. Dansözlikle başlayan bu güzel kadının hayatı çok meraklı safahatla dolu olduğu için anlatmayı faydalı bulduk:

Senelerce evvel Berlindeki aktörlerin, ressamların, muharrirlerin ve ediplerin toplandıkları «Romanisches - Café» isimli bir kahveye genç ve güzel bir kız muntazaman devam ederdi.

Her gün öğleden sonraları gelir, bir köşeye çekilir, kimseye görüşmeden zekâ dolu güzel gözleriyle etrafını tetkik ederdi. Vatandaşın uğradığı mağlûbiyet onda pek büyük bir tesir yapmıştı. Herkes onu takdir eder, yalnızlığına hürmet gösterirdi..

Bu genç kız Leni Riefenstahl ismini taşıyordu. Berlinin kalabalık bir mahallesinde doğan bu güzel kız küçük yaşından beri hayatını kazanmak mecburiyetinde kalmıştı.

Kızın artist olmak arzusu fazla idi. Alevlâde bir artist değil, yüksek bir artist olmak, parlamak istiyordu. Fakat ailesi fakirdi, geçinmek için evvelâ boğaz, sonra san'at lâzımdı.

Nihayet dayanamadı, müzikholde keydedildi. Müzikholden müzikholde sekiyor, kabarelerde numaralar yapıyor, figüranlık, dansözlük ile ünsiyet peyda ediyordu.

Leni bu arada bir çok sahne vâzilerine müracaat etti. Fakat filmlerde aranılan güzellik olmadığından dolayı müracaatları bir semere vermiyordu. Çaresiz isteksiz isteksiz müzikhollere döndü.

Tehlikeli bir film

Müzikholde gitmediği bir gece kahvedeki mutak yerine geçti, dalgın ve düşünceli dururken kulak kabarttı, yanındaki masada bir kaç gazeteci konuşuyorlardı. İçlerinden biri:

— Stüdyo tehlikeli bir rol için bir san'atkâr arayıp duruyor. Çevrilecek film dağlıklarda geçecek bir vak'ayı tasvir ediyormuş! diyordu.

O güne kadar temkinine sahip bulunan Leni hemen yerinden fırladı. Gazetecilerin birinin önüne dikildi:

— Ben dağ sporlarının hepsini bilirim. En yüksek karlı ve buzlu dağlara tırmanırım, korkmam.. Bahsettiğiniz stüdyoya beni tavsiye eder misiniz?..

Gazeteciler genç kızın arzusunun derhal is'af ettiler ve stüdyoya takdim edilen Leni Riefenstahl böylelikle sinema hayatına başladı.

İlk çevirdiği filmin ismi (Beyaz Cehennem) di. Bu filmdeki rolü, cesareti herkesin takdirini celbetmişti. Bu yüzden kendisine muhtelif stüdyolardan teklif yağmağa başladı. Bu filmden sonra çevirmiş olduğu filmler şunlardır:

(Kudsi Dağ), (Mavi Işık), (Dağ Esirleri).

Bu filmlerde dahi pek büyük bir muvaffakiyet kazanmış olduğundan kendisine (Dağ Perisi) ünvanı verildi. Dağlarda, karlı tepelerde tehlikeli roller çevirmekten o kadar zevk alıyordu ki kendisine teklif edilen monden filmlerdeki rolleri hep reddetti.

Bir genç kadının azmi

Aradan seneler geçti. Hitler iktidarı mevkisine geldi ve Leni de yeni rejimle derhal benimsedi.

Leninin zevk ile döşenmiş bir evi vardı. Orada arasında toplantılar yapılıyor. Leni bu toplantılarda yeni rejimle methede ede bitiremiyordu.

Genç kızın fevkalâde dinamik hükmü ve parti adamlarının dikkat narınları çekmeden uzak kalmadı. Onların itimatlarını kazandıktan sonra Alman inkilâbının safahatını filme almak için müracaat yaptı ve arzusu derhal is'af edildi.

Hitler kendisini kabul ederek Leninin filmin ana hatları hakkında izahat aldı ve bu izahat hoşuna gitti. Tam o sıralarda, yani 1934 de Nürnbergte partinin büyük bir toplantısı yapılabaktı.

Hitler bir emirname ile Nürnberg kongresinin bütün safahatını Leni Riefenstahl tarafından filme alınacağını bildirdi.

Bu filmin çevrilmesinde genç kadının maiyetinde 35 operatör, 50 asistan, 20 montör vardı.

Çevrilen filmin uzunluğu 15,000 metre olacaktı. Leni bir dakika bile durup dinlenmeden çalıştı ve mükemmel bir film vücûda getirdi.

Olimpiyatlar filmi

1936 senesindeki kış ve yaz olimpiyat oyunlarının filme çekilmesine gene Leni memur edildi.

1936 senesinin ilk gününden son gününe kadar durmadan çalıştı.

Olimpiyat oyunları başlamadan az evvel Yunanistana gitti, olimpiyat meğalesi ile işe başladı. Bu safer maiyetinde (500) kişi çalışıyordu.

Olimpiyat müddetince günde en aşağı 16,000 metre film çevriliyordu.

Bu Olimpiyat filmi 18 aydanberi hâlâ ikmal edilememiştir. Çünkü Leni film üzerinde hâlâ büyük bir titizlikle çalışmaktadır.

Filmin ismi (Dünya Gençliğidir.)

İki çok büyük kısımdan müteşekkil olan almanca, fransızca, italyanca, ingilizce olarak dört lisan üzerinde çevrilmiştir.

Son günlerde Leninin gözden düştüğü dair kasten çıkarılan şayieler hâlâ lâfına olarak Leni Riefenstahl'ye ırk daşları (Alman sinemasının güzel ve azimkâr diktatörü) ismini vermişlerdir.

Dört beynelmilel teniscisi geldi

Dün şehrimize dört beynelmilel teniscisi geldi. Bunlardan Botez, Joan Rumen, Stalyos, Kalgrepulos Yunandı. Meşhur tenisçiler önümüzdeki hafta Türk tenisçileri ile karşılaşacaklardır.

Celâl Bayar dönüyor

Muğlada bulunan İktisad Vekili Celâl Bayar, ayın on yedisinde şehrimize dönmüş bulunacaktır.

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularına Cevaplarım

Bay «M. T. N.» a:

Hayata doğan bir insanın ilk söylediği kelime «anne» dir, hayata gözlerini kapayan adamın da telâffuz ettiği son kelime budur. Tatlı zamanlarımızı bilmem, acı zamanlarımızda daima ondan meded umarız. Kendisini sevmeye, hoş tutmaya mecburuz. Bu, vazifelerimizin en mukaddesidir. Fakat evlenecek o değildir. Sizsiniz. Ben erkek olsaydım annemin istemediği bir kızla yuva kurmazdım, fakat annemin isteyip te benim ruhumun hazretmediği bir kız için de ona ısrar etmenin manasız olduğunu anlattırdım.

★

İzmitte Bay Ö. F. Ö. ye:

Ben size verilen cevap, «ademi muvafakati» saklamaya natuf bir bahane olduğuna tahmin ediyorum. Kızlarına yüksek tahsil yaptırmak isteyen aileler yok değil, bilâkîs günden güne

çoğalmaktadır. Bu bir bakımdan bizi memnun edecek bir şeydir. Fakat bu nevi ailelerin sayısı henüz mahdudur, daha ziyade refah içinde bulunanlara inhisar eder, ekseriyet elân makul bir yaşta makul bir izdivacı tercih edenlerdedir.

Kızın ailesi sizin yaşınızı küçük görmüş olabilir. Bu bakımdan haklıdır da. Bana öyle geliyor ki daha yaşamaya, tecrübe görmeye. Fazla olgunlaşmaya muhtaçsınız. Evvelâ bu noktayı tetkik ediniz. Hattâ kızla konuşunuz. Kararı sonra verirsiniz. O zaman isterseniz vaziyeti bir daha gözden geçiririz.

★

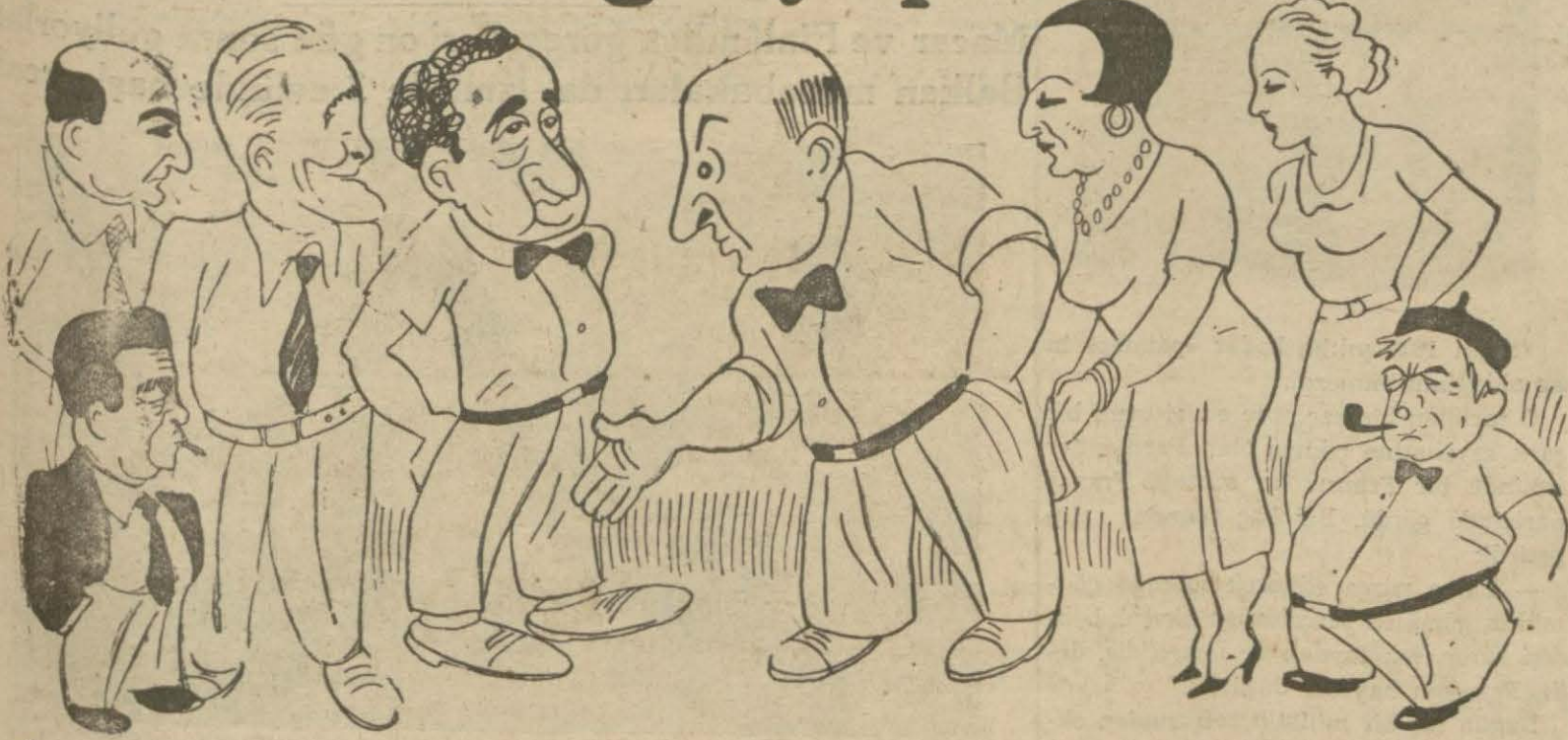
Bayan Pakizeye:

Annenizin hakkı var. Genç kızın yeri kadın meclisi değil, genç kız meclisidir. Şüphe yok birçok şeyleri öğrenmek, hayata gözü açık olarak girmek lâzımdır. Fakat bu sahada kendisinin ilk mürebbisi annesidir.

TEYZE

MİZAH

Şehir tiyatrosunda festival hazırlığı yapılırken

Rejisör, Tepebaşı tiyatrosunun kapısında saatine bakar:

— Saat, onu beş dakika, yirmi üç saniye, dört salise geçiyor. Aktörlerin hiç biri burada değil. Birer yevmiyelerini, yok beşer yevmiyelerini, yok yok birer aylıklarını keseyim de görsünler: (Bağırır) Muhasebeci!

Behzad kapıdan girer:

— Olmadı öyle bağırılmaz, ben, Deli dolu'da nasıl bağırırdım bilmiyor musun? Bak bağırayım da işit: Masebeci!

Mahmud görünür:

— Efendim geliyorum.

Rejisör — Seni kim çağırdı!

— Siz çağırdınız!

— Sen muhasebeci misin?

— Hayır aktörüm.

— Ben muhasebeciyi çağırdım.

— Öyleyse ben evime gideyim.

— Hayır gitme, seni de çağırdık, bugün festival için hazırlık yapacağım.

— Hiç haberim yoktu.

— Nasıl haberim olmaz.

— Kimse bir şey söylemedi ki?

Rejisör hiddetlenir:

— Kimsenin bir şey söylemesi mi lâzım? Ben aklımdan geçirdim ya, bu kâfi değil mi?

Uzaktan Muammer görünür:

— «Şekerim var ezilecek»

— «Al tülbennten süzülecek»

— «Ben Turhaldan döndüm diye»

— «Acep kimler üzülecek!»

Behzad — Muammer çocuk ta geliyor.

Muammer gelir ellerini öper:

Behzad — Muammer ol evlâdım.

Mahmud — Kürkçü dükkânına gene döndün mü tilki?

Rejisör elini uzatmaz:

Muammer — Muhsin amca elini ver öpeyim.

— Defol oradan.

— Oradan defolup buraya geldim ya..

— Gene gidersin?

Şevkiye koşa koşa gelir:

— O bir yerde gidemiyeyek. O olazak Memiş ben Sadiye olazayım, oynayazayız Lüküs Hayat!

Rejisör Muhsin yüksek bir yere çıkar:

— Baylar, bayanlar bütün aktörler tamam mı?

Hazım — Tamam

Behzad — Evet, çih çih çih çih.

— O ne o!

Behzad — Hazım tamam dedi de çocukluğum aklıma geldi, trencilik oynuyorum.

Rejisör — Şimdi susalım da işimize bakalım.

Bedia — Anladım.. Ne iyi, ne iyi sessiz film çevireceğimiz için susuyoruz. Ben bu işi iyi bilirim, Ateşten Gömlekteki Ayşe rolünü yapmıştım.

Hazım — Şimdi de külden cekette Fatma rolünü yaparın?

Kapıdan bir ses duyulur, herkes o tarafa bakar:

— A ayol bu kadar! da olmaz sokakta herifler peşime takıldılar. Allah hepsini kahr ismile kahretsin. Efendicğim buncade gençliğim olmasa hiç utanmıyacak; tu, diye yüzlerine tükürecektiler; Amma bu halde yapamazdım ki, kimsede bana yakıştırmaz. Benim gibi bir tazenin öyle so-

kak heriflerine karşılık vermesi ayıplar.

Behzad — Halide abla hoş geldin!

Halide — Ablalar götürsün seni pinpon, neye senin ablan oluyormuşsun? Vaktinde evlenseydin benden büyük torunun olurdu.

Küçük Ferih — Benim kadar da torununun çocuğu!

Hüseyin Kemal — Bizim büyük pederin bana ölmeden evvel selâmı varmış. Öldükten kırk sene sonra ben doğmuşum, selâmını Behzad bana söylemişti.

Şaziye — Sahi Kemalciğim, biliyor musun, Behzad benim büyük babamın annesinin düğününde karagöz oynatmış.

Behzad — Bunların doğru olduğuna sen gel de inan!

Rejisör — Fazla lâf yok!

Halide — A ayol Muhsincicğim, kıtlığına kıramı girdi. Yoksa torbaya mı koydular. Kim demiş yok diye hele ben söylemeye başlayayım, tam bir hafta susmam!

Rejisör — Kâfi!

Gözlerini açar, artistlere bakar, hepsi korkmuşlardır.

Rejisör — Şimdi festival var.

Aksesüarcı Hamdi — Aksesüarda destihal yok efendim ala'im!

— Destihal değil, festival!

— O burada değil?

— Kim?

— Fesi al olan, hani Habib Neccar!

— Fesi al da değil.

— Öyleyse nedir?

— Festival!

Vasfi Rıza — Cahiller bir şey bilmiyorlar, Parisi görmemişler ki bilsinler, rejisör bugün Parisçe konuşuyor. Ben anlamam. Festivali ben Pariste gördüm.

Hazım — Gördün mü nasıl şey?

Vasfi — Şanzelizede bir aşağı bir yukarı piyasa ediyordu. «Rejisöre» Bana anlat, ben anlarım.

Ferih — Sanki biz bilmiyormuşuz. Festivali ben de bilirim, türkçesi köprü demektir.

Vasfi — Köprü demek mi?

Ferih — Köprü demek ya! Köprüyü geçerken gördüm. Üzerine «İstanbul köprüsü» yazacakları yerde «İstanbul festivali» yazmışlar.

Rejisör — Uzun lâfi kesin, festivalde oyun oynayacağız.

Ferih — Vallah billâh oynamam, sahnede oynarım amma köprüde oynaymam.

Rejisör — Köprüde oynayacaksın diye sana kim söyledi?

Ferih — Festival köprü demek değil mi?

Rejisör — Değil ya?

Bedia — Öyleyse nedir?

Rejisör — Nedir?

Hep bir ağızdan — Nedir?

Ekrem Reşid — Buldum?

Hep bir ağızdan — Buldunsa söyle!

Ekrem Reşid — Ben söyleyemem! Hele Cemal bestelesin, ondan sonra sahnede Vasfi söyler.

Vasfi — Festivalin ne olduğunu mu buldun?

Ekrem Reşid — Hayır, siz; nedir? deyince Nedir? İsimli bir şarkı hazırlamak aklıma geldi de, buldum! dedim.

Hazım — Hay Allah müstahakını verisin?

Vasfi — Usta hakkını Behzad verin, o hepimizden eskidir.

Rejisör — Şimdi susacak mısınız, susturayım mı?

Susarlar.

Rejisör — Bu hafta festivale iştirak edeceğiz.. Bir oyun vereceğiz, bunun için hazırlanmak lâzım.. Evvelâ oyunu kararlaştıralım.

Muammer — Lüküs Hayat!

Halide — Lüküs Hayat!

Hep birden — Lüküs Hayat!

Rejisör — Peki mademki onu istiyorsunuz, rolleri taksim edelim!

Şevkiye — Roller soktan taksim edilmiş. Ben rolümü biliyorum, sarkı söyleyeceyim.

«Sen kel Memiş ben Sadiye.»

Rejisör — Öyle değil. Şimdi roller de-ğişecek, Halide!

Halide — Canım söyle, seni dinliyorum.

Rejisör — Sen Şevkiyenin yaptığı rolü yapacaksın.

Halide — Yapayım iki gözümün bebeği. Kısacak bir eteklik giyerim. Çıkarım ortaya: A ayol bana ne de yakışır.

Rejisör — Bedia.

Bedia — Oristi pasam!

Rejisör — Sen de Memiş rolünü yapacaksın.

Bedia — Ben mi?

Rejisör — Yok ben!

Vasfi — Her ikisine de yakışır ya

Rejisör — (Hiddetle) Yakışır ya, hem ben o rolü ultratrajik bir surette oynarım. Şöyle sahneye çıktım mı evvelâ siz titersiniz. Sonra sizin titremeniz, halka sirayet eder.

Hazım — Tit titriyor efendi.

Rejisör — Ben şöyle bir, «ben Memişim, hep dansları bitirmişim!» derim.

Hazım — Ondan sonra da her şey bitmiş olur, perde de kapanır!

Behzad — Müfid ve muhtasar.

Vasfi — Ya ben ne yapacağım?

Rejisör — Sen, sen, sen Zeyneb rolünü yapacaksın!

Vasfi — Dekolte tuvalet giydim mi sahneye çıkacağım?

Rejisör — Tabii!

Hazım — Hem sana tuvalet yakışıyor Vasfi, hani bilirsin ya, Lüküs Hayatta bir maskeli balo sahnesi vardı. O sahnede de giymiştin!

Vasfi — Gözümün önüne şimdi kendim geldim.

Hazım — Beğendin mi?

Vasfi — Beni o kalde görmiyen canlara ne mutlu!

Rejisör — Çok konuştunuz. Rol tevzi-ati bitmiyor. Hazımın yaptığı Rıza Bey rolünü de Necdet Mahfiye vereceğim..

Necdet Mahfi — Anımadım monşer rejisör, ben Rıza Bey olacağım, monşer Rıza Bey.. O, bu ne kadar inni bir şey, doğrusu bundan pek anşante oldum. Sahneye çıkıp bağıracağım. «Monşer Mistik». Mistik cevap verecek:

«Jö vu zekut mon metr»

Vasfi — Ay bunları ben mi söyleyeceğim.

Necdet — Monşer sen Mistik değilsin, madam Zeynebsin, Mistik başkası?

(Devamı 15 inci sayfada)

Otomobil ile istanbuldan Avrupaya Belgrada giden uzun yollarda başımıza gelenler

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

- 7 -

Yugoslav köylerinden birinde tarlada çift süren bir mîntîmi

Eski harflerle yazıp okuduğumuz tarihlerde, İstanbulda intişar eden gazetelerde bir mülakat çıkmıştı.. Kim olduğunu hatırlıyamıyorum, fakat herhalde söz sahibi bir frenk olacaktı.. Bu zat Anadoluda trenle seyahat edip İstanbulla gelmişti.. Gazetecilere memleketimiz hakkında fikirlerini söylerken diyordu ki: «Her şeyiniz iyi. Halk çok misafirperver. Memurlar sühulet göstermede yarış edercesine gayretli. Yalnız bir kusur var ki, onun zahmetini çektim. O da yazılarınız.. Beynelmile olmadı için istasyonların üzerindeki isimleri okuyamıyorum, binaenaleyh ncreye geldiğimi, nereye gideceğimi öğrenmeden geçip gidiyordum..» Adamcağız sağsa: Kulakları çınlasın, ölmüşse: Toprağı bol olsun; Yugoslavya hududuna geçince o adamın bu sözlerini hatırladım.. Rumen hududunda kralın şerefine verilen cümbüşlü ziyafetten sonra epey geçe kalmıştık.. Hududu ayıran nehrin üzerindeki köprüyü geçtiğimiz zaman ortalık kararmış, göz gözü görmez bir hâle gelmişti. Burası ışsız, küçük bir köyüm.. Hudud memuru bizi petrolla yanan bir fenerle karşıladı.. Gayet nazik bir adam.. Pasaport kaydını yaptıktan sonra bavullarımıza değil, otomobilin penceresinden bile bakmadı, geçmemize izin verdi.

Elimizde Yugoslav haritası, tozlu ve karanlık yollara düştük.. Niyetimiz o gece «Belgrad» a varmaktı ama ne geçer.. Evdeki pazar çarşıya uymadı.. Uzun seyahatimiz esnasında yegâne sıkıntılı günümüz işte bu gece oldu.

★

Her taraf zifiri karanlık.. Sağa, sola sapan müteaddid yollar var.. Sırçıdan başka bir lisan bilen yok.. Yolcunun yegâne yardımcısı: Sokak isimlerini yazan levhalardır.. Burada onun da bir faydası

yok. Çünkü o da Sırp harflerle yazılmış.. Hulâsa yol uzar, biz gideriz. Biz gideriz, karanlık basar. Karanlık bastıkça köylerde adam bulunmaz.. Aman yarabdi! Yolculuk mu ediyoruz körebe mi oynuyoruz bilmiyoruz! İlk zamanlar köylerle sokaklarında bulduğumuz insanlar çok nazikti.. Söylediklerinden hiç bir şey anlamadığımızı görünce, otomobilimize binip bir iki sokak öteye kadar bize klavuzluk ediyorlardı.. Sonraları o da bitti.. Bütün köyler uykuya dalmış! Kapıları çalıp herkesi ayağa kaldıramadık ya!.. Ah ne diyeyim o Romanyalıları.. Ne vardı bu kadar misafirperver olacak.. İkrâm ettikleri şarablar şimdi zırlı zırlı burnumuzdan geliyordu.. Levhaları okumağa çalışmaktan başka çareimiz yok..

Al bir dörtöl ağzı daha.. Dedime, çare yok, levhadaki yazıyı sökmeğe çalışmal.. Haritayı açarız.. Belgrad yolunda ilk büyük şehir neresi? Hah bulduk: «Virşatz».. Âlâ!.. Önde Abidin Daver, arkada ben; arabadan ineriz.. İkimizin elinde birer küçük projektör.. Toz, diz kapaklara kadar!.. Levhadaki harfleri sökmenin imkânı yok!.. Bütün harfler güneşte kalmış ıslak mercan terliği gibi yamrı yumru olmuş.. Baş neresi, ayağı nerede? Yazıyı tahminle bulmaktan başka çare kalmamıştı.. Direkte dört levha var, dört sokak gösteriyor.. Virşatz bulmak lâzım.. Virşatz kaç harfli? Bir, iki, üç, dört, beş, altı, yedi.. Hah buldum!.. Hangi levhada yedi harf vars, işte o bizim yolumuz.. Hey Allahım, iskambil falına bakar gibi bir şey.. Kara maçamın onusu!.. Tamam, işte buldum, bu sokak!.. «Ya değilse?».. «Adam sende, dalga boyu aşmış; ha bir karış ha bin karış.. Yolumuzun sonu nereye çıkarsa orada gecelemez.. Artık talihimizel!.. Arabayı yedi

(Devamı 15 inci sayfada)

Okuyucu Mektupları

Okuyucularımızın Sorgularına Cevaplarımız

Samsun'da Kadıköyünde No. 29 da Hami Kökaya:

— Mektubunuzda işaret ettiğiniz nokta bizi tereddüde düşürdü. Kaçak odun veya kömür getirenler bittabi yakalanırlar. Amma, devletin izini ile kömür getiren her vatandaş malını serbestçe satabilir.

★

Bakırköyde Z. Güvençe:

— Bahsettiğiniz aksaklık bir hastalık neticesidir ve askere alınmanıza mândir.

★

İspartada Cemal Toprakoğlu:

— Şiirinüz güzeldir. Ancak şiir neşretmek itiyadında bulunmadığımız için edebi mecmualardan birine göndermenizi tavsiye ederiz.

★

Kastamonuda okuyucularımızdan Hami Ünele:

— Arzularınızı imkân buldukça yerine getirmeğe çalışacağız. Yazı makinesi şartları hakkındaki sorgunuza gelince, bunun terkiğini ancak fabrikaları bilir.

Teknik bir mesele olduğu için size tatmin edici bir cevap veremeyeceğiz.

★

Mecidiyeköyünde A. Hatıpa:

— Bu hususta nazarı dikkati celbedecek olan sizin gibi birkaç kişidir. Köy halından imza toplayıp nahiyeye müracaat edecek olursanız istediğinizin yer bulacağını sanıyoruz.

★

İzmirde Zeki Türkantoza:

— Mektubunuzdan bir şey anlamadık. Sarıh olarak yazmanızı rica ederiz.

★

İstanbul telgraf muavinliği müstediya kaleminde Tayyip Yüzaka:

— Gönderdiğiniz yazı ilâna tâbi olduğu için dercinden biz mazur görünmezli rica ederiz.

★

Nizipte Zeki Sönmeze:

— Hissiyatınızı takdir ederiz. Bu kadar cık bir cevap o Şoven adamı uslandıracığı kanaatindeyiz.

★

Beyazıtta okuyucularımız H. Köy H. F. V. ye:

— Mektubunuz posta müdürlüğüne gönderilmiştir. Tahkikat neticesini size gene bu sütunlarda bildireceğiz.

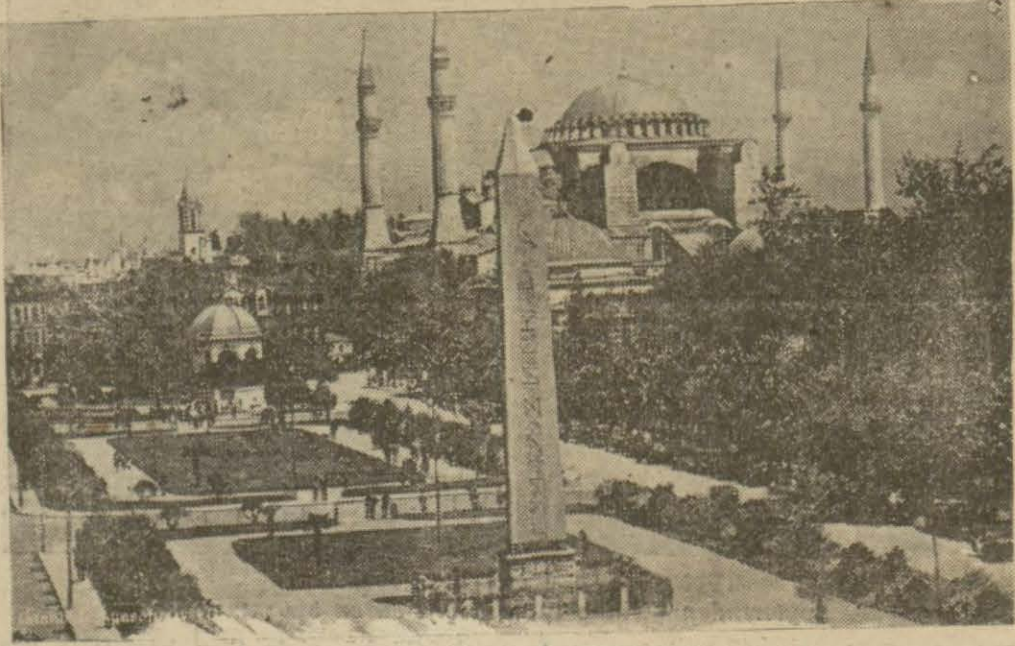
Tarihî tetkikler:

Sultanahmet meydanının tarihi

Hristiyanlık çıkmadan evvel Hipodromda, Roma sirklerinde olduğu gibi fil, aslan, kaplan, yılan gibi en müthiş vahşi hayvanların bir çoğunu çarpıştırırlar, yahut bunlara attıkları esirleri nasıl parçaladıklarını seyrederlerdi.

Yazan: Turan Can

- 3 -

Eski Hipodrom, şimdiki Sultanahmet meydanı

Hipodromun yalnız Katismasında değil, revakların altında, yüksekteki kapalı yolun üzerinde, basamaklarda, her yerde heykeller vardı. Bunların arasında (Fidyas) gibi eski Yunanistanın en büyük sanatkarlarının eserleri bulunuyordu. Mora, Tsalya, Atina, Sicilya, Roma, İskenderiye, Sakız ve diğer meşhur şehirlerden getirilmişlerdi.

Şurada beş altı Roma imparatorunu; ötede Romayı kuran İki kardeşin dişi kurd tarafından emzirilmesini; beride yalnız baş parmağı bir insanın beli kadar kalın olan Herkül mabudunu, Helena'yı, Âdemle Havvayı, koşu arabacılarını, binicileri, üç kafalı bir adamı, aslanla güreşen pehlivanı, can çekişen boğayı, azgın bir atı; yılanı kaldıran kartalı, imparatoriçe Eriniyi gösteren çok güzel heykeller bulunuyordu.

Bunların başlıcaları meydanın ortasında olup etrafında yarış arabalarının döndüğü uzun ve genişçe mermer duvarın üstüne sıralanmışlardı. Bu duvara Bizanslılar (Spina) diyorlardı.

Roma imparatorluğu genişleyip te pek zengin olduğu sırada hükümdarlar halkın hoşuna gitmek için (Sirk-Aren) denilen oyun meydanlarında vahşi hayvanlara esirleri parçattırır, hususi surette bu iş için yetiştirilmiş olan askerleri dövüştürür; oralarını tam manasile bir harb meydanına çevirirlerdi. O kadar ki kim daha sık ve büyük oyunlar verirse halk onu sever ve alkışlardı. İmparatorluğun tahtı ile birlikte Romanın ruhu da Bizansa geçmişti. O kadar ki halk hiciviyeci (Juvenal) in dediği gibi yalnız: — Panem et Circensens!...

Diyor, yani (buğday ve sirk oyunları) istiyordu.

Hristiyanlık çıkmadan evvel burada, Roma sirklerinde olduğu gibi fil, aslan, kaplan, yılan, kurt gibi en müthiş vahşi hayvanların bir çoğunu çarpıştırırlar; yahut bunlara attıkları esirleri nasıl parçaladıklarını seyrederlerdi. Hristiyanlıktan sonra bu vahşi oyunlar bırakıldı. Hipodromun en büyük eğlencesi (şar) denilen iki tekerlekli, üç veya dört at koşulu arabaların yarıştıydı.

Halk imparator locasının üstüne işlemler ipek tentenin çekildiğini görünce ertesi gün yarışların yapılacağını anlardı. Sabah erkenden çocuk, genç, ihtiyar, yüz bin Bizanslı Hipodromun kapılarına saldırır; merdivenlerden yukarı çıkar; basamakları doldururlardı. Halk yerleşinceye kadar ortahğı büyük bir uğultu kaplardı, herkesin elinde veya koltuğunun altında yiyeceklerle içecekleri ve akşama kadar oturduğu sırada işine yarayacak eşya bulunurdu.

İmparatorun altın yıldızlı tolgacı giyen zırhlı ve mızraklı askerleri basamakların altında boydan boya dolaşır; kargaşalık olmamasına dikkat ederdi.

Yarış arabacıları alelade bir kılıp şeklinde değil, siyasi birer fırka halindeydiler. Önce bunlar dört tane idi: Yeşiller toprağı, maviler denizi, kırmızılar ateşi, beyazlar da havayı temsil ederlerdi. Bunlar aynı zamanda putperestlik zamanındaki en büyük dört mabuda nisbet olunurdu. Fakat hakikatte yalnız iki fırka vardı. Çünkü beyazlar (Mavi-Venet) le-

re; kırmızılar da (Yeşil-Prasin) lere bağlanmışlardı.

Bunlar çok zengin ve büyük teşkilata sahip bulunuyorlardı. Büyük ahırları, hayvan yetiştirmeye mahsus çiftlikleri, büyük binaları vardı. Arabacılarından aıdat veren azadan başka halk ta bu firkalardan birine intisap ederdi. O kadar kuvvet kazandılar ki yarışı kazanan firkanın Bizanstaki rolü imparatorun rolüne yakındı. Hattâ imparator şehrin inzibat işlerini onlara vermiye, maiyyet askerini onlardan seçmeye mecbur oluyordu. İmparatorlukta bütün oyunlar, yarışlar ve eğlenceler onların inhisarı altında idi.

İki firkanın imparatorluğun mukadderatı için çarpışmalarından çok vakit müthiş ihtilâller çıkardı. İmparatorlar tahta çıkar çıkmaz bu firkalardan birisine girerdi. Hattâ üçüncü Mihail gibi arabacı kaputunu sırtına geçirerek yarış arabasına binen ve onu meydana diğer arabaları geçmek üzere dörtlü sürenler olmuştu.

Hipodromun sağı mavilere, solu yeşillere mahsustu.

Halk ta ikiye ayrılmıştı ve iki fırkaya mahsus arabalar koca meydanı birer kasırga gibi dönerken halk ta kendi taraflarını cesaretlendirmek için avaz avaz haykırır, karşılıklı birbirlerine küfürler eder; taş yağdırırlar; hattâ yerlerinden fırlayarak boğaz boğaza gelirlerdi.

Bazan halkın birbirine girmesine asker engel olamaz; yahut onlar da firkalardan birine geçerek diğer taraftaki halkın üstüne, bir düşmana saldırır gibi hücum ederdi. Böylelikle bazan oyunlar yarıda kalır; (Spina) nın iki ucunu bütün hızla dönerken devrilen arabaların etrafında bıçaklar ve kılıçlar sıyrılır; korkunç bir harp olurdu.

532 senesinde araba yarışları yüzünden çıkan (Nika) ihtilâli bunların en meşhurdur. (Jüstinyen) az daha tahtını kaybediyordu. Bereket versin Roma imparatorluğuna gerek Romada ve gerek Mısırdan Golvaya kadar uzayan bütün memleketlerde büyük hizmetler eden General (Belizar) imdada yetişti. Hipodromu kuşattı. İçerideki asilerden (40 000) tanesini, zerre kadar merhamet göstermeden ve sorguya çekmeden boğazladı. Koca meydan ve muhteşem sanat eserlerinin dipleri baştanbaşa kanla bulandı. Ölümler büyük bir yığın teşkil etti. Hattâ onları kaldırmak için zahmetine katlanılmadığı veya bunu mahzur gördükleri için kapılardan birinin yanına gömüldüler. Bu kapiya ondan sonra «Ölümlerin kapısı» manasına olarak (Nekra) denildi.

Hipodromdaki oyunlarda ayı bekçiliği eden bir adamın kızı olan (Teodora) aynı yerde aktrislik etti. Mavilerin yardımını gördü. Sahnelerde çiril çıplak dansederek güzelliğini ve vücudunu sattı. Zeki ve çok güzeldi. Namuslu insanlar sokakta görünce yollarını değiştirir, uzaktan geçerlerdi. Bir aralık ortadan kaybolmuş; Suriyede birisine metreslik etmiş, bir köylünün evinde imparatora rastlayarak imparatoriçe olmuştu. İşte bu kadın Nika ihtilâli sırasında imparator bir gemiye binerek kaçmağa hazır-

Fransada Patates şenliği

Fransa 1637 yılına kadar «patates» in ne olduğunu bilmezdi.

O tarihten bir kaç sene evvel uzun bir şark seyahatine çıkmış olan Parmentier isminde bir Fransız bu sebze yi Fransa haricinde gördü. Bir kaç tanesini alıp getirdi:

— Parça parça edilerek toprağı gömülür, gömülen parçalardan bir çok benzeri türer, çok faydalı ve lezzetlidir, dedi, Fransayı hayrete düşürdü.

Bugün hiç bir millet'in sofrasından eksik olmayan patatesi Fransızlar da çok beğendiler, sevdiler ve ölümünden sonra bu sebze yi kendilerine tanıtmış olan zatın namına bir heykel diktiler.

Dört beş gün evvel Parmentier'in patatesi Fransaya getirilmesinin 300 üncü yıldönümü idi.

Bu münasebetle Neuilly'de bir şenlik yapıldı. Ve resmini gördüğümüz şekilde bir çok genç kızlar tarafından heykelin önünde patates yenmek ve dağıtılmak suretile bu mühim gün tes'it edildi.

landığı sırada:

— Siz gidiniz; fakat ben şairin şu sözlerine inanıyorum: «Bir hükümdar için tahttan güzel mezar olamaz.»

Demışti.

Bunun üzerine imparator sebat etmiş ve isyan bastırılarak, tahtını kaybetmekten kurtulmuştu.

Ne putperestliğin yıkılması, ne de sık sık çıkan ihtilâller, Bizans Hipodromunu bozdu. İlk defa olarak, (551) senesinde olan büyük bir zelzelede birçok yerleri yıkıldı. O sırada Ayasofyanın kubbesi de çökmüştü.

Fakat gerek Ayasofya ve gerek Hipodrom gayet sağlam olarak tamir edildi. Dokuzuncu asra kadar ihtişamını muhafaza etti, ondan sonra oyunlar pek seyrekleşti. Hattâ hiç yapılmamaya başladı. Çünkü devletin hazinesi bomboştur. Oyunlar ise çok para istiyordu. Hipodromun basamakları ancak büyük yortu günlerinde halkla doluyordu.

Lâtinler Bizansı zaptettikleri zaman oyunlar unutuldu, gündün güne yıkılmağa yüz tuttu. Şehir 1453 de Türklerin eline geçtiği zaman harab ve çıplak bir haldeydi. Orada kıymetli sanat eserleri yağmaya uğramış, eritilmiş, çalınmış veya götürülmüştü.

Türklerin eline bir mermer ocağı halinde geçti.

Mermerler, camilerle sarayların yapılmalarında kullanıldı. Bütün meydan git-gide toprakla doldu. Eski eserlerden ve manzaradan yalnız iki dikili taşla bir burmalı sütun kaldı.

Türkler zamanında burası (Atmeydanı) diye şöhret kazandı. Padişahların ve vezirlerin önünde büyük cirid oyunları burada yapılırdı. Osmanlı tarihinin en büyük düğünleri de bu meydana oldu.

1826 da yani ikinci Mahmud zamanında Yeniçerilerin ortadan kaldırılması işinde de Atmeydanı en mühim vak'alara sahne teşkil etti. Buraya toplanan otuz bin yeniçeri devlete sadık ve yeni şekilde tanzim edilmiş kuvvetlerle denizci askerlerimiz tarafından kılıçtan geçirildi. Nika ihtilâlinde 1294 sene sonra otuz bin ölü yeniden meydanı doldurmuştu ve bunların böyle yığın halinde, kan içinde meydana serilişi yalnız bir günlük işdi.

Şimdi ne o ihtiraslar, ne o vahşi ve manasız heyecanlar; ne o kanlı ihtilâllerle entrikalar var. Ağaçların gölgelerindeki kanapelerde yorgun halk dinleniyor ve minarelerin zarif gölgeleri arasında da çevik güvercin kümeleri konup konup kalkıyor.

Muhakkak ki Sultanahmed meydanı yaratıldığı gündenberi en sakin ve rahat günlerini geçirmektedir.

Turan Can

SPOR

Güreşçilerimiz hazırlık kampına dün girdiler

Macar ve Finlândiya güreşçileri on gün sonra geliyorlar Balkan müsabakaları da İzmirde 3 evlûde başlayacak

Geçen seneki kampa güreşçilerimiz

Eylül ayı içinde yapılacak Balkan güreş müsabakalarına iştirak edecek pehlivanlarımız dün den itibaren Amerikan mektebinde açılan kampa girmişlerdir.

İstanbul festivali münasebetile yakında Macar güreşçileriyle müsabakalar yapılacak olan pehlivanlarımız kampa bu karşılaşmaya hazırlanacaklardır. Diğer güreşçiler de seçmelerden sonra kampa alınacaklardır.

Güreş federasyonu namına kampa eski güreşçilerimizden Kemal, idareci ve muallim olarak ta İlhami ile antrenör Pellinen bulunacaklardır.

Kampa giren pehlivanlarımız, Samsunlu Ahmet, Mustafa, Adnan Mersinli Ah-

met, Yaşar, Basri ve Rızkdan mürekkeptir.

Çoban Mehmet bazı işleri dolayısıyla hazırlık kampına bir kaç gün sonra girecektir.

Festival müsabakaları 21, 22, 24 ağustos geceleri Taksim stadında yapılacaklardır.

Müsabakalara Finlândiyadan ağır siklet için Niyuströn, 79 kilo için üç defa Avrupa şampiyonluğunu kazanan Nordling, 61 kiloya da Kerkenen ile İsveçten ağır siklet için Nujuman, yarım ağır için de olimpiyat birincisi Kdiye gelecektir.

Diğer taraftan İzmirde yapılacak olan beşinci Balkan güreş müsabakaları için 3, 4, 5 eylül günleri tesbit edilmiştir.

Evden kaçan 12 yaşında afacan 3 günde ne yaptı?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kânı da, evinin altındadır. Halilin, en büyüğü on yedi yaşlarında, en küçüğü dört beş yaşında olmak üzere, ikisi kız, üçü erkek, beş çocuğu vardır. Bunlardan on iki yaşındaki Hamdi, gayet zeki, şeytan ve afacandır. Fatihte 18 inci ilk mektebe gitmektedir. Bu sene dördüncü sınıfa geçmiştir.

Hamdinin babası Halil, küçük afacanın tatilde biraz meşgul olması ve haşırılığa vakit bulamaması için ona bir kutu bisküvi almakta, sattırmakta, onu birtirince bir yenisini daha almaktadır.

Cumartesi sabahı, Hamdi, 3 kilo 900 gram ve 160 kuruş kıymetinde bir kutu bisküviyi kolunun altına almış, evden çıkmıştır. Akşama eve dönmeyince, evden meraka başlamışlar, polise haber vermişler, bir taraftan da, babası ve kardeşleri seferber olarak her tarafta küçük afacanı aramağa başlamışlardır. Nihayet, salı günü, ağabeyi Muharrem, Hamdiye Kadıköyünde vapur iskelesi civarında rastlamış, kolundan tunca eve getirmiştir. Bu üç gün içerisindeki macerasını, Hamdinin ağzından dinliyelim:

— Cumartesi sabahı, bisküvi kutusile evden çıktım. Dolaşa dolaşa, Yeni kapiya gittim. Orada dalga kıranın içinde, deniz kenarında, çocuklar oyun oynuyorlardı. Yanlarına doğru yürüdüm. Orada epey durdum. Kutuyu da yere bıraktım. Biraz sonra bir de baktım bisküvi kutusu yok. Oraya baktım.. bura ya baktım.. bulamadım. Evde dayak yiyeceğim diye korktum. Ağlamağa başladım. Benim yaşında bir çocuk yanıma geldi.

« Nije ağlıyorsun? » diye sordu.

« Bisküvileri çaldırdım.. Evde dayak yiyeceğim! » dedim.

« Öyleyse haydi kalk.. beraber Kadıköyüne, bizim eve gidelim.. bizde kal dedi.

Berber kalktı.. vapura atladık.. ver elini Kadıköy...

Arkadaşım yolda doğrusunu söyledi. Meğer ne evi, ne barkı, ne de kimsesi varmış... Beraberce, sokaklarda dolaşmağa, rastgelen yerde yatmağa, para kazanıp geçinmeğe karar verdik. Benim ce-

bimde de 60 kuruş para vardı.

O geceyi Kadıköyünde, kumlukta, sokaklarda gezmekle geçirdik. Ertesi gün para kazanmak için, iskeleye gittik. Vapurdan çıkanların paketlerini, çıkınlarını, beşer kuruşa, onar kuruşa taşımağa başladık. Üç beş kuruş ta para çıkarırdık.

İkinci gece, pazar akşamı, sokaklarda dolaşırken, Modaya doğru bir yerde, sokakta, bir fırının önünde, bir araba gördük. Ekmek arabası... Kutu gibi, âdetâ ev gibi bir şey...

Orada bir adam vardı. Ondandır işin tedik.

— Yatın oğlum.. yatın! dedi. Biz arabanın içine girip yattık. Artık kolayca bulunmuşuk. Gündüzleri para kazanıyor, geceleri arabada yatıyorduk; amma, çok devam etmedi.

Salı sabahı, arkadaşım - ismini de bilmiyordum amma unuttum - bir oltu işi benden aldı. Deniz kenarına gittik. Balık tutacaktı. Ben de şöyle bir kaç adım uzaklaştım. Bir de baktım, Muharrem ağabeyim orada... Beni gördü.. kolundan tutunca, arkadaşımın haber bile vermeden, vapura attı.. eve geldik.

Eve gelince, hüngür hüngür ağlayan annem boynuma sarıldı.. beni kucakladı..

Meğer, pazar günü denizde üç çocuk boğulmuş. Annem de duymuş. Ondandır sonraki iki gün, iki gözü iki çeşme...

— Bizim çocuk ta boğulmuştu.. diye ağlamış.

Artık, bunun üzerine bana kimse el süremedi. Ben de bu sayede dayaktan kurtuldum.

Bir kamyon Kazasında iki Kardeş öldü

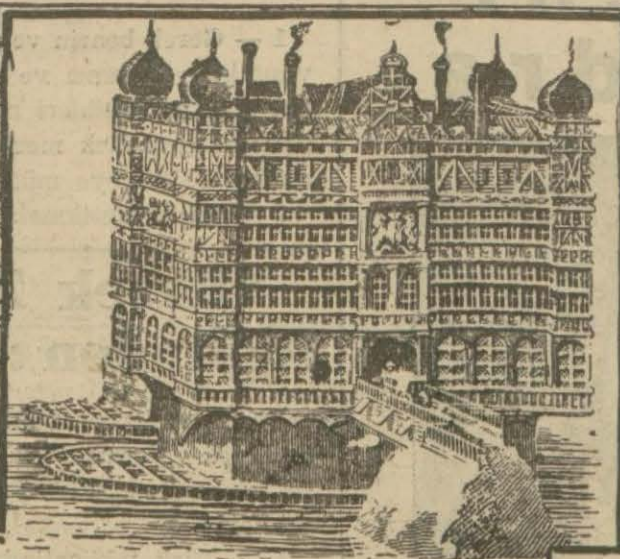
Sivas 11 (Hususi) — Deliktaş civarında bugün feci bir kaza olmuş, içinde yolcular bulunan bir kamyon devrilmiştir. Yolcular arasında bulunan iki kardeş ölmüş, şoför ağır surette yaralanmıştır. Ayrıca iki yaralı daha vardır.

Garip ve inanılmıyacak şeyler

Bu adam İngiliz tarihine hafızası en kuvvetli adam olarak geçmiştir. Bir çok skolastik doktorları ezber söyleyebilirdi.

Tomas, (İncil) i baştan başa Aristonun metafiziğini ve Bombardo un oes cümlesini su gibi ezberlemişti.

Nonesuch konağı (1577-1771) Londra köprüsünü süsleyen dünyanın en garip ve en muhteşem konağıdır.

Bu bina Hollandada yapılmış, Londraya taşınmış ve tahta parçaları yapıştirilerek kurulmuştu, Bütün binaya tek bir çivi bile vurulmamıştı.

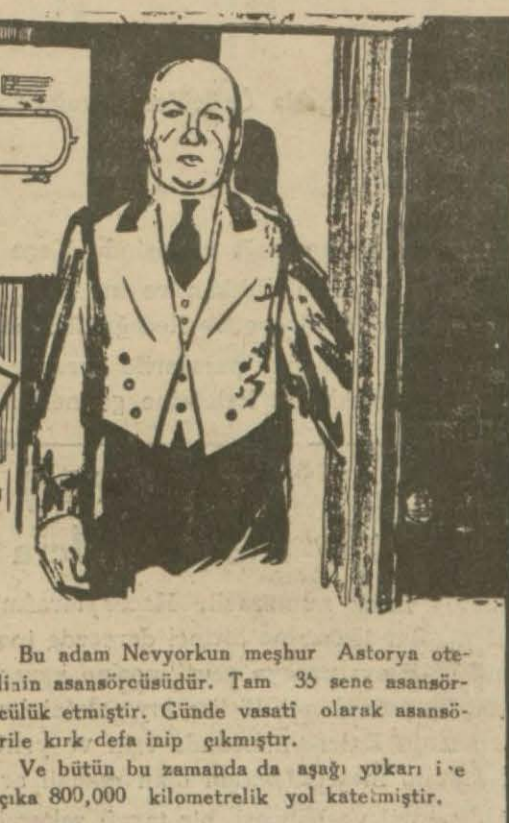
İsmine trombon denilen bu çalgı aleti, pesten çalarken yüksekten, yüksekten çalarken de pesten ses çıkarır.

Rusya'da Ostrov'da zenginlerden biri, bir kiş

günü evinin merdivenlerinde, terkedilmiş bir çocuk bulmuştu. Çocuğu aldı büyüttü. Çocuk o zamanki Petresburun unum valisi Rusya Çarının yaveri ve Rus imparatorluğunun en kuvvetli ve nüfuzlu şahsiyeti oldu.

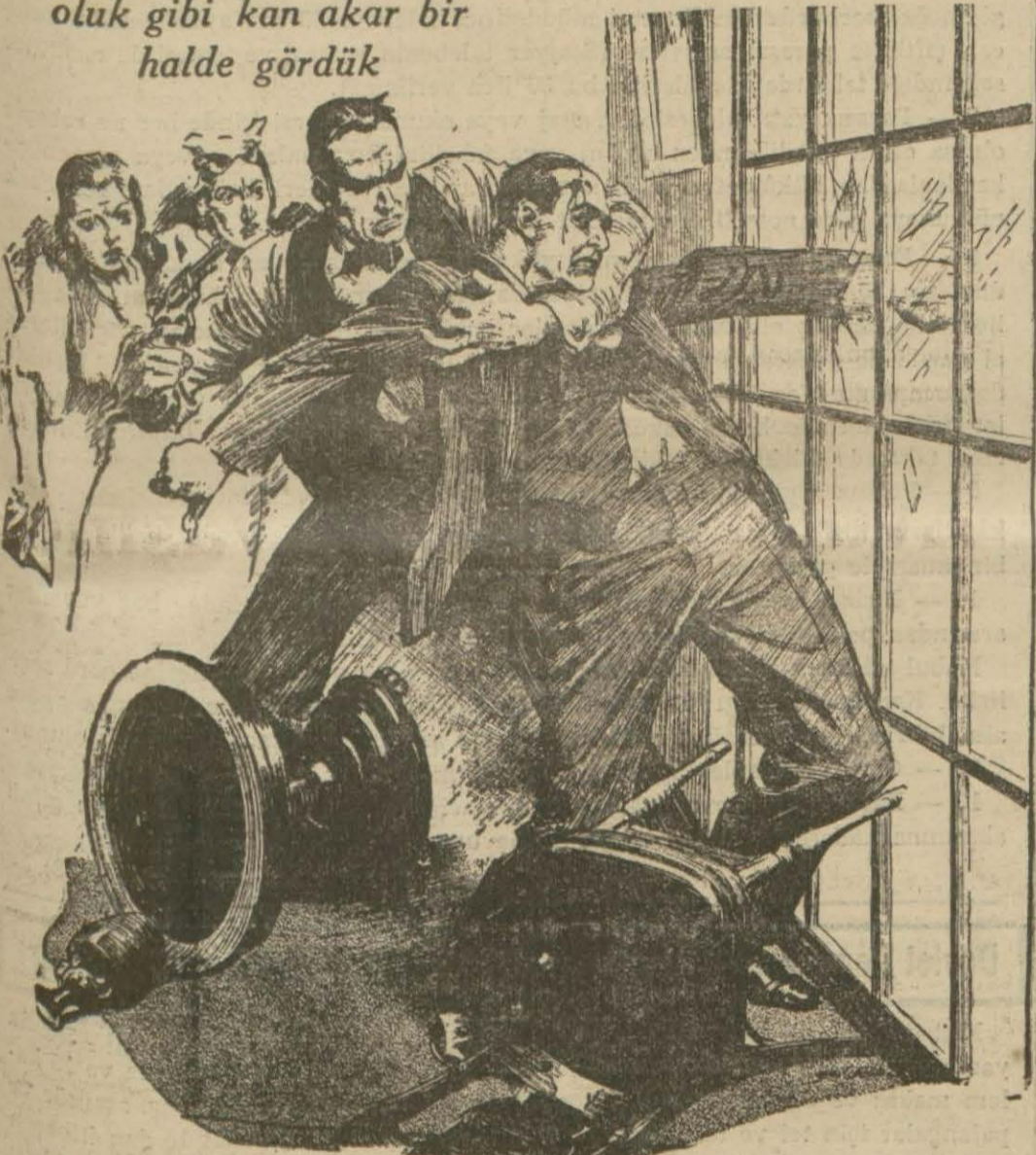
Bir keçi, hiç su içmeden, bir deve-den daha fazla yol alır.

Bu adam Nevyorkun meşhur Astorya otelinin asansörüsüdür. Tam 35 sene asansörçülük etmiştir. Günde vasatı olarak asansörile kırk defa inip çıkmıştır. Ve bütün bu zamanda da aşağı yukarı i'e çıka 800,000 kilometrelik yol katetmiştir.

Cam kırıklarının meydana çıkardığı bir cinayet

Hizmetçi diyor ki: "Birdenbire bir kaç silâh sesi duyduk. Odadan içeriye girince Maks'ı ağzından oluk gibi kan akar bir halde gördük"

Bir İngiliz polisi her zaman, her şeyden şüphe eder. İşte böyle müdekkik polislerden biriyi bir sabah Londra'da Newport sokağında geçerken bir duvar dibinde kırık cam parçaları gördü ve şüphelendi. Çünkü şehir o kadar temizdir ki, bir İngiliz hiç bir zaman sokağa bir şey atmaz.

Polis bu yüzden derhal etrafı araştırdı. Başını yukarıya kaldırdı ve önünde durduğu binanın 3 üncü katındaki pencerelelerinden birinin kırık olduğunu gördü. Biraz daha tetkik edip etrafı dinledikten sonra hemen binanın, kapısını çaldı. Hiç ses çıkmadı. Bir sokak söpürücüsü burada bir bahriyelinin nişanlısı diye Madam Naylor isminde bir kadının oturduğunu söyledi. Komşulardan biri polise şöyle bir ifade verdi:

— Üçüncü katta oturanlar bir gece evvel, radyoyu son haddine kadar açmışlardı. Komşulardan biri, âdeta üç el silâh atıldığı duyulan gibiydi. Fakat aradan biraz daha geçince bir cam şan-girtisi işittim.. İşte o kadar..

ren polis kilitli kapıyı kırarak içeriye girdiler ve ortaları karma karışık buldular. Sobada ve ocakta yanmış kâğıtlar, havlular, ve yatak çarşafı gördüler. Fakat, görünürde şüphe edilecek hiç bir şey yoktu. Polislerin eline, gözlerden birinin tâ arkasına kaymış, bu suretle yanmaktan kurtulmuş olan bir mektup geçti. Mektupta Madam Naylorun hizmetçisinin adresi yazılıydı. Ele geçirilen kız dedi ki:

— Camı, Madam Naylorun misafirlerinden Kasner isminde bir kadın kırdı. Hastalanmıştı, bunalyordu. Biraz havalayım diyerek yumruğunu cama salladı.

Polis memurları hizmetçi kız gafil avlayarak, hanımın ismini öğrenmişler, bu iz üzerinden yürüyerek, pek çok şeyler bildiği anlaşılın kızı sıkıştırarak bülbül gibi söylemişlerdi:

— Hanımım, Madam Betronun, daima altın bastonla gezen bir âşığı vardı. Evde yokken, Vernon gene geldi ve bana hanımım ağzından bir mektup yazarak Maksı davet etmemi emretti.

Daha Maks gelmeden, bu hâdiseden biraz evvel gelen hanımın beni aşığın odaya yollayarak, radyoyu mümkün mertebe hızlı açmamızı söyledi. Derken Maks geldi. Doğru yukarıya çıktı. Biz aşağıda bu işle meşgulken, başımızın üzerinde bir boğuşma, arkasından da bir kaç silâh sesi ve bir düşme patırtısı duyduk. Korkudan tir tir titriyerek bekledik. Sonra, birbirimizden cesaret alarak,

(Devamı 11 inci sayfada)

KORKU HİKÂYESİLERİ

Dinmeyen Çığlık

Yazan: Moris Rönar

Nakleden: Fikret Âdil

Harding, masanın üzerine abanmış, gözleri dönmüş içiyor, başını kaşıyordu. Simonson gene gitmişti. İssiz odada bir ölü sessizliği vardı. Harding kulak kabarttı. Birisi mi geliyordu? Hemen şişeyi sakladı. Dinledi, sessiz adımlarla dışarı çıktı, durdu. Etrafı kollamağa başladı. Gecenin içinde, küçük istasyon havalı meyal görünüyordu. Bu istasyonun yegâne ehemmiyeti tren yolunu ikiye ayıran bir noktada oluşu idi.

Döndü, lâmbayı söndürdü, bir hırsız gibi tekrar dışarı çıktı. Bekledi. Birdenbire nak sesleri duydu. Sonra bu ses yavaşladı, kayboldu.

Müthiş bir hiddetle Harding yumruğunu salladı:

— Lüsi, diye mırıldandı, bu sefer o gelmiş.

Bir ayak sesi, kendine doğru yaklaşıyordu. Harding derhal istasyona koştu oturdu. Lâmbayı yaktı. İçmeğe başladı. Arkadaş Simonson içeri girince, sahte bir gülüşle:

— Ne o, dedi, çabuk döndün!

Simonson cevap vermedi. Saate baktı:

— Saat 22, dedi, bu akşam nöbetçi sensin değil mi?

— Evet.

— O halde ben yatmağa gidiyorum.

Harding yalnız kalınca düşündü: Lüsi, şimdi babasının çiftliğine dönüşüyordu. Lüsi, sevgilisi Simonson ile buluşmuş, onunla kucaklaşmışlar ve artık memnun, mest, evine dönüyordu.

Ayağa kalktı. Gözleri kararlıydı. Derin bir kin duyuyordu, kıskançlıktan boğuluyordu. Bu aralık, uzaktan-madeni bir ses, bir mırıltı duyuldu. Gittikçe artıyor, vuzuh peyda ediyordu. Harding vazifesini hatırladı, dışarı çıktı, 28 numaralı trenin geçeceği yere, makasa gitti. Biraz sonra tren müdhîş bir gürültü ile geçti, karanlıklarda kayboldu.

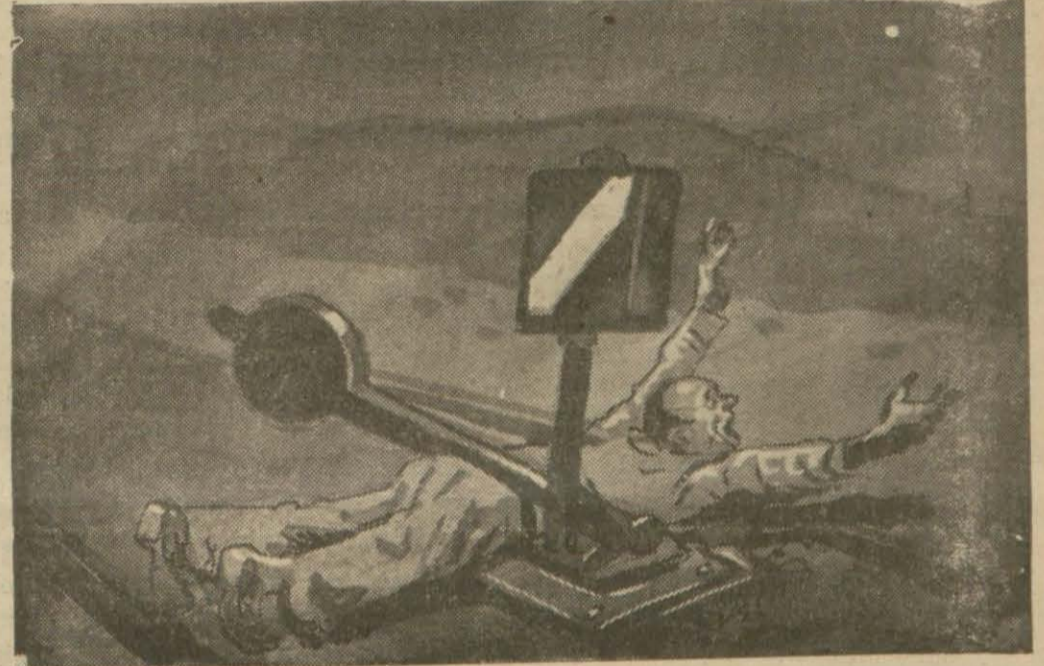
Harding öylece kalmıştı. Şaşkın şaşkın bakıyordu. Etrafını tekrar sessizlik kaplamıştı. Fakat içeriden bir mırıltı duydu. Gitti, kulağını pencereye dayadı. Simonson uyurken sayıklıyordu:

— Lüsi.. Çanım.. Ruhum..

Harding haykırmamak için dudaklarını ısırды. Kendini tepsilerle. Ondan ise 39 numaralı ekspres gelecekti. Ondan on beş dakika sonra da 25 numaralı ekspres gelecekti. Harding tekrar makasa gitti. Bekledi. Filhakiki, 39 numaralı tren, biraz sonra geldi, bir fırtına gibi geçti. Harding eli makasta, duruyordu. Çekti, makas açıldı, itti, makası kapattı. Ne tuhaf şey. Bir hareketle, yüz metre ilerideki raylar açılıp kapanıyordu. Ne tuhaf!... Ya kapanmazsa? Yahut kapanıp ta açılmazsa?...

Harding durdu. Müthiş bir fikir... Korkunç bir fikir... Hiç olur mu? Ne için olmasın? Herkes kaza zanneder... Lâkin, arkadaşlık hisleri?.. Hayır...

Harding rayların açılıp kapandığı noktaya gitti. Bir şeyler yaptı. Döndü, sonra, istasyon binasına koştu, Simonsonun odasına daldı, kaldırdı:

— Çabuk.. Koş... Makas bozuldu. Simonson uyku sersemi fırladı. Sordu: — Saat kaç? Tren ne zaman geçecek? — Saat 23,9.. Altı dakika sonra geliyor.. Koş, makasa bak.. Ben burada kolu hareket ettirmeğe uğraşırım.. Çabuk.. Çabuk..

— Peki, sen projektörü yak ta bana çevir!

Fırladılar. Harding projektörü yaktı. Rayların birleştiği noktaya koşan Simonsonun gölgesini gördü. Biraz sonra makasa varmıştı. Eğildi, bakıyordu. Karanlıkta kalmış olan Harding seslendi:

— Ne var?

— Taşlar sıkışmış, işlemiyor.

Simonson ellerini rayların arasına soktu, taşları ayıklamağa başladı. İşini bitirince seslendi:

— Oldu. Kolu!

Harding cevap verdi:

— Çekiyorum... İşlemiyor.

Fakat kolu çekmemişti. Yalan söylüyordu. Seslenerek ilâve etti:

— Daha dikkatli bak.. Başka bir şey olmasın?

— Bakıyorum.. Yok!

— Bir daha bak.. Trenin gelmesine iki dakika kaldı.. Kol işlemiyor..

Simonson projektörün ışığı altında, rayların arasına bakıyordu. Fakat bir şey yoktu. Harding:

— Rayın altına bak.. Sakın orada da bir taş sıkışmış kalmış olmasın?

Simonson, asabileşmiş, iki elini birden rayların arasına sokmuştu. Eri aralık, trenin gelmekte olduğunu bildiren zil duyuldu. Harding, makasın kolunu çekti. Müthiş bir feryad duyuldu. Kapana tutulmuş bir hayvan feryadı!.. Simonsonun elleri, bileklerinden, iki ray arasında sıkışmış, kalmıştı. Tren, bir canavar gibi saldıyordu.

Harding manzarayı görmeğe tahammül edemedi, projektörü söndürdü. Görmek istiyordu, fakat Simonson feryad ediyordu. Onu da duymamazlık edemezdi. Tahmininde aldanmıştı. Her şeyin sessizce olup bitiverceğini zannetmişti. Trenin iki canavar gözü yıldı-

rım gibi göründü, bir cehennem ağzı gibi ateşi bir anda yanından gelip geçti kayboldu. Soğuk bir feryad duyuldu. Kulaklarını kapadı. Fakat hayret, feryad devam ediyor, gene duyuluyordu. Tren geçmişti, Simonsonun feryadı hâlâ devam ediyordu. Öyle bir feryad ki, çöldeki kâhkerler toplanıp beraber ulusalari daha acı olamaz. Fakat artık her şey bitmedi mi? Harding makastan ayrıldı. Feryadı tekrar duydu. Kafasını kolları ile sarak istasyona koştu. Simonsonun feryadları onun peşini bırakmıyordu. Harding, kapının yanındaki baltayı aldı. Bekledi. Simonson nerede ise gelecek değil miydi? Baltanın sapını öyle sıkıyordu ki, parmakları hareket edemez hale gelmişti. Dışarı çıktı. Bir elinde balta, bir elinde fener rayların arasından yürümeğe başladı. Fakat bu ne bitmez yoldu?

Rayların traversleri ona, çıkmakla bitmeyecek, ebediyete giden bir merdiven gibi geliyordu. Yürüyordu. Yürüyordu. Nihayet Simonsonun yanına geldi. Kolları kopmuş, hayret evet yerde yatıyordu. Ölmüştü. Ağzından tek kelime çıkmıyordu. Dünyada bunun kadar sessiz bir cesed tasavvur edilemezdi. Fakat Harding onun feryadını duymakta devam ediyordu.

Harding, arkadaşının cesedinin başında ayakta duruyor, gözleri yuvadan uğramış, kafasının içinde, cesedin feryad edişini duyuyordu. Parmakları gevşedi. Balta elinden yere düştü. Bacakları titredi, sırtından soğuk bir ter döküldü.

Harding, arı sokmuş bir at gibi başını salladı. Parmaklarını toslaklarına sokarak, beyninin içindeki korkunç feryadı: tırnakları ile tutup atmak istedi. İmkân mı var? Simonson eskisinden daha fazla feryad ediyordu.

Harding fırladı. Koşa koşa istasyon binasına döndü. Dolaptan şişeyi çıkardı. Bir dikişte, yarım kilo içti. Lâkin Simonson, susmak şöyle dursun feryadlarını daha şiddetlendirmişti.

(Devamı 11 inci sayfada)

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen

Aylığı:

Lira K.

2 50 Çarşı'da Örücüler sokağında 12-44 No. 1 dükkan.

Muhammen

Seneliği

Lira K.

10 00 Saymocağı arazisinde Keçe suyu karşısında kır kahveciliği.

Yukarıda yazılı dükkan ve kır kahve ciliği 938 senesi Mayıs nihayetine kadar pazarlıkla kiraya verileceğinden istekliler 19 Ağustos 937 Perşembe günü saat 15 e kadar pey paralarile beraber Çenberlitaş'ta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (5156)

SATIŞ İLANI

İstanbul Dördüncü İcra memurluğundan:

24769 ikraz numarasile Hacer tarafın dan borç alınan para mukabilinde Vakıf paralar idaresine birinci derecede ipotek gösterilmiş olup borcun ödenmemesinden dolayı paraya çevrilmesine karar verilen ve tamamına yeminli üç ehli-vukuf tarafından 1016 lira kıymet takdir edilmiş olan Eyüpte Kızılmescit mahallesinin Balcı yokuşunda eski ve yeni 6 kapı numaralı bir tarafı zaviye Afife Hanım meşrutasından olan menzil arsas, bir tarafı Halide Hanımın 8 numaralı menzil ve bahçesi, bir tarafı şekerci Hasan Ağanın menzil ve bahçesi, tarafı rabii Balcı yokuşu caddesi ile mahdud bir bab hanenin evsaf ve mesahası aşağıda yazılıdır.

Umumi evsaf: Ahşap hane ve bahçeden ibaret olan gayrimenkulden hane, muhtacı tamir olup arka tarafta bahçesi mevcut ve içinde elektrik tesisatı ve bahçede bir tulumbalı kuyu ve ayrıca fıskiye havuz ve muhtelif cinsten meyve ağaçları vardır. Bahçenin etrafı duvarla muhattır.

Zemin kat: Zemini renkli çini döşeli ve iki gömülü küpü havi taşlık ve içinde kömürlüğü olan bir oda ve zemini tahta döşeli ve bir kuyusu bulunan sofa ve sofada bir kömürlük, bir helâ ve dolabı havi harap bir mutfak olup mutfaktan bahçeye çıkacak bir kapı ve merdiven vardır.

Asma kat: Aynı merdivenli cepheye bir oda ile birinci kat merdiven sahanlığından geçilen bir sofa üzerinde bir oda, bir helâ olup burada birinci kata çıkılacak merdiven vardır.

Birinci kat: Bir büyük sofa üzerinde iki oda, bir helâ, bir yük ve merdiven başından bir kapı ile geçilen bir koridor üzerinde iki oda olup cepheye bir oda şahnişlidir.

Mesahası: Binası 111 metre murabbai ve bahçesi 145 metre murabbai olmak üzere hepsi 256 metre murabbaidir.

Yukarıda hudud, evsaf ve mesahası yazılı gayrimenkulün tamamı açık arttırmaya konmuş olup şartnamesinin 20.8.937 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 20.9.937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 (on dört) den 16 (on altı) ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 5.10.937 tarihine müsadif günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan ikinci arttırmada gayrimenkul en çok arttırana ihale edilecektir. Taliplerin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lazımdır. Müterakim vergiler ile vakıf icaresi, ve belediyeye ait tenvirat ve tan zifat rüsumu satış bedelinden tenzil olunacaktır. Taviz bedeli müşteriye aittir. 2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun (126) ncı maddesinin dördüncü fıkrasına tevfiğin bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren (20) yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadaranın işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 934/5978 dosya numarasile müracaatları ilân olunur. (5150)

İstanbul Limanı Sahil sıhhiye merkezi Satılma Komisyonundan:

Deniz nakil vasıtaları için 75 kalem eş ya kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

1. — Tahmin bedeli 5356 liradır.
2. — Adı geçen malzeme için şartnameler merkezimiz levazımından parasız alınır.
3. — Eksiltme kapalı zarf usulü ile 31 Ağustos salı günü saat on beşte Galatada Kara Mustafa paşa sokağında mezkûr merkez satılma komisyonunda yapılacaktır.
4. — Muvakkat teminat parası (401) lira (70) kuruştur.
5. — Eksiltmeye girecek olanlar kapalı zarf usulü ile teklif mektuplarını saat on dörde kadar komisyona mühürlü olarak vermeleri şarttır. Aksi takdirde eksiltmeye giremezler.
6. — Eksiltmeye gireceklerin 1937 senesi ticaret odası vesikalarını teminat makbuzu ile birlikte vermeleri lazımdır. (5142)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1. — Nümune ve şartnameleri mucibince 15000 kilo bel ipi, 15000 kilo kalın kınnap pazarlıkla satın alınacaktır.
2. — Pazarlık, 18/VIII/937 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
3. — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen Şubeden alınabilir.
4. — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5040)

I. — Çanakkalede inşa edilecek Karaburut deposile bekçi kulübesinin inşaatı ve etrafının tel örgülerle çevrilmesi işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

II. — Keşif bedeli (5697.25) lira, muvakkat teminat (428) liradır.

III. — Şartname, keşifname, proje vesair eksiltme evrakı (28) kuruş mukabilinde İstanbulda İnhisarlar İnşaat şubesinden ve Çanakkale İnhisarlar Müstakil Müdürlüğünden alınabilir.

IV. — Eksiltme (25/VIII/937) tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 de Kabataşta İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

V. — İsteklilerin eksiltme gün ve saatinde % 7,5 güvenme paralarile sözü geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (4999)

"Havalandırılmış,"
Yeni
Pudra

Güzellik mütehasşısı Parisli bir kimyagerin şayanı hayret keşfi:

Evvelce mevcudiyeti bile tahayyül edilemeyen on misli daha ince, daha hafif ve havada uçurulup tekrar toplanan yegâne pudra haline getiren Parisli bir kimyagerin şayanı hayret yeni usulü, Tokalon pudrasının imalinde tatbik edilmektedir. Bunun içindir ki, Tokalon pudrası, cildi bir güzellik tabakasıyla kaplıyarak yüze muntazaman ve mütesaviyen yayılır ve âdetata tabii bir güzellik temin eder. Bu pudra ile «Makyaj edilmiş» manzurasını veren âdi ve ağır pudralar arasında ne büyük fark değil mi? Aynı zamanda Tokalon pudrasında krem köpüğü vardır. Pudranın tamam 8 saat cilde yapışmış kalmasına sebep olur. Tokalon pudrasını kullandığınız takdirde, en sıcak salonlarda bile tekrar pudralanmaya hacet yoktur. Uzun bir dans suvaresinden sonra bile teniniz daima terü taze kalacaktır.

Ölçü üzerine

Fenni Kasık Bağları

Mide, barsak, böbrek
düşünlüğüne

Fenni
Korsalar

İstiyenlere ölçü
tarifesi gönderilir

Eminönü
İzmir sokağı

Tel. 20219
ZAHARYA

Oreopulos
Taktiçilerden

sakinimiz.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenicami)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

İLAN

Kuşadası tütün inhisarı satış ve anbar memuru Hüseyin'in A tertibinden 47504; B tertibinden 51540 sayılı Ergani tahvil-leri çalınmıştır. Tesadüf edildiğinde haber verilmesi ilân olunur. (919)

Doktor

İbrahim Zatl Oget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İstanbul Belediyesi İlanları

Tenbihi Beledi:

- 1 — Gerek benzin ve gerek mazot ile işler motörle mücehhez bilümm deniz vasıtaları, Bostancı ve Floryadan itibaren Karadeniz Boğazına kadar olan sahil boyunda seyrettikleri müddetçe motörlerinden çıkan eğzoz gazlerini bir susturucudan geçirmek mecburiyetindedirler; buna muhalif harekette bulunanlar umuru belediyeye müteallik ahkâmı cezaiye kanununa göre tecziye olunurlar.
- 2 — Bu işlerin ikmali için bir ay mühlet verilmiştir. (B.) (5169)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden :

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat, Baytar Fakültesine, kız ve erkek ve orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gereklidir.

- 1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lazımdır. (Bakaloryasını yapmamış veya olgunluk diplomasını almamış olanlar enstitüye alınmaz).
- 2 — İstanbul üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar orada okudukları sömstrlerden muvaffak olmuşlarsa, ikisi kabul edilerek Baytar, Ziraat ve Orman Fakültesinin üçüncü sömstrlerine alınurlar. Ancak Baytar Fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sömstrlerinde okunan Anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve Ziraat fakültesine girenlerin ziraat stajını yapmaları gereklidir.
- 3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı, ve 25 den yukarı olmaz. Nehari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.
- 4 — Parasız yatılı talebeden ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyeti ve sağlımlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lazımdır. Bu raporlarda talebenin her türlü askerî hizmete kabiliyeti olduğu ayrıca tasrih edilecektir.
- 5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde, yeniden sağlık ve sağlımlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermiyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.
- 6 — Ziraat Fakültesine girecek talebe Ankarada Orman Çifliğinde 10 ay staj görmeğe mecburdurlar. Bu staj müddetince talebe 30 lira aylık verilir. Yatacak çiftlikte parasız sağlanır. (Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüce sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez).
- 7 — Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne sebeple olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini brakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükümetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.
- 8 — Enstitüye girmek isteyenler yukarıda yazılı rapordan başka nüfus kâğıdını, aşı kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları özgidim kâğıdını, orta ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri iftiharile birlikte yazılabilmek üzere yazacakları pullu bir dilekçe ile ve altı tane fotoğrafile birlikte doğruca Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne baş vururlar. Talip-ler dilekçelerinde hangi fakülteye kaydolunmak istediklerini bildirmelidirler. Aksi takdirde dilekçeler hakkında bir muamele yapılmaz.
- 9 — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıtların ilişiği olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır. Ve bunlar hakkında hiç bir muamele yapılmaz.
- 10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasından pek iyi ve iyi dereceli olanlar tercih edilir. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihlerine göre seçilirler. Kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler de baş vurma sırasına göre alınabilirler. Aynı şerait altında liseden fen kısmından çıkacaklar tercih olunur.
- 11 — Cevap istiyenler ayrıca pul göndermelidirler;
- 12 — Baş vurma zamanı ağustosun birinci gününden Eylülün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki başvurmalar kabul edilmez.

(4643) (2298)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

Muhammen bedel ve muvakkat teminat miktarları ile liste No. ları aşağıda yazılı 11 kalem çinko, kurşun levha ve borular, 2 kalem teneke levha ve 15 kalem makas ve Sinyal hatları için çelik ile pencere makaraları, vinç, asansör ve palangalar için tel ve tel halatlar 13/9/1937 Pazartesi günü saat 15 den itibaren sırasile ve ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında gösterilen muvakkat teminat ile ka-nununun tayin ettiği vesikaları, resmi gazetenin 7/5/1936 gün ve 3297 veya 1/7/1937 T. ve 3645 No. lu nüshalarında intişar etmiş talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinde, Haydarpaşada teslim ve sevk gelliğinde dağıtılmaktadır. (5078)

Liste No.	İsmi	Tahmin bedeli	Muvakkat teminatı
		Lira	Lira
1	Çinko kurşun levha ve borular.	6153,50	461,51
2	Teneke levha.	1940	145,50
3	Tel ve halatlar	8050	603,75

Şebekenin bazı mühim istasyonları tarafından satılmakta olan halk ticaret biletlerinin iş'arı ahire kadar Sirkeci - Edirne arasında muteber olmadığı ilân olunur. (2559)

Bina işleri İlanı.

Nafia Vekâletinden:

1. — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü yanında yapılacak Müzik Öğretmen okulu pavyon inşaatıdır. Keşif bedeli: 31600 lira 35 kuruştur.
2. — Eksiltme 24/8/1937 salı günü saat 15 de Nafia Vekâleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 158 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.
4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2370 lira 3 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası ibraz etmesi lazımdır.
5. — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktedirdir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2586) (4994)

Cim Londos Pariste galip geldi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

zar günü yapılacak olan güreşlerin programını tesbit etmek hakikaten hayli güçleşmiştir.

Malûmdur ki, geçen pazar yapılan güreşlerde, Tekirdağlı Hüseyin pehlivanla, Vandervald berabere kalmışlardır.

Şimdi, Tekirdağlı Hüseyin pehlivan, bu hafta onunla bir intikam güreşi yapmak arzusunda. O diyor ki:

— Ben berabere kaldım. Fakat o güreşte, karşıdaki rakibin yarı canını aldım. Yarısını da bu hafta alacağım. O kadar yordum bir pehlivani, soyulmuş, kesilmiş bir yemiş gibi başkalarına ikram etmek istemem!

Halbuki, Mülâyim pehlivan, Tekirdağlı'nın sözlerine çok haklı görülen şu cevabı vermektedir:

— İngiliz pehlivanla güreşmek benim de hakkımdır. Tekirdağlı boyunu gösterdi. Şimdi beklesin. İngiliz bir de ben tutayım.

Tekirdağlı, kendisinin yenemediği bir pehlivani benim yenmekliğimden mi korkuyor?

Böyle bir korku yersizdir. Çünkü, ben İngiliz yenersem, öbür hafta Tekirdağlı ile karşılaşmaya hazırım. İngiliz de bana galip geldiği takdirde, Tekirdağlı ile bir daha güreşmeye razı olmuştur. Bu vaziyet karşısında, Tekirdağlı, gücünü kuvvetini göstermek için bütün imkânlar sahib demektir. Daha ne istiyor?

Bu güreşlerin hakem heyeti mensuplarından birisi:

— Bence, diyor, bu hafta, Tekirdağlı ile Mülâyim güreşir. Galip gelen, öbür hafta İngilizin karşısına çıkarılır. Mesele de böylece halledilmiş olur!

Fakat güreşleri tertip edenler, bu teklife muterizdirler. Onlar:

— O takdirde, İngiliz pehlivanlarını, burada güreştirmeden on beş gün bekletmemiz lâzım. Bunun külfeti altından kalkabilmemiz, maddeten imkân yoktur.

Bir gazetenin spor muharriri, şu fikri ortaya atıyor:

— Pazar günü, Vandervald de, Mülâyim de, Tekirdağlı Hüseyin de meydana çıkarlar. Güreşlerin programı seyircilerin reyine bırakılır. Halk, serbest güreşte henüz karşı karşıya görmediği bu iki pehlivandan hangisine daha fazla güveniyorsa, meydan ona bırakılır!

Bence bu teklif te kabili tatbik değildir. Halkın reyine bırakılmayan güreşlerde bile, zabıtayı müşkülâta uğrattıkları kadar şiddetli ihtilâflar çıkıyor. Bu itibarla, müsabakaların şimdiden tesbit edilmesi şarttır.

Ve gene bana kalırsa, revanş imkânlarına her şekilde sahip bulunan Tekirdağlı Hüseyin pehlivanın, meydan bu hafta da Mülâyimle karşılaşması lâzımdır. Ve bunu yapmamak için, hiç bir mazeret göstermemektedir.

Eğer Vandervald, sadece yorgun olduğuna için tutmak istiyorsa, yorgun olarak rakibi yenmek onun kıymetini arttırmaz!

Bir hafta dinlenir. Öbür hafta, bu pazar yapılacak olan müsabakanın galibile güreşir. Yani, şampiyonluk şerefini korumak imkânlarına tamamen sahiptir. O müsabakada bu şerefi ya kurtarır, ya batırır!

Fakat bugünkü halde, Mülâyim, güreşmek istemekte haklıdır.

Çünkü Tekirdağlı ile berabere kalmış bir pehlivandır. Üstelik te, Amerikan usulü güreşi, Tekirdağlıdan fazla bilmektedir.

Tekirdağlıdan aşağı kalmıyan kuvvetine, Tekirdağlıdan üstün olan bilgisini de ilâve edince, Vandervald'i yenmesi ihtimali daha kuvvetlidir.

Bu itibarla, bu ihtimale de hiç bir şey kaybetmeden tahakkuk imkânı vermek; bu müsabakaları hazırlayanlar için millî bir borçtur.

Eğer pehlivanlarımız, her zaman birbirlerini çekememekte taannüt ederlerse, yakında gazetelerde şu kabil havadisler göreceğiz:

— Memleketimize, meşhur Japon pehlivani Cip Conmi geldi. Fakat onunla güreşmek isteyen 32 Türk pehlivani var. Hepsi de:

— Eğer güreşmek hakkı bana bırakılmazsa, ringe zorla girerim!

Diyorlar. Bu yüzden, Japonla kimin güreşeceği meçhuldür. Binaenaleyh, önümüzdeki pazar günü, pehlivanlarımız a-

rasında stadyomda kopacak kanlı arbededen sağ kalacak olan babayığit sedyeyle Japonun karşısına çıkarılacaktır!

Şaka bertaraf; pehlivanlarımızın, kendilerine inkişaf sahası hazırlamak için bir çok fedakârlıklara katlanan organizatörleri, daima müşkül mevkie düşürmelerini lâzımdır.

Yoksa memlekette dirilir gibi görünen güreş sevgisi tekrar mezarına yıkılır!

Bu hususta, dün geç vakte kadar kat'i bir karar verilebilmiş değildi. Bakalım bugün, ihtilâfın halledildiğini, ve mukul bir karar verildiğini öğrenebilecek miyiz?

Dün biz, İngiliz pehlivani Vandervald de görüştük. Afrika şampiyonu:

— Ben, diyor, kiminle olursa olsun, güreşmeye hazırım. Yalnız, bu sefer, tamamen Amerikan usulü güreşeceğim. Yani kırıcı oyunlar tabikinden kaçınmayacağım. Çünkü onları yapmaktan sakınmak, bana az kalsın çok pahalıya palyorodu. Sonradan itirazlara maruz kalmamak için, bunu şimdiden bildiriyorum!

Anlamıyoruz. Pehlivanlarımız, kendileri hakkında bu kadar balâpervazane konuşan bir cenabi rakip karşısında nasıl oluyor da ittifak edemiyorlar!

Selim Teofik

Cim Londos cihan şampiyonu

Paris 11 (Hususi) — Dün akşam Pale de sporda cihan güreş şampiyonluğu müsabakası yapılmıştır. Müsabaka Avrupa şampiyonu Neviner ile Yunan şampiyonu Cim Londos arasında cereyan etmiştir. Müsabakada binlerce seyirci bulunmuştur.

Müsabakaya başlar başlamaz Neviner seri hücumlarına hasmını karşı hâkim bir vaziyet almıştı. Hücumları Londosu hayli hırpalamış ve otuzuncu dakikada Londos çok tehlikeli bir vaziyetten yakasını güçbelâ kurtarabilmiştir.

Bundan sonra Londos daha canlı ve kuvvetli oynamaya başlamış, taarruza geçmiştir. Londos hasmını hırpaladıktan sonra güreşin elli beşinci dakikasında meşhur tayyare oyununu tatbika kalkışmış ve Nevineri yakaladığı gibi havaya kaldırıp bir kaç defa fırladığı gibi döndürdükten sonra aşağı atıp üstüne çökmüş ve sırtını yere getirmiş ve galip ilân olunmuştur. Bu galebesinden sonra Londosa cihan güreş şampiyonluğu tacı verilmiştir.

Ordumuzun büyük Manevaları

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Trakyanın Saray mıntakasında 17-18 ağustos günlerinde başlayacak olan birinci ordu manevralarına İcra Vekilleri davetli bulunmaktadırlar. Fekillerimiz de o günlerde Trakya'ya gelmiş olacaklardır. Büyük Millet Meclisi namına gelecek olan meb'uslar heyetinin de pazar-tesi günü hususi trenle şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Ecnebi erkânharbiye heyetleri geliyorlar

Manevraya davet edilen Balkan antantı ve Saadâbad paktı erkânharbiye heyetlerinin karışılmaları hazırlıkları da bitmiştir. Yunan erkânharbiye reisi General Papagolas ve maiyeti yarın Romanya vapurile şehrimize gelecek, askerî merasimle karşılanacaktır. Irak, İran ve diğer devletler erkânharbiye heyetleri de müteakip günlerde geleceklerdir. Heyetler Perapalasta misafir edileceklerdir. Daireleri hazırlanmıştır. Bu zevatin izasına genel kurmay ikinci başkanı korgeneral Asım Gündüz nezaret edecektir.

Erkânharbiye heyetlerinin mihamdarlıklarını tümgeneral Veysel, atışmehterlerin mihamdarlığını tümgeneral Mustafa Sabri yapacaktır.

Bu zevat ayın 17 inci salı gününü akşamı saat 18 de İzmir vapurile Tekirdağ'a hareket edeceklerdir. İzmir vapuruna Tınaztepe torpidosu refakat edecektir.

Köy öğretmenleri

Ankara, (Hususi) — Eskişehir Çifteler çiftliğinde okutturulan 80 erbaş, bu yıl köy mekteplerinde vazife olacaklardır. Merkez ve kaza mekteplerinin de yeni mezunlarla takviyesi mukarrerdir.

Cam kırıklarının Meydana çıkardığı Bir cinayet

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

ala yukarı kata çıkarak içeriyi girdik. Ortada bir şeycikler görünmüyordu.

Yalnız banyo odasından bir takım hırlıklar geliyordu. Maks yerde, ağzının her iki tarafından oluklar gibi can boşana - raka yatıyor, Vernon da banyonun kenarına oturmuş, onu seyrediyordu. Maks bizi görür görmez:

— İmdat, ölüyorum! diye haykırdı.

Vernon: «Sesini kıs!» diye bağırdı.

Maks tekrar inliyerek:

— Beni hastaneye kaldırınız! Kimin vurduğunu vallahi billâhi söylemem! Dedi.

— Taş yürekli Vernon:

— Eğer rahat rahat ölmek istersen gaganı kapa.. dedikten sonra bize döndü: — Dışarıdan kimse bir şey duymadı ya! diye sordu.

Biz daha cevap vermediği vakit bulamadan Maks yattığı yerden fırladı, Vernonu itti, öbür odaya hücum ederek pencereye koştu ve «İmdat!» diye haykırmak istedi. Ölmek üzere bulunan Maks pencereye yaklaşmak üzere idi ki, Vernon arkasından sıçırarak boğazına sarıldı ve geriye fırlattı. Lâkin, Maks can haville pencerelerden birine yumruğıle indirebildi, ve hemen oraya düşerek can verdi. Maks, banyo odasına sürükliyen Vernon, bir kaç dakika sonra geldi:

— «Git radyoyu kapa. Şikâyet etmesinler!» dedi. Döndüğüm vakit, Vernon gitmişti. Banyo odasına bakmaya, girmeğe cesaret ediyordum. «Madam Bertona birlikte bütün mektupları yaktık. Aradan biraz daha geçince Vernon bu sefer bir garaj amelesile birlikte geldi. Hiç bir şey söylemeden, yatak çarşafını, battaniyeyi banyo odasına taşıdı. Ve bir müddet sonra da, cesetten maada her şeye benzeyen bir cismi koltukhya - rak sokağa çıktılar. Gene çok geçmeden Vernon geldi. Elinde tuttuğu, çarşafı da yakmamızı söyledi, çarşaf neyse idi ama, battaniyeyi yakmak biraz zordu. Vernon buna da bir çare buldu. Gazalarak geldi. Ertesi sabah ta, hanımım bana bir aylık ikramiye vererek kimseye bir şey söylemememi ihtar etti. Ben de gidip köyde saklandım.

Katil Vernon yakalandı. Muhakeme edildi. Maks gibi, ahlâk düşkününü bir adam öldürmüş olması, âdeta esbabı muhaffişen sayılarak, katil, idam edilmedi. 20 sene ağır hapse mahkûm edildi. Fakat, senelerden beridir kullandığı heroini hapishanede bulamadığından çıldırdı.

Korku hikâyeleri:

Dinmeyen Çılgık

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

Harding bir şişe, bir şişe daha içti. Bulut gibi sarhoş olup, sızmadı, bu korkunç feryadı duymak istiyordu.

Fakat bu sesli hayaleti kimse, hiç bir kuvvet durduramazdı. Feryad, cellâhktan kurban vaziyete düşmüş olan katili bırakmıyor, onu berabed ediyordu. Harding kaçmak istiyor, odada, oraya, buraya koşuyor, ses onu takib ediyordu. Nihayet Hardingin aklına bir şey geldi. O da feryad edecek, haykıracak, daha kuvvetli bağırıp menhus sesi basturacaktı ve gecenin içinde, bağırmağa başlardı. Müthiş bir sesle, acı acı inleye inleye, uzun, sükkütu yırtan bir sesle haykırdı. Neye yarar? Simonsonun feryadı, onunkinden daha yüksek çıkıyordu, bir aksisada gibi tekrür ediyordu. Bu ses ten kurtulabilme için, tatmin edilmiş inkişamdan, müthiş kıskançlıktan, sarhoşluktan ve haykırmaktan daha kuvvetli bir çare lâzımdı. Bu seseten kurtulmak için sabahın saat 4 ünde geçen ekspres lâzımdı.

Ve Harding, feryattan kurtulmak için, kendini bu ekspresin altına attı.

Belçikada casusluk yapan bir vaiz yakalandı

Brüksel, 11 (A.A.) — Eupen polisi, muhaberi olduğuna söylenerek iki sene neder Eupen'de oturan Alman vazizi Schecklis'i tevkif etmiştir. Vaiz, casuslukla ithar edilmiştir.

Schecklis, oldukça müreffeh bir hayat geçirmekte ve motosikletle sık sık Alman hududuna gitmekte idi. Bu tevkif hâdisesi hakkında adliye makamati ketûm davranmaktadır.

Büyük ikramiyeyi kazanan soğuk kanlı bir talihli

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Nimet gişesi sahibesi Bayan Nimetin yüzünü dün mutak hilâfına hayli asık gördüm. Önüne yığıldığı kara kaplı koca defterleri habire karıştırıyor, ve habre söyleniyordu:

— On senelik müşterimiz olacak.. Bunu bize yapmalı mıydı?

— Hayrola, diyorum?.. Telâşlı görünüyorsunuz?

Kaşları asabiyetle oynuyor:

— Bırakın Allah aşkınıza.. Ben telâşlanmıyayım da kimler telâşlansın? Büyük ikramiye 33494 numaralı bilete çıktı.. Halbuki, bunu alan müşterimiz, adresini vermemiş! Kör olası adam!

O sırada, gişenin önüne sokulan hayli yaşlı bir adam sordu:

— Kaç numaraya çıkmış büyük ikramiye?

Bu sırasız soru, bayanı büsbütün sinirlendirdi:

— Bilmiyorum! Liste çıkınca anlarsınız.

— Söylesen, günaha mı girersin?

— Canım, başımı günaha sokma.. Numara söyleyecek halde miyim ben? Git başımdan!

Beriki gülüyor:

— Giderim amma, sonunda peşimden koşarsın da bulamazsın?

— Şeytan koşsun peşinden?

Öteki sakin, daha fazla gülüyor:

— İnkisar etme bana. Demin de: «Kör olası adam» ded'n. Sana adresi veremeyi unuttum diye neden kör oluyor musum?

Gişe sahibesinin ayakları suya iner gibi oldu:

— Yoksa size mi vurdu büyük ikramiye!

— Tabii..

Bu tesadüf, bu konuşmayı dinleyenleri hayli güldürmüştü. Beriki, eski paralar gibi buruşmuş biletini cebinden çıkardı, bu ayın talihlisi olduğunu isbat etti. Bir an için ne yapacağını kestiremeyen gişe sahibesi, sevinç ve mahcubiyetle kızardı. Sonunda kendisini topladı:

— Adresinizi bulamadım diye çok sinirlenmişim de.. Kusura bakmayın..

Soğukkanlı talihli, her şeyi hoş görecektir kadar mes'ut. Adı Alekoymuş. Kalıncukuluğunda 46 numaralı evde oturmuş. Ve ev, apartman, pansiyon telâhlâğı yaparmış!

— Bir gün, diyor, o çapkın talih kuşunun benim başımda da tatlı tatlı öteceğini biliyordum. Bu yüzden de, ekmeğimi alamadığım zamanlar bile, biletimi

bırakmamıştım. 62 yaşındayım. Beş çocuğum, 17 tane de torunum var. İki dul kızım, ve altı torunum benim başımda. Karımla üç kız kardeşimi de sayarsanız, on bir nüfusa bakıyorum. Piyango bana vurmasın da kime vursun?

Onun az evvelki halini hatırlayınca, hayretle sordum:

— Peki, nasıl oluyor da, bu kadar muhtaç olduğunuz bir şeye kavuştunuz anda bile şaka yapmayı düşünene günce kadar sakın oluyorsunuz?

— Size söylüyorum ya? Ben bu parayı kazanacağımdan emindim. Hele bu sefer, daha dün gecedan paraları cebimde biliyordum. İnanmazsanız, gidelim evdekilere sorun. Hattâ, bana yarın gelmelerini tenbih ettiğim alacaklılarım bile var! Talih onlara benim yüzümü kara çıkarmadı!

— Bu emniyet size nereden geliyordu?

Meğer tertemiz bir türkçe konuşan telâl, hukuk mezunu imiş:

— Ben, diyor, çok bildiğim için çok yandırdım. Ve hayatta bu yüzden kaybettim.

Gişe sahibesine yüksek bir bahşış verdikten sonra, tekrar saydığı paralarını cebine itinayla yerleştiren talihli:

— Şimdi, diyor, iki yardımcı bulacağım, bir de yazılış açıp işimi büyüteceğim. Benimle alay etmiş olanlara göstereceğim ki, tellâllük, lâykile becerilmediği takdirde, tayyare bileti almak ka-

Sonra önüne bakıp dalgın dalgın düşünüyör, kendi kendine söyleniyor:

— Dokuz... Bir de ben... On... Tam on kişinin hayatı kurtuldu.. Sonra gel de, şu piyango için: «Piyango değil, Hızır mübarek!» diyenlere inanma!

Ve gişe sahibesine veda ederken güldü:

— Gördün mü? Sana adresimi bırakmış olsaydım, peşimden koşacaktın. Halbuki ayağına kadar geldim. Ve sen bana teşekkür yerine inkisar ettin!

Öteki istemeden kırıldığı pottan müteessir.

Üzgün üzgün gülümsüyor:

— Bir daha mı? Sizin gibi bir numara değil, bütün numaraları sorsalar cevap vereceğim!

Bu mükâlemeyi dinleyen zeki bir gazete müvezzil, kırıldığı potu sezdirme den tamir eden bayanın diplomatiğine yerinde bir nükteyle iliştiriyor:

— Atma be Nimet abla.. Bütün numaraları nasıl sayacaksın? Sende numara biter mi ki?

Naci Sadullah

Bir Bayraklı faciası da Sirkecede oluyordu

Dün, Sirkecede, Devlet Demiryolları anbarı önündeki iskelede benzin boşaltmakta olan kamyon motoründeki 100 varil kadar benzinin ateş aldığı, hâdisenin ehemmiyetine göre kazanın nisbeten ehemmiyetsiz atlatıldığını yazmıştık. Kaza şöyle olmuştur:

Amerikan Sokoni şirketine aid 194 varil benzin, trenle yükletilmek üzere, şirkete aid Gayret motörile, Serviburundan Sirkecede, araba vapuru iskelesinin biraz ilerisinde, Devlet Demiryolları anbarı önündeki iskeleye getirilmiştir. Sirkeci istasyonu hamalları varilleri iskeleye çıkarmağa başlamışlardır. 94 varil benzin iskeleye çıkarıldıktan sonra tam saat on ikiyi on geçte, motördeki benzinler, birdenbire büyük bir tarrakayla ateş almıştır.

İnfilâk, hamallardan Mehmet oğlu Ramazanla Bekiri havaya fırlatmış ve bunlar denize düşmüşlerdir.

Hâdiseden derhal itfaiye ve sıhhi imdad teşkilâtı haberdar edilmiş, bir taraftan itfaiye, diğer taraftan sıhhi imdad otomobilleri vak'a mahalline gelmişlerdir. İtfaiye yangını söndürmeğe uğraşırken, sıhhi imdad otomobilleri de yaralıları hastaneye taşımağa başlamışlardır. İnfilâk esnasında, ağır yaralanan Ramazanla Bekirden başka, nisbeten hafif olmak üzere, hamallardan Mehmet, Halil, Mehmet Ali ve Yusuf la motör makinisti Necmi ve İzzet kaptan da muhtelif yerlerinden yararlanarak yaralanmışlardır. Bekirin bacağı kırılmıştır. Bu sırada, Sirkecede vagona yüklü

benzinlerin de işial etmemesi için, benzin yüklü vagonlar, manevra yapılarak geri aldırılmış, kaza mahallinden uzaklaştırılmışlardır.

Bütün gayretlere rağmen motörün ve benzinlerin yanmasının önüne geçilememiş, saat 13 de, motör, daha ateş almamış olan 20-30 kadar varille beraber batırılmış ve böylelikle hâdiseye nihayet verilmiştir. İtfaiyenin fevkalâde gayretini de kaydetmek lâzımdır.

Hâdises esnasında, Emniyet Direktörü Salih Kılıçla ikinci şube direktörü Necati de vak'a mahalline gelmişler, polise alınması icab eden tedbirlere nezaret etmişlerdir.

Kazanın ne suretle vuku bulduğunu ve temasa benzinlerin ateş almış olması ihtimali de ileri sürülmektedir. Bu husustaki tahkikata ehemmiyetle devam olunmaktadır.

Frankoya casusluk yapan bir Fransız memuru tutuldu

Marsilya 11 (A.A.) — Marsilya P. T. idaresinde çalışan Adrien Sentenaç isimindeki bir memur, Valânsie hükûmetine hitaben yazılmış şifreli telgrafları başka yerlere sevk etmekle töhmetle maznun olarak tevkif edilmiştir. Memur, metresinin tesiri altında İspanyol âşilerine lehine çalışan bir çete hesabına hareket ettiğini itiraf etmiştir. Başka tevkifata intizar olunmaktadır.

Tayyare Piyangosunun 4 üncü keşidesi bugün bitti

12,000

lira kazanan

30141

3,000 lira kazananlar
18679 12809

1.000 lira kazananlar
9688 27101

500 lira kazananlar

10912 14531 3695 31536 9694 15325
32709 36065 25833 30114 37071 36832
5473 31436 279 34642 1224 21801
5551 24397

200 lira kazananlar

39482 33133 1333 26328 4165 332
23178 39239 26364 20409 15546 22087
21337 39985 28711 5526 13613 9138
12520 23506 39539 70 7735 17639
34942 26423 19189 24433 27040 35515
26340 7543 2425

100 lira kazananlar

20519 36527 37271 18949 4459 13106
35510 1628 30818 3768 28038 11759
28146 2869 36383 9109 20773 19364
33832 11902 7824 20252 20108 32131
21718 36386 30584 15198 23211 22338
30595 30194 1299 11503 38417 31473
23807 32879 36319 2666

50 lira kazananlar

4055 3353 17627 34612 30764 39701
5012 26916 14379 13397 29428 21016
14477 32001 3392 8497 23883 33226
36398 37915 11199 5917 26814 16012
30846 9351 32414 9463 26180 12251
28062 33157 5857 14776 32683 15971
2897 8186 36564 8552 30216 34346
28775 27236 15025 32101 37136 4455

Haliç tersanesinde

iki deniz altı gemisi inşa ediliyor

Hükümetimiz Almanya'da dört denizaltı gemisi sipariş etmişti. Bu gemilerden ikisi Almanya'da, ikisi de Haliç tersanesinde Krup müessesesi tarafından inşa edilecekti. Almanya'daki inşasına başlanılmıştır. Haliç tersanesinde inşa edilecek olan iki geminin omurga vaz'ı merasimi de cumartesi günü yapılacaktır. Merasime Başbakan İsmet İnönü, Milli Müdafaa Bakanı, donanma komutanı, matbuat erkânı ve diğer bir çok zevat davetlidirler.

21413	18487	30950	4688	33805	37416
38192	1793	7125	10449	3853	12271
35706	37270	12793	33603	16200	25153
18055	37490	31408	22604	1117	36997
12652	21492	36512	36080	7516	13823
32588	23984	12679	26543	30626	36358
4335	12075	20584	35933	35561	25429
5011	28587	2742	20631	5834	34585
31360	12636	11045	2986	26258	36965
34610	23503	17596	23019	16658	24452
20465	39665	32018	11774	833	30650
10286	2'641	12034	23845	18375	8895
39109	25132	27295	13861	28532	21018
27332	12449	31104	8422	13140	28674
25661	17055	10552	37149	520	25355

30 lira kazananlar

31688	20209	3659	34989	11716	36802
35758	2066	23763	19528	34182	30479
25201	22058	7789	17217	35141	20273
21859	6779	19844	7229	18887	3642
20801	25324	18473	15914	11352	27341
23405	38042	11786	18413	15795	24073
37025	17443	11067	120	39859	12945
21559	19171	24205	28763	29313	34376
17757	7757	31535	17702	14129	296
26841	3406	7868	20700	23777	23680
10497	12774	12181	7774	19302	35010
32855	17572	3124	2027	27557	18936
38679	17255	23495	23371	16221	4081
21742	28364	23731	28400	36124	19448
25268	30418	9651	26439	17233	13685
29601	15825	25277	13147	13951	13182
18096	2538	5512	15300	36378	3914
1258	24939	30028	15768	36695	14931
39455	6807	30996	21915	25988	10565
28031	11269	2829	8830	29999	11291
1757	13341	37493	52	12480	37288
11579	36611	30205	9157	7968	33861
18844	20424	21146	30'84	23107	4994
34475	13247	4427	29858	15860	39738
39232	15424	25637	13653	39968	37142
26445	14941	34223	22170	30306	24857
1542	9143	4946	39342	30710	304
37988	30338	30206	28384	2460	13497
14226	717	18557	28948	10159	10949
2346	1565	24167	16525	19851	1817
20963	10252	5516	1273	1134	30268
12424	15542	10219	28341	1731	

Mükâfatlar

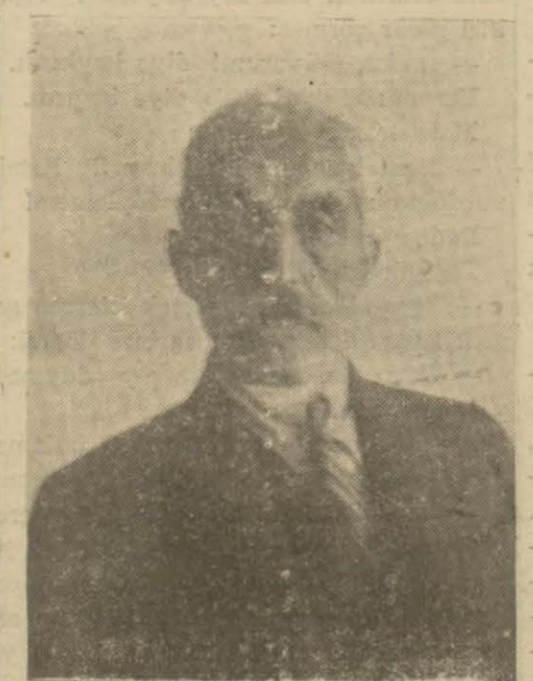
Keşide bittikten sonra dolaptan yenden 40 numara çekilmiş, bu numaralar beşer yüz lira mükâfat kazanmışlardır.

5185	6375	6235	37715	12521	32994
32381	35290	12792	24200	39210	11399
2379	35383	32199	31181	9594	29671
25311	7016	23032	7331	16837	25131
107	28727	20137	36399	28750	5612
4015	2551	12829	34480	3993	5453
4912	31017	23926	24779		

10,000 liralık mükâfat

En son çekilen (24724) numara da 10 bin lira mükâfatı kazanmıştır.

Übeydullah(efendi) dün vefat etti

Beyazıt sayılabilecek üyelerimizden Übeydullah Hatipoğlu 80 yaşında olduğu halde dün saat 15 de ölmüştür. Cenazesi bugün saat 15 de Beşiktaşta Yıldız posta caddesindeki evinden kaldırılacak ve asri mezarlıkta Abdülhak Hâmidî'nin kabri yanına defnedilecektir.

Übeydullah Hatipoğlu İzmirde doğmuş, tıbbiye tahsilinden sonra memleketin irfan hayatında uzun müddet hizmet etmiş, Arapça, Farsça, İngilizce, Fransızcadan başka daha 6 muhtelif lisanı bütün kavaidile bellemiş, Amerika'ya seyahat etmiş, matbuat âleminde bulunmuş, muallimlik etmiş, bir çok eserler vermiştir. Mütareke senelerinde Maltaya nefedilmiştir.

Übeydullah Hatipoğlu'nun vefatı memleket için büyük bir ziyadır. Son Posta ailesine ve dostlarına taziyet beyan eder.

Yeni neşriyat

Edebiyat Lügati
Muharrir arkadaşımız Tâhir Olgun millî kütüphanemiz için faydalı bir eser çıkardı. Adı «Edebiyat lügati» dir, edebiyatımızda kullanılan muhtelif istilâhları tarif ve izah eder. Bir çok şiir parçaları ile süslenmiştir. İste «M.» harfinden alınmış bir misal:
Mâni: Halk edebiyatı nazım şekillerindedir. Terennüm olunmak üzere tanzim edilir. Mâniler 7 heceli ve 4 mısralı, yahut 7+7 heceli ve iki mısralı olur. Bir nümune:
**Bahçelerde saz olur
Gül açılır yaz olur
Ben yarime gül demem
Gülün ömrü az olur**
★
Edebiyat lügatının mühim bir boşluğu dolduracağı muhakkaktır.
Havacılık ve spor — Hava kurumunun bu güzel mecmuanın 190 inci sayısı çıkmıştır.

“Avusturya tam manasile Alman toprağıdır,,

Avusturya Hariciye Nazırı, bugünkü Avusturyanın Alman olan mahiyetinden kimse şüphe edemez, diyor

Viyana, 11 (A.A.) — Hariciye nazırı Guido Schmidt, yaptığı bir beyanatta ezcümle demiştir ki:

Avusturya tam manasile Alman toprağıdır. Bugünkü Avusturyanın Alman olan mahiyetinden hiç bir kimse şüphe edemez. Bundan çıkan netice şudur ki, Avusturya siyaseti büyük Alman milletinin menfaatlerinden ve saadetlerinden hiç bir zaman ayrı kalmaz. Keza

Avusturyanın coğrafi vaziyeti kendisini büyük cenup devletine bağlamaktadır. Avusturya cenub komşusunun kudretli inkişafından sevinç duymaktadır. Avusturya-İtalyan dostluğu tabii bir şeydir. Avusturya büyük milletlerle sıkı bir dostane münasebet idamesini arzu etmektedir. Ancak Avusturyaya sokulmak isteyen nüfuzları reddeder.

Almanlar İspanya bankasına tecavüz ettiler

Bir İngiliz torpidosu da bombardıman edildi

Londra 11 (A.A.) — Bir Londra gazetesinin Cebelüttarık muhabiri, bir takım Alman askerlerinin İspanya bankasının Algeiras'daki şubesine müsellâhan tecavüz etmiş olduklarını bildirmektedir.

Bu askerler, banka şubesine bir zirhli otomobile gelmişler ve Karlstlerden mürekkep bir grupun protestolarına rağmen bankanın gümüş çubuklarını alıp götürmüşlerdir.

Sen Jan de Luz 11 — Bu sabah İspanyol sahilleri açıklarında İngiliz Fox-hound torpido muhribinin yakınlarına İspanyol âsi tayyaresi iki bomba atmıştır. Üç teslihl edilmiş gemiden atılan obüsler de bu İngiliz torpido muhribinin yakınlarına düşmüştür. Gemiye hiç bir şey olmamıştır.

Foxhound'un hataen bombardıman edildiği zannolunmaktadır.

Ortamektep Muallimliği için İmtihanlar

Ankara (Hususi) — Haziran ortasında yapılan ortamektep muallimliği yazılı imtihanında kazanan 281 muallim birer birer Ankaraya gelmektedir. Bunların sözlü imtihanı 17 ağustosta yapılacaktır.

97 si tarih coğrafyadan, 60 ı riyaizyeden, 40 ı fen bilgisi ve biyolojiden, 48 i türkçeden imtihan olacaktır.

İmtihanda A grubuna ayrılanlara ehliyetname verilerle hemen hocalığa başlyacaklardır. B grubuna ayrılanlar ise üç sômetr devam etmek üzere tesrinievvelden itibaren terbiye enstitüsüne devam edeceklerdir. Sözlü imtihanında muvaffak olmyanlara hiç bir hak verilmeyecektir.

Dahiliye Vekili spor işlerini tetkik ediyor

Ankara 11 (A.A.) — Ulus gazetesi yarın çıkacak sayısında şu haberi neşretmektedir:

İç işleri Bakanı ve Parti genel sekreteri Bay Şükrü Kaya iki gündür Parti merkezinde spor kurumu başkanı ile çarşarak bölge başkanlıkları bölgelerin v klüplerin hesap ve bütçe işlerinin tetkik ve teftiş ve muhtelif vilâyetlerde yapılacak sahalar için spor kurumu bütçesinde mevzu tahsisatın tevzii hususunda görüşmüştür.

Alınan kararların tatbikine geçilecektir.

İngiliz - İtalyan Müzakereleri

Londra, 11 (A.A.) — Sir Eric Drummond, istikbalde İngiltere ile İtalya arasında yapılacak müzakerelere müteallik görüşmelerine devam etmek üzere bu sabah yeniden hariciye nezaretine gitmiştir.

Türk borcu tahvilleri düşüyor

Türk borcu 14.90 da açılmış, 14.80 de kapanmıştır. Biraz düşüklük vardır.

RADYO

Bugünkü program

12 - Ağustos - 937 - Perşembe
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk muskisi, 12.50: Havadis, 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans muskisi. 19.30: Spot musahabeleri: Eşref Şefik tarafından. 20.00: Sadi ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından Arapça söylev. 20.45: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı). 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla solo lar, opera ve operet parçaları.

“ Son Posta „ nun tefrikası : 74

TUZAK

Yazan : K. R. Enson

Hüsametinin, bazan karşısındaki bunaltan, deli eden bir kayıtsızlığı olurdu. Şimdi de gene öyle uzak, yabancı bir sesle:

— Yarın mı gidiyorsun, dedi. Kaç gündür benim de aklımdan geçiyordu; ben de biraz dinlenmek istiyordum. İyi ki sen benden önce davrandın. Fakat bir gün daha dur; Ben yarın yazıhanedeki işleri derleyip topluyayım; Ben burada yokken ne yapacağımı söyleyeyim. Öbürgün gideriz. Ben, pek öyle on beş gün Yalovada kalmamam bile hiç olmazsa seninle beraber bir kaç gün dinlenmiş olurum. Sonra sen, istersen, orada kalırsın; ben dönerim.

— Ben öbür güne kadar kalamam. Gelirsen, yarın beraber gideriz. Yoksa ben yalnız gideceğim.

— Acelen neye?. Bir günden ne çıkar ki?

— Burada sıkılıyorum; gideceğim.

Hüsamet, biraz durdu; sonra başını kaldırdı, karısının gözlerini aradı:

— Onu soracaktım: Yalova nasıl? Otel kalabalık mı? Haniya geçen defa

vapuru kaçırıp ta orada kaldığın gece rahat edebildin mi bari?

— Fena değil... Hoşuma gitti de onun için gene gitmek istiyorum.

— O gün, tanıdıklardan hiç kimseye rast gelmedin mi?

— Kime rast geleceğim?.

— Bizim eski şoförü orada görmüşler, acaba sen de tesadüf ettin mi, diye sordum!.

Fehamet, demindenberi hep yüksekten atıp tutan edası birdenbire sönmüverdi:

— Kim görmüş?.

— Görmüşler, işte... Kaç gündür sana soracaktım da unutuyordum. Şimdi Yalova dedin, oradan aklıma geldi. Demek ki sen rast gelmedin?

— Rast gelmedim, demedim ki... ben de gördüm.

— Ya... Bana hiç söylemedin de... — Ne olur, sanki?. Unutmuşum!. Ehemmiyet vermedim de ondan...

— Ehemmiyet vermedin mi, nasil olur, günlerce onu arattın durdun!.

— Arattığımı kim söyledi?. Onu da Kâmil mi yetiştirdi?.

— Kâmil mi bırak şimdi!.. Elin fikarını karıştırm!..

— Peki, ne demek istiyorsun?. Bir şoför için, şimdi hiç yoktan kavga mı çıkaracaksın?.

Hüsamet, ayağa kalktı:

— Kavga çıkarmıya ne lüzüm var?. Yalnız anlamak istiyordum; anladım!.

Dedi, odasına çekildi.

Ertesi sabah yazıhaneye gitmeden evvel karısının odasına uğradı. Kapı kilitliydi.. bir kaç defa vurdu; ses alamadı. Hizmetçilerden kendini; üsteledi.

Öğleye doğru eve telefon etti. Telefonu hizmetçi kız açtı: Fehamet, çantalarını alıp gittiğini söyledi.

Akşam üzeri Ada iskelesine indi. Vapurunu dolaştı, iskelede bekledi. Fehameti görmedi. Gene eve telefon etti. Karısı, eve de dönmemişti...

— 8 —

Fehamete İmad, gene her zamanki gibi Şehzadebaşında, o ihtiyar adam için tuttıkları evin bir odasında buluşmuşlardı. Saatlerdenberi bir türlü anlaşamıyorlardı. Genç kadın, lâf arasında ağzından kaçırması: Nişantaşındaki evi, Ayaspaşada yeni yapılan apartmanı rehine koyduğunu, oradan aldığı parayı da kendi adına bankaya yatırdığını, hattâ biraz da ona yaranmak için söylemişti. Bankada eskiden de parası vardı. Elmaslarını, tahvillerini de beraber almıştı. Yalnız bunlar, bu bir a vuç taş parçası ile bir deste kâğıt on beş yirmi bin liradan fazla tutuyordu. Hepsini bir araya koyunca dünyanın

neresine gitseler geçebileceklerdi.

İmad, bunu duyar duymaz birdenbire değişti. Belki, bu kadar çirkin bir işe girişmek bir türlü içine elvermiyordu; belki de günün birinde kendisine bir hesap sorarlar, diye düşünüyor, ondan korkuyordu. Ne olursa olsun, genç kadınla birlikte kaçıp giderken yanlarında bu kadar para götürmek istemiyordu.

Fehamet:

— Neden korkuyorsun?. Hüsametinden mi?. Onu hiç sayma.. arayıp sormaz bile.. hattâ bunu bir tenezzül sayar!.. Kendisini bırakıp gittiğimi duyar duymaz beni mutlaka boşuyacaktır. Mahkemelerde uğraşmayı, uzun uzun dekodoku çıkarmayı hiç sevmez. Çabucak birbirimizden ayrılırız. Bundan yana hiç üzülmeye... Paraya gelince, apartman benim, ev benim, elmaslar benim, kim ne karışır?. Hepsini birden geriye verecek değilim ya!

Diye onu yumuşatmaya çalıştı. Bütün gün bunu konuşular. Sonra Beyoğlunda bir otele gittiler. Geceyi de orada geçirdiler. Artık ne varsa hepsini açtın açığa ortaya koymuşlardı. Fehamet, Anvansaraydaki kuytu evden alıp getirdikleri ihtiyar adamın kendi babası olduğunu da saklamıyor, nereye giderlerse onu da oraya aldıracağını söylüyordu. İmad, bunu zaten çoktanberi biliyordu.

Piyano hocasının eski macerasından doğan çocuğun Fehametten başka birisi olmadığını, daha o zamanlar öğrenmiş, fakat bunu belli etmemişti. Şimdi de:

— Ne olursa olsun, diyordu, seninle beraber nereye istersen giderim. Çalırım; babanı da beraber alırım; geçiniriz. Fakat hırsızlık elimden gelmez!

Fehamet; ne genç şoförden, ne de paralarından vazgeçebiliyordu. Bütün gece hep bunun üzüntüsü içinde geçti.

Ertesi sabah İmad, erkenden Hüsametine telefon etti. Fehamet, kocası, eski şoförünün sesini ilk önce tanıyamadı, sonra onun olduğunu anlayınca kapatmak istedi. Gene de dayanamadı; konuşular.

İmad:

— Sizinle konuşmaya hiç yüzüm yok, diyordu, size karşı çok suçluyum. Fakat şimdi anlıyorum ki refikanız üstüne çok mühim bir para almış. Onun için sizi rahatsız etmeği göze aldım. İnanınız ki bugüne kadar bunu bilmiyordum. Şimdi öğrenir öğrenmez size de haber veriyorum. Kendisini belki bir daha görmek istemiyecsiniz; ondan ayrılacaksınız. Fakat bu ev, apartman işlerine de şimdiden bir çare bulmanızı rica ederim. Avukatınızı mı gönderirsiniz? kimi gönderirseniz o, gelsin, kendisiyle konuşsun; bu para meselesini düzeltsinler. İşlediğim suçta bir de hırsızlık karıştırmak istemiyorum.

Hüsamet, dinledi, dinledi; en sonunda:

— Baksana oğlum, dedi, polise haber veririm, diye korkuyorsan ondan yana hiç üzülmeye. Karımı çaldıktan sonra paralarını, elmaslarını da beraber almışsın, yahud almamışsın, benim için ikisi de bir...

(Arkası var)

Son Postanın tefrikası: 6

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Anî bir düşman baskını ile limanda kapana tutulmuş bir fare gibi mahsur kalmamak için denize açılmıştık

Lâkin bunun bu kadar çabuk tahakkuk ediverceğine, doğrusu imkân ve ihtimal tasavvur edemiyordum.

Bununla beraber ihtiyar piskaposun bu kadar yanılmasını mümkün görmüyordum. Sibiryadan gelen diğer yolcular da Felemenkli piskaposun söylediklerini teyid ettiler, asker, mühimmat dolu trenler yüzünden yolculuklarının çok gecikmiş, pek can sıkıcı bir şekilde geçmiş olduğundan şikâyet ettiler.

Bu seferim esasında bu harb hazırlıklarından o kadar çok bahsedildiğini işittim ki ben de istemiyerek onlar gibi düşünmeğe, harbin zan ve tahmin ettiğimizden daha yakın olduğuna inanmaya başladım.

Demek ki neş'e gibi, bedbinlik de sarf imiş.

Bunun ilk defa olmak üzere farkına varıyordum.

Bir kere harbin yakın olduğuna inandıktan sonra yapılacak ilk iş insanın kendi kendine :

— Peki, âni olarak bir harp patlak verirse ne yapmak icab eder? Nasıl davranmalıyım ki harbi beni gafil avlamasın?... Sualini sorması olur değil mi? İşte ben de o suali kendi kendime sordum ve şu cevabı, gene tabii kendi kendime verdim:

— Harb âni olarak patlak verince, insan ancak asker olursa gafil avlanmaz. Binaenaleyh üniformayı giymeliyim...

Dikkat ediyor musunuz? Ben daima neş'eli, daima hovarda «Lauterbah», harbe inanmayan Çin denizinin iri yarı ve kahkaha dostu kaptanı olan ben ezeli nikbin adam istemiyerek, bilmiyerek harbe hazırlanıyor, o korkunç tehlikeyi karşılamaya hazırlanıyordum.

Her sene, ihtiyat deniz sübayı sıfatıyla, donanmada hizmetime istediğim zaman başlamak müsaadesini haizdim. Derhal «Çing Tav» daki Alman deniz kuvvetleri kumandanı amiral Fon «Spee» ye bir istida ile müracaat ederek iki aylık faal devreme derhal başlanmaya müsaade etmesini rica ettim. İstidama müsbet bir cevap gelmekle gecikmedi. Ben de vapurumun kumandanını ikinci kaptana terkederek «Çing Tav» yolunu tuttum.

Meğer güzel vapurumdan çıkış o çıkış olacakmış; ve ben Çin denizinin etli canlı süvarisi Lauterbah şarkısının neş'eli ve rind meşreb kahramanı o çıkışından itibaren, bütün harb müddetince ölümlü âdetâ köşe kapmaca oynayacak imişim.

«Çing-Tav» a geldiğim zaman Aksayışarttaki bu mühim Alman deniz üstünü zevk ve neş'e içinde buldum.

Ne harbi? Herkes eğlencesine dalmış, vaktini hoş geçirmeğe yelteniyordu. Limanda İngilizlerin hakiki kruvazörlerden mürekkep ince bir filoları misafirimiz sıfatıyla demirli bulunuyordu. Bu filonun amiral gemisi, sonraları Baltık denizinde Lord Kiçner ile batıp gidecek olan «Hamşayr» zırhlı kruvazörü idi.

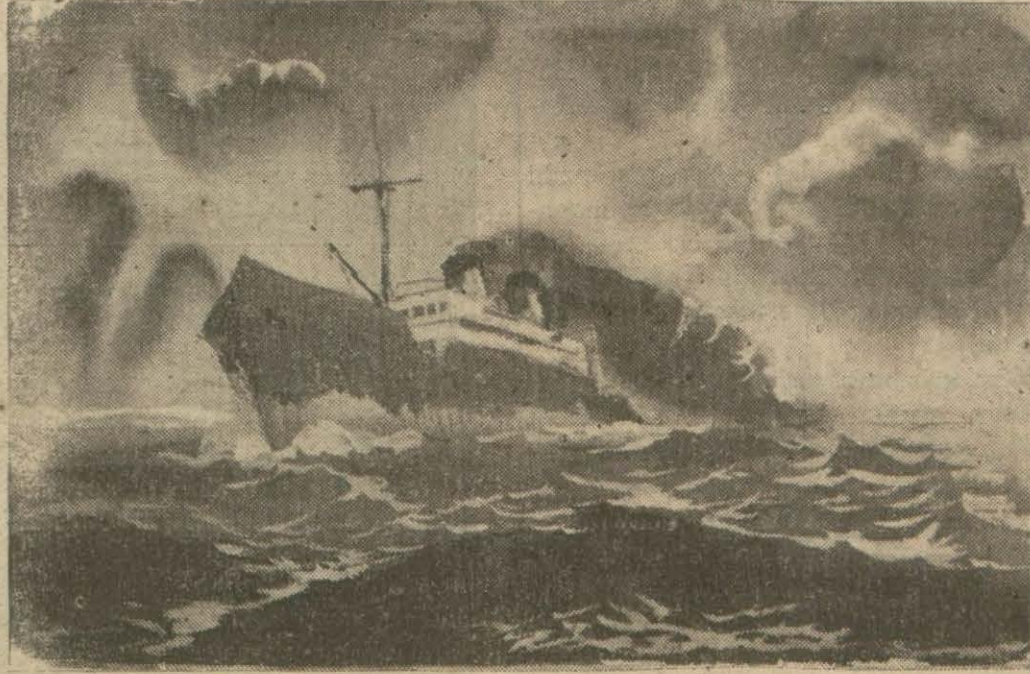
Misafirlerimizin şerefine bakolar veriliyor, resmi kabuller birbirini takip ediyordu. Bizim amiralle misafir İngiliz amirali birlikte geziyorlar, bıldırcın avına birlikte çıkıyorlardı.

Sibiryadaki Rus kıtaatının harekâtı hakkında işittiği şeyleri âmirlerime söylüdüm; kahkahalar güldüler.

— Allah aşkına sen deli mi olsun Lauterbah?.. Bu umacı hikâyelerini neden bulup çıkarıyorsun?..

Şimdi başımı arkaya çevirip de o zaman, endişelerime gülen ben arkadaşlarımla kahkahalarını yersiz bulmuyorum. Harbin yakın, çok yakın olduğuna inanmamaları mazer görüyorum. Çünkü her şey o kadar âsude ve sakin görünüyordu ki...

«Çing-Tav» a geldiğimim üzerinden henüz on gün kadar geçmişti ki «Daş-etranda» lokantasında, büyük bir masanın etrafında toplanmış, arkadaşlarla bir şey yapıyorduk. Amiral Fon «Spee» de ara-

Evet yanılmamıştım. Gelen Riason ismindeki Rus posta vapuru idi.

mızda idi. Bir aralık bu kibirsiz amiral bana dönerek:

— Lauterbah, diye sordu, iki aylık faal hizmet müddetini hangi gemide geçirmek istersiniz?..

Tereddüdsüz cevap verdim :
— Şayed müsaade ederseniz «Emden» de amiral.

Bu intihabımın sebebi, bu kruvazörün süvarisi Fon «Müller» ile çok sıkı ahab olmaktıydı. Kendisiyle candan sevişirdik. Şayet bir harp çıkacak olursa arkadaşımın gemisinde dövüşmek, benim için ehveni şer olurdu.

Amiral, masamızda bulunan Fon «Müller» e :

— Lauterbah'ı ister misiniz? diye sordu.

— Maalmemnuniye, kendisiyle arkadaşlık ederim, amiral...
— Şu halde mesele kalmadı...

Ve işte bu suretle ben de «Emden» in zabıtları arasına karışmış oldum. Yalnız şurasını da hemen itiraf edeyim ki bu güzel kruvazörde vazifeye başlarken talihin bu gemiye ayrılmak lütfunda bulunduğu harikulâde heyecanlı ve şerefli maceraları, sergüzeştleri tahayyül bile etmedim.

Harb olur, cesurane vuruşulur, ya batırırın veyahud batarsın... Deniz cenini herkes böyle düşünmez mi?

Her ne ise, haziranın on beşinci günü «Emden» deki vazifeme başladım. O ayın yirmi sekizinci günü gemide nöbetçi zabiti bulunduğum bir sırada Avusturya veliahdinin eşile birlikte Bosna Saray'da katledilmiş olduğuna dair bir telsiz aldık.

Telsiz geldiği zaman süvarimiz Fon «Müller» gemide değildi. Telgrafname nin bir suretini bir neferin eline tutuşturup karada bulunan süvarimize gönderdim, kendi kendime de :

— Burnuma harb kokuları gelmeğe başladı, diye söylendim.

Peygamber misin mübarek?.. Dünyada hiç bir tahminim bu kehanetim kadar elifi elifine doğru çıkmadı.

Uzakşarttaki biz Almanların halimiz feciin fecii idi. Anavatandan binlerce mil uzakta, her türlü yardım ve vesaitten mahrum bir halde idik. Karşımızda İngilizlerin ezici faikiyetleri vardı.

Vakiâ «Çing Tau» filomuz keyfiyet itibarile güzel ve son sistem gemilerden mürekkepti, bu filo mürettebatının maneviyatı çok mükemmel ve yüksek. Lâkin ne de olsa İngilizlerin nisbet kabul etmiyen faikiyetleri karşısında ergeç ezileceğimiz de su götürmez bir hakikattir.

Ancak şurasına emin idik ki biz batmadan evvel düşmanın da canına okuyacak, onu mümkün olduğu kadar fazla hırpalayacaktık.

İşte 1914 yılı yazında harp cadısı etrafımıza gerdiği harbin çelik örümcek ağını var kuvvetle dokurken amiral Fon «Spee» de iki zırhlı kruvazör ve iki hafif kruvazörle denize çıkmış bulunuyordu.

«Çing Tau» da ise istasyonier olarak

tek bir kruvazör bırakmıştı: Bizim «Emden» i...

Ertesi günü almış olduğumuz bir telsizde Almanyanın Rusyaya ilânı harp etmiş olduğunu öğrendik.

Çin denizinde tek bir kruvazörle bütün bir düşman dünyasının karşısında kalmak. Görüyorsun aziz kari yal. Vaziyetimiz hiç te parlak değildi. Bereket versin ki (Emden) de Çin ve Japon denizlerinin kıyı ve bucağını Çinin içi gibi bilen bir deniz zabiti vardı ve bu bilginin ileride ne kadar mühim roller oynadığını sen de göreceksin. Harp artık bir emri vaki olunca Fon «Müller» le karşı karşıya geçerek işe rereden başlamak lâzım geldiğini müzakere ve münakaşa ettik.

Anî bir düşman hücum ve baskını ile limanda kapana tutulmuş bir fare gibi mahsur kalmamak için, zaten denize açılmıştık.

Harpte işini bilir bir kruvazör için en emin ve kârlı melce müstahkem bir limandan ziyade açık denizdir. Elverir ki istenildiği vakit kömürden sıkıntı çekilmesin.

(Arkası var)

**Başı ağrıdan
çatlıyacak gibi**

NEVROZİN

**En şiddetli baş ve diş
ağrılarını dindirir**

NEVROZİN

**Bütün ağrı, sızı ve
sancıları keser**

NEVROZİN

**Nezle, grip ve romatizmaya karşı
çok müessirdir.**

“Son Posta”nın Hikâyeleri BİR DAMLA SU

Yazan: Selâhattin Enis-

Son sözü: — Bir damla su! oldu.

Onun ölümü, her noktai nazardan muzaaf bir facia idi. Son sözü:

— Bir damla su!... oldu...

Ve «bir damla su, yarabbi bir damla su!...» diyerek ve haftalarca bir katre suyun hasretini çekerek gözlerini hayata kapadı.

İnsanların isimleri, bazan kendi denilen müsemmalarile ne kadar tezat teşkil ederler: Nice adamlar tanırız ki kendileri halim ve selim oldukları halde isimleri «Celâl» dır; hayatları türlü türlü mesavi ile dolu olmasına rağmen adları «Affif» olan birçok kimseler de vardır.

Bu arkadaşımın ismi de; hayatını imtidad eden bir sürü acı faciaya rağmen «Mes'ud» du.

Zavallı «Mes'ud»!..

Onu son defa hastanede gördüğüm zaman kirpiklerimin uçlarına asılan yaşları çok müşkülâtle zaptettim: Yüzü sapsarı idi. Fırlayan elmacık kemikleri avurdularını bir çukur halinde içeri çöktürmüştü. Gözleri, zaman zaman tavana sapanıyordu. Bu halile o, bütün hakiki manasile yaşayan bir ölü idi; fakat görüyordum ki, onda hâlâ yaşamak hırsı vardı. Ölümünden korkmak şöyle dursun, hattâ ölümü kendisine yakıştırmak şöyle dursun, ölümünden bahis bile etmiyordu.

Kendisini son gördüğüm gün bana:
— Hayat çok uzun yol... dedi. Ben onu ancak yarılardım. Buna rağmen kendimde yüzlerce okkalk yük altına girmiş bir hamalın kudretsizliğini duyuyordum.

Nahif birer çengele benziyen kadid olmuş parmaklarını hayatın vermiş olduğu son bir hırs ve gayretle bataniyesine geçirdi ve:

— Benimki... diye sözüne devam etti.. Uzvi bir hastalık, daha fazla âsab bozukluğu... Ben bu yaşta yatağa yatacak adam değildim. Şimdi mütareke senele-rini düşünüyorum: Anadolu hükümetinin gizli tebliğlerini almak için Boğaza doğru, kanter içinde göğsümü poyraz rüzgârına açarak Karadenizden gelecek olan gemileri beklediğimi ve sonra onun bordasından sarkıtılan iplere tutunarak bütün tehlikeleri istihfaf eden bir canbaz gibi vapurlara tırmandığımı hatırlıyorum ve sonra onlarla bugünkü vaziyetimi mukayese ediyordum da içimden kan sızıyor.

Kendi kendime diyordum:

— Hayatını çok yakından bildiğim zavallı Mes'ud!.. Sen yoruldu. Bırak ta sözlerinin mabadini ben ikmal edeyim! başım göğsümdü, onun hayatını kendi kendime düşünüyordum:

«Güzel güzel yaşıyordun Mes'ud!... Mesleğinde temayüz etmiştin. Emsalsiz bir gazete muhabiri idin. Zamanının bütün gazete muhabirleri senin zekâ ve kabiliyetin önünde baş eğilerdi. Bir gün hâdiseler, seni, bir kızla karşı karşıya getirdi. Evlenmeği gazetecilik gibi bir heyecan mevzuu addettin. Sağına bakmadın, solunu düşünmedin. Mesleğinin hakiki vazifesi tetkik ve tahkik etmek olduğu halde ve sen eline alelâde bir vak'ayı, tahkik için günlerce yorulup üzüldüğün, bu uğurda harap ve hurdehaş olduğun halde izdivaç gibi bizat kendi hayatına taallük eden mühim

bir hâdiseye karşısında kör oldun, sağır oldun, budala oldun. Mukadderatın senin karşına çıkardığı o kenar mahallenin düşkün kızına gönül verdin. Onun mazi-sini, ve halini tahkik ve tetkike lüzum görmiyerek ona hayatını bağladın...

Bu evlenişin heyecanı ve saadetler safhası bir ay geçti geçmedi. Evlenen sarmısığın kokusu bile kırk gün çıkmadığı halde «Mes'ud» un karısı, fena mayasını bir ayda meydana vurdu:

Bir akşam «Mes'ud», yorgun argın işinden evine geldiği zaman evde karısını uzun favorili bir delikanlı ile başbaşa buldu.

Karısı onu prezanta etti:

— Amcazadem Niyazi!..

— Şerefyab oldum.

İki akşam sonra «Mes'ud», favorili delikanlının oturduğu aynı koltukta kaytan bıyıklı bir başka gencin yer aldığını gördü. Bu defa karısı kaytan bıyıklı genci tanıştırmaya henüz vakit bulamadan «Mes'ud»:

— Dayızadeniz olacak galiba?.. diye sordu.

Kenar mahallenin kızı, kocasının bu telmihindeki acı manayı anlayamıyarak:
— Evet, evet!... diye cevap verdi.

Mes'ud, ancak bunlardan sonradır ki hissettiği şüphe üzerine karısı hakkında tahkikata girişti. Daha ilk hatvede onun hakiki hüviyetini öğrendi.

Âlemin elbisesini diken terzinin kendi söküğünü dikemediği, etrafını tenvir edemeyen bizzat kendi dibine ışık veremediği gibi «Mes'ud» da en alelâde bir kızın peşinden koşarak taban patlattığı halde bizzat kendi hayatı için bir dönüm noktası olan kendi izdivaçında, ömrünün bütün imtidadınca hayat arkadaşı olacak olan kadının hüviyetini tahkik ve tetkik edememenin verdiği acı gafletin cezasını hayatı ile ödedi. Kendisini kapıp koyuverdi:

Kendisini unutulmak için beşerin icadı olan bütün müsekkin maddeleri kullandı. Ve nihayet bir gün kuvvetli bir buhran ve ihtilâç içinde yatağa düştü. Tam üç gün müthiş sancılar içinde yatağında tek başına kıvrandı. Dördüncü gün kendisini ziyaret eden bir arkadaşına bir hastaneye kaldırılmasını rica etti. Karısından gördüğü ihmâl itiraf etmek kendisine zor geldiği için sadece hastanede daha itina ile tedavi edileceğini söyledi.

Ben onu hastanede gördüğüm zaman, sertabib onun hastalığının mide kanseri olduğunu bana söyledi. Ve başını tehli-hüfle sallıyarak meyus ve ümitsiz:

— Maalesef onu kaybedeceğiz... dedi.

O gün sertabib koridorda bana bu sözleri söylerken ben göz yaşarımı müşkülâtle zaptederek tekrar «Mes'ud» un yattığı odaya döndüm. Başı yastaktan karıyanın yanına düşmüş, geniş hafif kaymıştı. Ölümün verdiği fevkalhayat son ve kuvvetli bir sesle:

— Bana biraz su... Bana bir damla su!.. diye inliyordu.

Öğrendiğime göre, Mes'ud, tam üç haftadır «bir damla su, bir damla su!..» diye inlemiş, ve fakat her defasında içtiği su, midesine girmekle beraber onu midesinden kopan bir parça kanla iade etmişti.

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

İttihat ve Terakide on sene
17 inci kısım No. 30

Azerbaycanda son ittihatçı

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Dünyayı, Osmanlı Sarayının dar pencerelerinden seyretmeğe alışmış olan münevverler nesli, Azeriyi bir "Acem", ve bizden büsbütün başka bir insan tanır

Değişen başlıca şey, istesyonlar -daki levhalardır. Eskiden bizde bu levhaların üstünde türkçe, altında fransızca bulunurdu; buradakilerin üstünde türkçe, altında rusca yazılıdır. Türkçe yazı güzel değil, hiç biri iyi bir hattat elinden çıkmamış ve dilde de birlik yoktur. Buradan geçmek memnundur, buradan geçmek yasaktır, buradan geçmek kadandır; gibi her türlü kelime var. Bu suretle ben de «kadgan» in «yasak», «memnu» demek olduğunu öğreniyorum.

Bir kaç saat, gittikten sonra kendimde yeni bir kuvvet hissettim: Arkamda bıraktığım Anadolu tekrar önüme çıkmıştı. Biri ötede, diğeri burada iki Anadolusu, iki vatani olan bir Türk, e'bet kuvvetli bir insan olmak lâzım gelirdi. Onun korkacağı hiç bir şey olamazdı. Hayata cesaretle bakabilir ve müsterih olarak uyuyabilirdi. O zamanlar, Azerbaycanın henüz dahil ve siyasî bünyesini iyi tanımyordum; bundan dolayı kendimi istediğim kadar kuvvetli hissedebilirdim. Burası da benim bir vatanımdı. Yabancı bir yerde, «gurbet» de değildim. Her şeyin gittiğini, her ümidin yıkıldığını farketsem bile, başka hiç bir şeyde muvaffak olamazsam, gelir, elbet bu ikinci Anadoluda, küçük Anadoluda münasib bir çalışma muhiti bulabilirdim!

Bütün gün, bütün gece küçük Anadoluda, Türk sesi ve Türk sözü işide rek gittim. Önümdeki uzun ve tehlikeli yollardan (1) Moskovadaki meçhulden, Odesaya kadar gitmek ihtimallerinden, hulâsa hiç bir şeyden artık korkmuyordum. Seyahat, bu kadar ucuza olduktan (2) ve arkamda böyle ikinci bir Anadolu daha bulduktan sonra, artık her yere gidebilirdim!

İşte, Azerbaycan budur. Yeni bir hayata atılırken karma karışık bir dünya içinde ve ilk temas dakikasında bane bu kadar kuvvet ve cesaret vermiş olan Azerbaycan hayatını bitip tükenmek bilmeyen müşkülleri karşısında, icap edince, bana yardım edeceğine emin olduğum bu küçük Anadolu!

Dünyayı, Osmanlı sarayının dar pencerelerinden seyretmeğe alışmış olan bir münevverler nesli, Azeriyi bir «Acem» ve bizden büsbütün başka bir insan olarak tanır. «Acem» yabancı demektir; Osmanlı sarayı, sanki dünyada başka «Acem» kalmamış gibi, yalnız İranlı veyahut İran költürüne yakın olan Türk «Acem» demiştir. Her «beli» veya «ahşi» diyen Türk, Osmanlı'nın nazarında «Acem» olmuş, her şey'i bir yabancı, hattâ bir düşman, hattâ bir düşmandan daha düşman olarak tasavvur edilmiştir. Maalesef, «Meşhedi» diye tanınmış olan tip, Osmanlı'yı güldürmek için icat edilmiş ve bir maskara haline getirilmiştir. Ne Azerbaycan, ne de Sivastan öteye olan Türkiyeyi tanımayan, Türk dünyası, yalnız İstanbul ve yalnız İstanbulu gözle gören gafil münevverlerin yaratıkları bu fasit havayı ortadan kaldırmak içindir ki Azerbaycana ait hatıralarını ve mülahazalarını nihayet yazmaya karar verdim. Ve yazdım. «Azeri» demek, «Türk» demektir.

(1) O zamanlar Rusyada henüz tam bir asayiş teessüs etmiş değildi. Henüz inkulâp aleyhtarı büyük, orduya benzer çeteler arada bir trenleri durdurup insanları soyuyorlar ve hattâ adam keşiyorlardı.

(2) O zamanki hesapla Tiflis-Moskova seyahat ücreti yalnız altı kuruş kadar bir şeydi! Bu para mukabilinde tren beni on bir gün taşıdı!

Sertabib benim müteessir olduğumu görünce hastabakıcıya döndü: «Onun son arzusunun yerine getirmiş. Ağzına birkaç damla su damlatınız.» dedi... Ve sonra benim koluma girerek esefle başını salladı: «Artık yapacak hiçbir şey kalmamıştır. Birakalım rahat olsun...»

Artık yapacak hiçbir şey kalmadığını ve ufukta güneş batmak üzere iken onun da son nefesini vermiş olduğunu ertesi gün birkaç satırla gazetelerde okudum.

Yarınki nushamızda:

Garip bir adam

Çeviren: Faik Bercmen

Artık yapacak hiçbir şey kalmadığını

O kadar «Türk» demektir ki bilhassa biz İstanbulluların, gerek «kan», gerek tarihi terbiyemiz itibarile bizim de onlar kadar sağlam «Türk» olduğumuzu iddia edebilmemize imkân yoktu!

«Hacı» ile «Hoca»yı, «Meşhedi» veya Kerbelâi ile «Molla»yı bir tarafa bıraktığımız zaman, Anadolu kütlesi ile Azeri arasında hiç bir fark yoktur: Hiç bir fark! O kadar hiç bir fark ki, bugün hâlâ, Türkiyede yapılan büyük inkılâba ve Osmanlı terbiyesinden geçmiş olan biz münevverlerin «Halka doğru gitmek» diye sarfettiğimiz bütün gayretlere rağmen Anadolu halkı ile Azeri halkı aynı edebiyatı okuyor: Köroğlu, Âşık Garip, Kerem ile Ash, Leylâ ile Mecnun... İlâ!

Azeri lehçesi ile Osmanlı lehçesi arasında bazı ehemmiyetsiz farklar bulunması mesele değildir. Çünkü, bu mahiyette farklar, Türkiye hududunun muhtelif muntakalarile İstanbul arasında bugün bile vardır.

Bütün bu sebeplerden dolayı, eğer bu satırlarla, «Azeri»lere karşı öteden beri yaptığımız bir takım haksızlıkların ve hattâ milli günahların borcunu ödemiş olabilirdim, kendimi bahtiyar sayacağım.

Bu vazifemi tamam ifa etmiş olmak için şunları da ilâve edeyim: Türkiyeli bir Türk Azerbaycana gittiği zaman orada yalnız izzet ve ikram görür. Halbuki bugün, Türkiyede bir hayli Azeri muhaciri vardır ve bunların muhaceretlerine sebep olan hâdiseler de, kısmen hikâye etmiş olduğum gibi, bizim orada izzet ve ikramın en son hâdini görmüş olan vatandaşlarımızın bizat tesirleri vardır. Şu halde biz Türkler için, bu muhacir Azerilere hümet ve muhabbet göstermek, onların ertelerine alâkadar olmak ve derman bulmak ayrıca bir vazifedir. Hem de alelade bir vazife değil, bir borçtur. Vaktile, kendisine Azeri muhacirlerin yardımına muhtaç hallerinden bahsettiğim bir devlet adamımız bana şöyle söylemişti:

— Azeriler Türkiyede muhacir değildirlir. Kendi evlerindedir. Onlar kendilerini öyle telâkki etmeli ve ona göre hareket eylemelidirler.

Bu, Türkiyenin Azeriyi telkki tarzını gösterir çok doğru bir sözdür; ancak, bunu sade onların böyle telâkki etmeleri kâfi değildir; bizim de öyle telâkki etmemiz ve bu telâkkiyi onlara, millet ve halk halinde, böyle göstermemiz lâzımdır.

(Arkası var)

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarı) Alemdarda: (Abdülkadir), Beyazıtta: (Cemil), Samatya-da: (Rıdvan), Eminönünde: (Aminasya), Eyüpte: (Arif Beşir), Fenerde: (Roytall), Şehremininde: (Nazım), Şehzadebaşında: (İ. Hakki), Karagömrükte: (Arif), Küçükpazarıda: (Necati Ahmed), Bakırköyünde: (Merkez).

Beoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Galatada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenışehirde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Süleyman Receb), Sarıyerde: (Osman).

Anadolu ve Adalardakiler:
Üsküdarıda: (İskelebaşı), Kadıköyünde: (Büyük), (Üçler), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelladada: (Halk).

SON POSTA
nin
TARİHİ
TEFRİKASI
— 69 —
Yazan:
M. Rasim Özgen

Derebeyi Giv'in yakalanarak aç ve susuz bırakılmak suretile herşeyi itiraf etmeğe icbar edilmesini emretti

Delikanlı.. atının gemini bıraktı. Başını önüne iğdi. Kasabaya girinceye kadar Tomrisi düşündü.

Tomris.. ne kadar dilber bir kızdı! Hele vefakârlığı ne kadar kahramanane idi! Onun en küçük bir arzusunun, canını feda etmeye hazırı. Kendi kendine: Ah Tomris! diye tekrar edip duruyordu.

Giv, kasabaya girince, kendine geldi. Atının gemini topladı. Doğru Acemhanına gitti ve üç gün, üç gece odasından çıkmadı.

★

Givin odasına kapandığı günlerde, sarayda, kasabada garip bir takım hâdiseler cereyan ediyordu. Termek.. Ekbatana gitmek bahanesile Çermisten çıkıp gitmişti. Arşak derebeyinin oğlu, misafirligini uzatmaya lüzum görmemiş.. Givle Termek'in çarpışıklarının ertesi günü memleketine avdet etmişti. Sonra, hâdiseler yerinde, bacağı kesik atın ölüsünü.. kırılan kılıcın parçalarını görenler olmuştu.

Kasabada, bu haberler, bin türlü dedikoduya vesile oldu. Kâhinler, hekimler harekete geçti. Kılıç parçaları saraya getirildi. Derebeyine gösterildi. Atın ölüsü hakkında da hikâyeler uyduruldu. Termekin seyahatine, Arşak derebeyinin oğlunun evlenmeden gidişine manalar verildi. Givi sevmiyenler:

— Bunlar, hep bu şirret İranlı'nın hebeset ve fesadının eseridir. Kim bilir, casus mudur, nedir?

Üçüncü günü.. kasabayı bir haber dolaştı. Giv hakkında malûmatı olan bir tüccarın oğlu saraya çağırılmış.. ondan, İranlı hekimin kim olduğu tahkik olunmuştu. Tüccarın oğlu, İran payitahtında, Givle nasıl dost olduğunu.. beraber yolculuk ederek Çermise geldiğini anlatmış, onun Zabulistan derebeyi Zâlin torunu ve Rüstemin yeğeni bulunduğunu da söylemiş. Yalnız ne maksatla geldiğini bilmediğini iddia etmiş.

Derebeyi.. Givin, kendisini hekim diye kabul ettirmesini.. bu suretle saraya girmesini pek şüpheli bir hareket bulduğu için, onun casusluğunu ıleri sürenlere, hak vermekte tereddüd etmedi. Derhal, İranlı asılzadenin yakalanarak aç ve susuz bırakılmak suretile her şeyi itiraf etmeye icbar edilmesini emretti.

Giv.. odasında kapandığının üçüncü günü, akşam üstü, yatağına uzanmış.. hülyalarına dalmıştı. Tomrisi çok göreceği keldiği için, ertesi sabah, ne olursa olsun saraya gitmeyi kuruyordu.

Giv.. o kadar dalgındı, ki oda kapısının açıldığını farkında olmadı. Yalnız, aralıktan uzanan hancının başını gördü ve onun bir şey isteyip istemediğini sormak için geldiğini zannetti.

Giv.. akşam yemeğini ısmarlamak için yatağına doğrulurken, hancının kapıdan çekildiğini.. onun çekilmesiyle beraber odaya bir sürü adamın hücum ettiğini gördü. Yatağından kalkmaya, başı ucunda asılı duran kılıcını almayı vakit bulamadı. Üzerine saldıran iri yarı, güçlü kuvvetli adamlar kollarına sarılmışlar, sırtına çökmüşlerdi.

Delikanlı, yastığının altındaki hancerini almak için elini uzattığı zaman, başına bir tulumun geçirildiğini gördü. Tulumun üstündeki kayışlar sıkıldı. Giv bir şey göremediği gibi kollarını da kımıldatmadığı için mukavemetten vazgeçti. Üzerine saldıranlar ayaklarını da bağladılar. Sonra, omuzlarından, ayaklarından tutarak kaldırdılar. Odadan çıkardılar. Onu, bir saman çuvalı gibi bir merkebin üstüne koydular.

Giv.. gömleği ve kısa donu ile, bir taraftan başı, diğer taraftan ayakları sarkarak merkebin üzerinde sallanıyordu. Bu vaziyette, karnı çatlayacak gibi ağrıdığı için kımıldamak istediği zaman başından, bacaklarından bastırılı-

Giv, hayatının büyük bir tehlikeye maruz bulunduğunu.. hapisneden sağ çıkmasının imkânı olmadığını anladı

yordu. Her halde, kalabalık yerlerden geçiriliyordu, ki.. etrafında seslerin uğuldadığını.. kendisine küfürler savurduğunu duyuyordu.

Ancak on dakikalık bir yol gidildi. Gene, omuzlarından, bacaklarından yakalanarak merkebin indirildi. Bir müddet taşındıktan sonra yere bırakıldı. Sonra, kaldırılıp oturtuldu. Başındaki tulum çıkarıldı. Giv, o zaman, kendisinin karanlık, küf ve rütubet kokan bir odada bulunduğunu gördü.

Kendisini getirenler, ayaklarındaki kayışı gözdükten sonra, tulumu aldılar. Bir söz söylemeden odadan çıktılar. Kapıyı kapadılar. Çekilip gittiler. Kapı kapanınca, odanın karanlığı arttı.

Giv.. bu karanlık odada yalnız kalınca, etrafına bakındı. Duvarı, aydınlık girecek bir delik yoktu. Gözleri bir şey seçemiyordu. Bir müddet öyle durduktan sonra, başını elleri içine alarak düşünmeye başladı. Bu ani darbeden o kadar şaşırmış idi ki.. kendini rüya görüyor zannetti. Ne olmuştu? Niçin yakalanıp hapsedilmişti? Bilmiyordu. Bu işi Termek mi yapmıştı? Buna ihtimal veremedi. Delikanlı, kız kardeşinin sırtını ifşa etmeye.. aile şerefini zedelieyecek dedikodulara meydan vermeye azmetmiş görünüyordu. Her hareketinde merdliğini gösteren bu delikanlı'nın başka türlü bir kancıklık yapabileceğine de akıl erdiremedi.

Hatırına, Arşak derebeyinin oğlu geldi. Kendi yüzünden uğradığı hayal inkisârının intikamını almak için.. o mu, olan biteni derebeyine anlatmıştı? Bu ihtimali de zayıf buldu; çünkü o, Termekle mücadelesine karışmak istemediğini.. ortada dönen sırrı öğrenmeye kendinde bir hak göremediğini pek ciddi bir edâ ile söylemişti. Belki de, dediği gibi memleketine avdet etmişti.

Giv.. önüne dikilen meçhulleri halledemediğine.. başına gelen belânın sebebinin anlyamadığına üzülyordu. Öyle iken.. Tomrisin hayali gözlerinin önünden hiç ayrılmıyordu. Onun da babasının gazabına uğraması ihtimalini hatırlama getirdiği içi sızlıyor.. kendi derdini unutacak derecede ızdırab duyuyordu. Kızın ne olduğunu.. ona bir felâket gelmediğini bilse, bu elim vaziyetinde bile ne kadar sevinecekti.

★

Aradan bir saat geçmeden oda kapısı

İstanbul P. T. T. Vilâyet Müdürlüğünden:

1 - 1-8-937 tarihinde mevkii meriyete giren 3222 sayılı telsiz kanunu hakkında 6, 7, 8, 9, ve 10-8-937 tarihlerinde Cumhuriyet, Tan, Kurun, Son Posta ve Haber gazetelerinde neşredilen ilân iptal edilmiştir. 2 - Bu baptaki yeni ilân 12 - 8 - 937 tarihinden itibaren yine aynı gazetelerle ve Ağustos nihayetinde kadar neşredilecektir. "5166.."

DOYÇE LEVANT LİNYE
G. M. B. HAMBURG
Doyce Levant Linye Hamburg A.
G. Hamburg, Atlas Levant Linye
A. G. Bremen.
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul
ve Bahriyeh arasında azimet ve
avdet muntazam postalar
İstanbulda beklenen vapurlar
Adana vapuru limanımızda.
Konya vapuru 14 Ağustos doğru
Heraklea vapuru 17 Ağustos doğru.
Kavala vapuru 17 Ağustos doğru.
Burgaz, Varna, Kostence için
limanımızdan hareket edecek
vapurlar
Adana vapuru 11 Ağustos doğru
Yakında Hamburg, Brem, Anvers
ve Rotterdam limanları için
hareket edecek vapurlar
Lavissa vapuru 13 Ağustos doğru.
Kavala vapuru 18 Ağustos doğru.
Faza tafsilât için Galata'da Ova-
kimyan hanında DOYÇE LEVANT
LİNYE vapur acentalığına müracaat.
Telefon : 44760 - 44769

MİZAH:

Şehir tiyatrosunda
Festival hazırlığı yapılırken

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

Rejisör — Mistik rolünü de Talât yap-
sın!Talât — Mükemmel, ben Şekspirin
Hamleti tarzında bir Mistik tipi yaratı-
rım.Cahide — Ben yok muyum, ben oyna-
mayacak mıyım?Rejisör — Nesrin rolünü de sana ve-
ririz.Feriha — Ya ben açıkta mı kalacağım?
Hazım — Yanıma gel, galiba ben de
açıklar livasıyım.

Cahide — Ben Nesrin rolünü yapmam.

Rejisör — Neye?

Cahide — Ben son sahnede daima ölü-
rüm, halbuki Nesrin ölmüyor. Olmaz.Hazım — Müsaade edin de Nesrin ben
olayım.

Rejisör — Bu kılıkla mı?

Hazım — Kılığında ne var ki.

Rejisör — Nesrin bir genç kızdır.

Hazım — Ben de genç kız oluveririm.

Behzad — Alâimi semanın altından
gir!

Rejisör — Oldu, bitti.

Hazım — (Eline tefi alır) Oldu da bit-
ti maşallah, oldu da bitti maşallah.

Muammer — Ayol kim senin oldu?

Feriha — Anne ben senin olmam.. Da-
ha küçüğüm, daha çocuğum!Rejisör — Rol tevziatı da bitti. Şimdi
müzik meselesi var.

Vasfi — Müziği ben üzerime alıyorum.

Burnumla zurna, ağızla keman, ayak-
larım piyano, kulaklarımla kontrebas
çalarım. Çenem açıkta kaldığı için o da
orkestra seflliğini yapar.

Rejisör — Her şey tamam.

Hazım — Tamam.

Behzad — Düt.

Vasfi öne geçer, ötekiler peşine takı-
rlar.

Çih çih çih çih.

Bir şimendifer katarı halinde Tepeba-
şı bahçesinde dolaşmaya başlarlar.

İMSET

Otomobil ile
İstanbuldan Avrupaya

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

harfli sokağa doğru sürüyorum, önü-
müde kimse olmasın!..

★

Ne bahçelere girdik. Ne köprüler geç-
tik! Bozuk yollarda ne hendekler atla-
dık! Nihayet dere, tepce düz gittikten
sonra karşı taraflarda bir ışık görüldü.Bizim için yegâne çare ışıklı tarafı tut-
maktı. Sür'atle ilerledik. Aman, zaman
deyinciye kadar bir fabrikanın bahçesi-
ne girmişiz. Ne olursa olsun herhalde
derdimizi anlatacak bir insan buluruz
diye Daverle ikimiz otomobilden atla-
dık; atlamamızla ters geri dönüp araba-
ya girmemiz bir oldu: Fabrikanın gece
köpekleri üzerimize saldırmışlardı!!Gecenin yarısına gelmiştik. Uluyan
köpekler, eski İstanbul sokaklarını hatırla-
tacak kadar çoktu.Köpek seslerine bir takım adamlar
geldi. İçlerinde eli yüzü düzgün biri var-
dı. Belki de fabrikanın müdürüydü. Al-
manca biliyordu. Sorduk. Ne cevap ver-
se beğenirsiniz?. «Yanlış gelmişsiniz. Ge-
ri döneceksiniz. Dört yol ağız gelir, ora-
dan sağa sapacaksınız!» Aman yarabbi!
Bir saatte geldiğimiz yola dönüp, tekrar
bir saat gideceğiz. Müdüre dedim ki:
«Peki amma Virşatz elimizdeki haritada
yedi harfli. Sizin tarif ettiğiniz taraf se-
kiz harfli yazılmış!» «El'nizdeki harita
harfle değildir. Sırçada o isim sekiz
harfle yazılır!» demesin mi? Mahmud
Paşanın mısraı gibi: «Şâd olmak isteyen
gam ile âşına gerek!» dedik, atıp kahka-
hayı, çektik arabayı...

Vasfi R. Zobu

Notiz: Virşatz imlâsı tamamen aklımda
kalmadı. Harita da yanımda değil. Onun
için sayısını tahmini yazdım. Hesapta bir
yanlışlık varsa kusura bakmaya...T. Cumhuriyet Merkez Bankası
7 Ağustos 1937 Vaziyeti

AKTİF

KASA :
Altın: Safi kilogram 21,044,426 29.600.668,74BANKNOT 14.504.889,—
UFAKLIK 905.577,63Dahildeki Muhabirler :
Türk Lirası 1.088.379,21Hariçteki Muhabirler :
Altın: Safi kilogram 5,054,474 7.109.521,60
Altına tahvili kabil Serbest dövizler 7.822,12
Diğer dövizler ve Borçlu kliring baki-
yeleri 36.366.584,70Hazine Tahvilleri :
Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı. 158.748.563,—
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev-
fikân hazine tarafından vaki tediyat . 13.496.827,—Senedat Cüzdanı :
HAZİNE BONOLARI 3.000.000,—
TİCARİ SENEDAT 34.884.953,40Esham ve Tahvilât Cüzdanı :
(Deruhte edilen evrakı nakdi-
A — (yenin karşılığı Esham ve Tah-
vilât (itibari kıymetle) 38.110.304,30
B — Serbest esham ve tahvilât 3.796.331,60Avanslar :
Altın ve Döviz üzerine 66.252,14
Tahvilât üzerine 8.214.114,01Hissedarlar
Muhtelif

Yekûn

Lira

PASİF

Lira

Sermaye 15.000.000,—
İhtiyat Akçesi
Âdi ve fevkalâde 2.105.172,40
Hususi 4.516.007,70 6.621.180,10Tedavüldeki Banknotlar :
Deruhte edilen evrakı nakdiye 158.748.563,—
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev-
fikân hazine tarafından vaki tediyat . 13.496.827,—
Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi.
Karşılığı tamamen altın olarak ilâve-
ten tedavüle vazeden 145.251.736,—
Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd. 19.000.000,—
9.000.000,— 173.251.736,—
13.214.788,80Türk Lirası Mevduatı:
Döviz Taahhüdâtü:
Altına tahvili kabil dövizler 721.892,96
Diğer dövizler ve alacaklı kliring ba-
kiiyeleri 27.134.914,44 27.856.807,40
105.762.389,30Muhtelif :
Yekûn 341.706.901,602 Mart 1933 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 5½ Altın üzerine avans % 4½

Şirketi Hayriyeden :

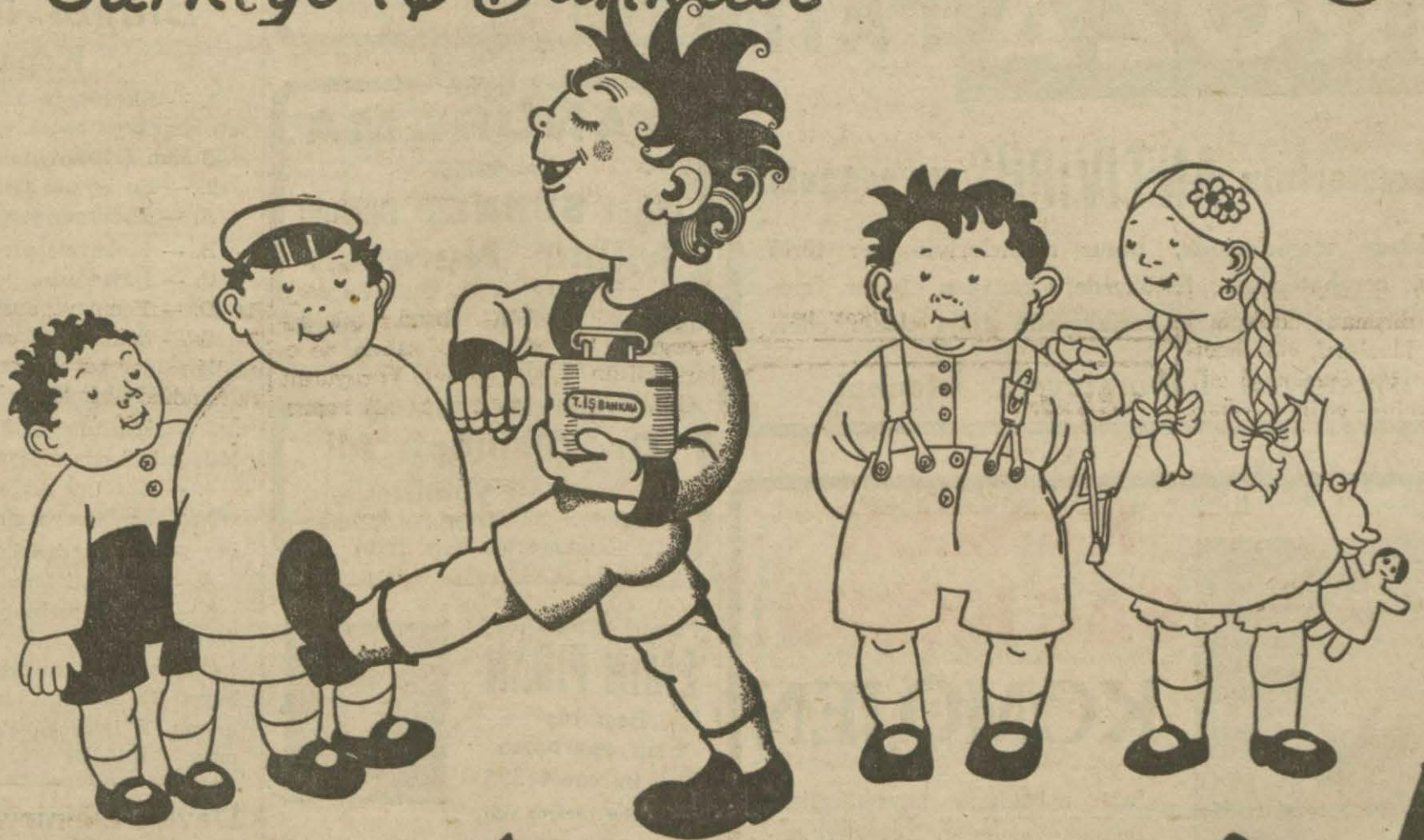
Muhterem yolcularımızın 7 yaşına kadar çocuklardan bilet
ücreti alınmamakta ve yaşları 7 den fazla olanlar tarife mucibin-
ce tam ücrete tâbi tutulmakta idi. Çocukların da Boğaziçinde
tenezzühlerini teshil için 7 den 12 yaşına kadar olanlardan ten-
zilâtli tarife mucibince ücret alınacaktır.

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

% 7,5 pey akçesi Tahmini fiat Cins ve mikdarı
Lira Lira 50/65 boyunda beyaz karton
270 3600 80,000 taneYukarıda mikdar, cinsi ve tahmini bedeli yazılı 50/65 eb'adında beyaz karto-
nun 16/8/1937 Pazartesi günü saat 15 de Devlet Basımevi idare komisyonunda
açık eksiltmesi yapılacaktır.İsteklilerin ihale çağundan evvel % 7,5 pey akçesini Basımevi veznesine yatı-
rılmaları gerektir.

Şartname Muhasebeden alınabilir. (4731)

Türkiye İş Bankası

MAZHAR
N.RESHOR

Kumbarası var!

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine
senede kura ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.
1937 sonuna kadar keşide tarihleri: Eylül, Birinci Teşrin ve Birinci Kânun
aylarının ilk günleri.

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Pirinç - Yulaf - Mercimek - Buğday - İr-
mik - Patates - Mısır - Arpa - Bezelye
- Çavdar - Türlü - Badem

HASAN özlü unları

Yavrular seve seve yiyorlar. Ve bu leziz gıdalara bayılıyorlar. Tabiatın saf hububatının özlerinden istihsal edildiği için çocuklar çabuk neşvünema buluyorlar. Çabuk büyüyorlar. Hastalıklı ve çok uzun ömürlü oluyorlar.

Mutlaka HASAN ismine ve Markasına dikkat ediniz.

**Dişleri her yemekten sonra günde
3 defa niçin fırçalamak lâzımdır?**

Çünkü bir defa dişler hariçten alınan mikroplara karşı müdafaasıdır. Sa-
niyen ağızdaki «salya» denilen mayide milyonlarca mikrop doludur.

Salyada bulunan Lüab dişle-
rin en birinci düşmanıdır; diş-
lere yapışarak yosun peyda e-
der. Mineleri aşındırır, yavaş ya-
vaş dişleri ve kökleri çürütür, diş
etlerinde iltihaplar peyda olur.
Dişlere yapışan yemek artıkları
ve ecebi maddeler de temizlen-
mezse birer mikrop yuvası halin-
e gelir. Eğer dişler muntazam
ve günde en az 3 kere
«Radyolin» le fırçalanmadığı
takdirde çok çabuk mahvolma-
ğa mahkûmdur.

RADYOLİN

Bu muhtemel âkıbetleri vaktinde bertaraf eder.
**Sabah, öğle ve akşam günde 3 defa
dişlerinizi fırçalayınız..**

İŞTE BİR GÜL
İŞTE BİR GELİNCİK
İŞTE BİR LÂLE

Bu renkleri ancak VENÜS
ruju temin eder. Yeni icad ve Ame-
rikan formülü VENÜS RUJLARI
harikulâde cazip ve çok sabittir.
Sihhi VENÜS RUJLARI dudak-
ları yakmaz ve yayılmaz. Kulla-
nanları hayrete düşürür.

KORKU

Sıçrama, bayılma, gerginlik,
boğulma hisleri, nefes daralması
KARDOL'a biraz
devamla nihayet bulur.

Bugün
PANORAMA

Bahçesinde
Büyük SÜNNET Düğünü
Münir Nurettin
Eansa l r : 22,30 - 23,30 da
Telefon 41065

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali

İdrar yolları
hastalarının mütebassısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21915

Fenni sünnetçi
EMİN FİDAN

Beşiktaş
Erip apartman
Tel. kabine 44395
evi. Südiye istasyon yanı

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Öksürenlere ve
göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

TÜRKİYE BİRİNCİ
TERAZİ FABRİKASI

Hassas, zarif ve mukavemetli

Her cins **TOPANE** terazileri

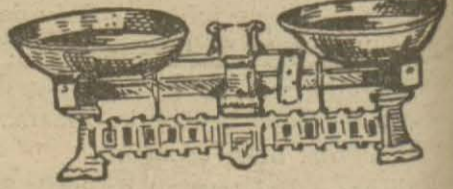
Tartı ve ölçü aletleri

Mamulâtını tercih

ediniz ve taklitle-

rinden sakınınız.

Satış depoları: İstanbul, Tahtakale caddesi No 68
Kantarcılar cad. No 46
Marpuççular caddesi No 51.

Kars Vilâyetinden:

Kars İdarei Hususiyesine aid seksen lira aylık ücretli damızlık aygır deposu
veterinerliği münhaldir. Yüksek veteriner mektebi veya veteriner fakültesi mezun
zunu bulunmak veya Askeri ve Mülki veterinerliklerinden müteakid olanların
istidalariyle Kars Vilâyetine müracaat etmeleri ilân olunur. «5102»

BAŞ ATEŞÇİ ARANIYOR

Zonguldaktaki ehemmiyetli kömür müesseselerinden biri buhar kazan-
larının ocaklarını sevk ve idare etmek üzere iyi bir ateşçi ustabaşısı ara-
maktadır. Büyük vapurlarda uzun müddet baş ateşçilik etmiş tecrübeli
kimseler tercih olunacaktır. Alınacak ateşçi ustabaşısı bilfiil ateşçilik et-
meyip maiyetindeki ateşçilerin iyi çalışmalarına, ocakların muntazam
yakılmasına ve kömürün israf olunmamasına nezaret edecektir. Taliple-
rin hizmete alınmak mevzu bahis olduğu zaman aslını gösterebilecekleri
ri bonservislerin ve referansların suretlerini ve tercümeihallerini ekliye-
rek yazacakları mektupların TOPHANE POSTA KUTUSU No. 8 adresi-
ne gönderilmesi beyan olunur.

Bingöl Nafia Müdürlüğünden:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı.

1. — Eksiltmeye konulan iş. Kığı kazasında yapılacak hükümet konağı inşaatı olup keşif bedeli (39188) lira (24) ku ruştur. Bunun (15000) liralık kısmı (937) sen esinde yaptırılacaktır.
2. — Bu işe aid şartname ve evrak şu nlardır.
A. — Eksiltme şartnamesi.
B. — Mukavele projesi.
C. — Bayındırlık genel şartnamesi.
D. — Fenni ve hususî şartname.
E. — Silsileli fiat cetveli, metraj ve proje.
İstekliler bu evrakı Nafia Vekâleti ya pı işleri umum müdürlüğü ve Bingöl Nafia Müdürlüğünde görebilirler.
3. — Eksiltme 27/8/1937 cuma günü saat (16) da Çapakçurda Bingöl Nafia Müdürlüğü odasında yapılacaktır.
4. — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.
5. — Eksiltmeye girebilmek için istek lilerin (1125) lira muvakkat teminatı vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz bulunması lâzımdır.
A. — Ehliyeti fenniye vesikası ve mü teahhitlik vesikası.
B. — Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saatten bir saat önceye kadar Çapakçurda Nafia dairesi ne getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saata ka dar gelmiş olması ve dış zarfın mühürümü ile iyice kapatılmış olması lâzım dır. Postada olacak gecikme kabul edilmez. (5159)

Devlet Demiryolları 9. cu İşletme Direktörlüğünden:

7 Ağustos 1937 Cumartesi gününden yeni bir işara kadar İstanbuldan saat 22,10 da kalkan 56 No. lu Banliyö katarı her gün Küçük Çekmeceye kadar kullanılacak ve 8 Ağustos 1937 den itibaren de (K. Çekmece)den saat 0,30 da kalkan İstanbulla 1,17 de varmak üzere) 227 No. lu Banliyö katarı yine her gün K. Çekmece - İstanbul arasında işliyecektir.
Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat olunması. (4970)

VIROZA PATI

Basur memelerinin ANTİVİRÜS ile tedavisi

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlanmış fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

Şark Ispençiyari Lâboratuvarı, İstanbul

KANZUK SAÇ EKŞİRİ KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara veniden hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL